

آشنایی با شرح وظایف سازنده ذیصلاح + مسائل حقوقی کارگاهی و قرارداد ساخت

مدرس: دکتر مهدی روانشادنیا

بخش اول: مبانی قانونی و شرح وظایف و اختیارات

سرفصل های کلی دوره

✓ بخش اول: اصول و مبانی قانونی و حقوقی صلاحیت مهندسی ساختمان

✓ بخش دوم: صلاحیت اجرا و شرح وظایف و اختیارات قانونی مجری (یا پیمانکار)

✓ بخش سوم: قراردادهای ساخت

✓ بخش چهارم: نکات حقوقی و اجرایی کارگاه

بخش اول: اصول و مبانی قانونی و حقوقی صلاحیت مهندسی ساختمان

فهرست مطالب بخش اول- مبانی قانونی حقوقی

- ✓ حق و حقوق
- ✓ انحلال، انتقال و زوال حق
- ✓ نظام حاکم بر ساخت و ساز شهری
- ✓ مبانی قانونی و مقررات
- ✓ صلاحیت مهندسی ساختمان
- ✓ وظایف نهادها و دستگاههای مرتبط با ساخت و ساز
- ✓ عوامل اجرای پروژه های ساختمانی
- ✓ چالش های مهندسی ساختمان کشور
- ✓ مسئولیت اشخاص صاحب حرفه (دارای صلاحیت حرفه ای)
- ✓ مسئولیت کیفری
- ✓ مسئولیت انتظامی
- ✓ شرکت ها و مسئولیت حقوقی آنها
- ✓ اخلاق حرفه ای مهندسی
- ✓ فرایند دادرسی و صدور رای
- ✓ بیمه های ساختمانی

روایت یک پرونده- مسئولیت حرفه ای

مهندس مجری مدیرعامل شرکت که در محل کار حاضر
نبود

درس ۱

✓ مسئولیت ناشی از صلاحیت حرفه ای قائم به شخص دارای پروانه اشتغال (اصیل) است و وکالتا، نیابتا و یا به هیچ صورتی قابل واگذاری به غیر نیست.

✓ مثال دیگر: گواهینامه رانندگی

✓ مثال دیگر: پزشک

حق و حقوق

تعریف علم حقوق

✓ علم حقوق به معنای خاص آن، به آگاهی عالمانه از مقررات الزام آور اجتماعی، کیفیت دادرسی و حداکثر، چگونگی وضع این قوانین محدود است؛ اما در معنای عام، دیگر آگاهی های عالمانه مرتبط با این مقررات (مانند تاریخ حقوق، فلسفه حقوق، آیین استنباط حقوق و جامعه شناسی حقوقی) را نیز شامل می شود.

✓ مجموعه اصول، قواعد و مقرراتی که به منظور تعیین و تنظیم روابط بین مردم با مردم و نیز مردم با دولت در قالب شناسائی حق و تکلیف فرد و جامعه در یک اجتماع معین در جهت تامین نظم عمومی آن اجتماع بکار می رود علم حقوق نامیده می شود.

✓ هدف علم حقوق: هدف اصلی علم حقوق تنظیم روابط عادلانه ی متقابل افراد با همدیگر و با دولت و نیز تامین نظم عمومی در سایه ی عدالت همگانی در جامعه بشری است.

طبقه بندی پدیده های حقوقی

۱- اعمال حقوقی (عقد و ایقاع): اعمالی که بنا بر اراده و قصد قبلی اشخاص انجام می گیرد و قانونگذار برای آنها، آثار حقوقی معینی ایجاد می کند اعمال حقوقی نامیده می شوند.

۲- وقایع حقوقی: آن بخش از وقایعی که اراده ی قبلی اشخاص در آن دخالت ندارد و آثار حقوقی ناشی از آن به حکم قانونگذار ایجاد و تعیین میگردد وقایع حقوقی نامیده می شود. وقایع حقوقی به دو دسته ی ارادی و غیرارادی تقسیم میشوند:

✓ وقایع حقوقی ارادی مانند: غصب و اتلاف عمدی مال غیر

✓ وقایع حقوقی غیر ارادی مانند: ولادت، مرگ، اتلاف غیر عمدی مال غیر و تسبیب

حقوق مدنی

- ✓ حقوق اشخاص و محجورین
- ✓ حقوق اموال و مالکیت
- ✓ حقوق قراردادها
- ✓ الزامات خارج از قرارداد (ضمان قهری)
- ✓ حقوق خانواده
- ✓ عقود معین و نامعین

انواع حق

- (الف) **حق سیاسی:** مانند حق انتخاب کردن و انتخاب شدن در مجلس شورای اسلامی، مجلس خبرگان و
(ب) **حق عمومی:** مانند حق آزادی بیان، حق حیات، حق آزادی شغلی و
(ج) **حق خصوصی:** توانایی، سلطه و اختیار شخص صاحب حق در مقابل دیگران است همانند حق مالکیت، حق ارتفاع.

✓ اقسام حق به اعتبار معانی

حق دائم و حق موقت، حق منجز و حق معلق (مشروط)، حق حال و حق مؤجل، حق ثابت (مستقر) و حق متزلزل

✓ سایر حقوق (حق ها):

۱. حق ارتفاع، ۲. حق انتفاع، ۳. حق تمتع، ۴. حق استیفاء، ۵. حق اقامه ی دعوی، ۶. حق حاکمیت، ۷. حق الله، ۸. حق اولویت، حق تقدم و حق رجحان، ۹. حق تعقیب، ۱۰. حق حبس، حق الناس، حق اشرافیت (مرغوبیت)، ۱۳. حق مکتسبه (ثابت شده)، ۱۴. حق خیار، ۱۵. حق شفعه، ۱۶. حق تبعی، ۱۷. حق شخصی یا فردی یا جزئی، ۱۸. حق مستقل یا مطلق، ۱۹. حق نسبی یا اعتباری، ۲۰. حق موضوعی یا حق تحقیقی.

نمونه های حق در قانون اساسی-۱

- ✓ برخورداری از حمایت یکسان قانونی (اصل ۲۰)
- ✓ مصونیت حیثیت، جان، مال، حقوق، مسکن و شغل اشخاص از تعرض (اصل ۲۲)
- ✓ آزادی اندیشه و ممنوعیت تفتیش عقاید (اصل ۲۳)
- ✓ ممنوعیت بازرسی و نرساندن نامه‌ها، ضبط و فاش کردن مکالمات تلفنی، افشای مخابرات تلگرافی و تلکس، سانسور، عدم مخابره و نرساندن آنها، استراق سمع و هر گونه تجسس (اصل ۲۵)
- ✓ آزادی انتخاب شغل و داشتن حق شغل (اصل ۲۸)
- ✓ برخورداری از تأمین اجتماعی از نظر بازنشستگی، بیکاری، پیری، از کارافتادگی، بی سرپرستی، در راه ماندگی، حوادث و سوانح، نیاز به خدمات بهداشتی و درمانی و مراقبتهای پزشکی به صورت بیمه و غیره (اصل ۲۹)
- ✓ آموزش و پرورش رایگان برای همه ملت تا پایان دوره متوسطه و تأمین وسایل تحصیلات عالی را تا سر حد خودکفایی کشور (اصل ۳۰)
- ✓ حق داشتن مسکن متناسب بانیا (اصل ۳۱)
- ✓ حق انتخاب مسکن و محل اقامت (اصل ۳۳)
- ✓ حق دادخواهی و مراجعه به دادگاه (اصل ۳۴)

نمونه های حق در قانون اساسی-۲

- ✓ حق انتخاب وکیل (اصل ۳۵)
- ✓ حق استفاده از اصل برائت (اصل ۳۷)
- ✓ ممنوعیت شکنجه و اجبار به اقرار و شهادت (اصل ۳۸)
- ✓ ممنوعیت هتک حرمت فرد بازداشتی و زندانی (اصل ۳۹)
- ✓ حق داشتن تابعیت (اصل ۴۱)
- ✓ حق برخورداری از نیازهای اساسی: مسکن، خوراک، پوشاک، بهداشت، درمان، آموزش و پرورش و امکانات لازم برای تشکیل خانواده (اصل ۴۳)
- ✓ حق مالکیت شخصی بر اموال مشروع (اصل ۴۶)
- ✓ برخورداری از محاکمه علنی (اصل ۱۶۵)
- ✓ حق برخورداری از دریافت خسارت در موارد اشتباه قاضی یا هر نهاد دولتی (اصل ۱۷۱)

قانون مدنی

- ✓ **قانون مدنی** مجموعه‌ای از مواد قانونی است که اساسی‌ترین قواعد قانونی حاکم بر ارتباطات اشخاص با یکدیگر را در جامعه بیان می‌کنند.
- ✓ مهمترین مسائلی که در قانون مدنی هر کشور به آنها پرداخته می‌شود، عبارتند از: احوال شخصیه اعم از اهلیت و وضعیت، قراردادهای و عقود (مختصات و شرایط صحت)، مسئولیت مدنی، حقوق تعهدات و حقوق خانواده اعم از ازدواج، طلاق.
- ✓ قانون مدنی کشورهای مختلف معمولاً قدمت زیادی دارد و به عنوان پیکره اصلی حقوق خصوصی کشور کمتر دستخوش تغییرات عمده می‌شوند. وظیفه اصلی این قانون تنظیم روابط قراردادی و خارج از قرارداد اشخاص جامعه است، اما در عمل سایر شاخه‌های حقوق را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد.
- ✓ قانون مدنی ایران متشکل از سه جلد است: **جلد اول - در اموال** (مصوب ۱۳۰۷)؛ **جلد دوم - در اشخاص** (مصوب ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴)؛ **جلد سوم - ادله اثبات دعوا**. این قانون برگرفته از حقوق اسلام، به ویژه **فقه امامیه** است، که شکل امروزی و مدون آن، به همراه محتوای برخی مواد، تقلیدی از قوانین اروپایی، به ویژه **قانون مدنی فرانسه و تا حدودی سوییس** است. این قانون از مشهورترین و مهم‌ترین متون درسی حقوق است که نوشته‌های حقوقی بسیاری پیرامون آن وجود دارد؛ از معروف‌ترین حاشیه نویسان و شارحان این قانون، می‌توان به مرحوم **دکتر سید حسن امامی**، **محمدجعفر جعفری لنگرودی** و **امیرناصر کاتوزیان** اشاره کرد.

✓ قانون مدنی - رابطه حق و مسئولیت

پرونده- زمان شروع حق و مسئولیت مجری

✓ کرج-کوچه ساختمان

حکایت...

میخی افتاد،

بخاطر میخی نعلی افتاد،

بخاطر نعلی اسب افتاد،

بخاطر اسبی سواری افتاد،

بخاطر سواری جنگی شکست خورد،

بخاطر شکستی مملکتی نابود شد،

و همه ی اینها بخاطر کسی بود که میخ را خوب نکوبیده بود.

در مسائل قانونی و حقوقی جزئیات مهم اند... سبب...

حتی یک حرف در پرونده ها می تواند تعیین کننده باشد

✓ تعلل! لازم نیست اقدامش کنید!

✓ تعلل لازم نیست، اقدامش کنید!

انحلال، انتقال و زوال حق

سقوط تعهدات

✓ انحلال حق

✓ انتقال حق

✓ زوال حق

انحلال حق

به هم خوردن قرارداد پس از تشکیل آنرا انحلال قرارداد گویند. اسباب انحلال قراردادها متعدد است که در سه بخش زیر به آنها اشاره شده است:

✓ الف. اقاله یا تفاسخ

گاهی سبب انحلال قرارداد، توافق و تراضی طرفین قرارداد برای بر هم زدن عقد لازم است که در این صورت آنرا اقاله یا تفاسخ می نامند.

✓ ب. فسخ (انحلال ارادی)

در مواردی نیز سبب انحلال قرارداد، حق فسخ است. حق فسخ یک عمل حقوقی یک طرفه (ایقاع) است. انحلال یک طرفه ی قرارداد با استفاده از اختیارات قانونی را حق فسخ می گویند.

قرارداد و یا بواسطه ی شروط ضمن عقد ایجاد می شود عبارتند از: خیار شرط و خیار تخلف شرط.

✓ ج. انفساخ (انحلال قهری)

در پاره ای از موارد، انحلال قرارداد بدون دخالت اراده طرفین قرارداد و به حکم قانون صورت می پذیرد که در این صورت آن را انفساخ می گویند.

انتقال حق

بدیهی است که منظور از انتقال حق، انتقال حق مالی است و این امر در هر دوی حقوق مالی اعم از عینی و دینی جاری است. که اسباب انتقال حق به دو صورت است:

✓ **الف) انتقال ارادی:** اسباب انتقال حق می تواند بصورت ارادی و در نتیجه ی عقودی مثل عقد بیع، اجاره، قرض، صلح، حواله، ضمان، هبه واقع گردد. اسناد تجاری همچون سفته، برات و چک نیز با ظهر نویسی منتقل می شوند.

✓ **ب) انتقال قهری به حکم قانون:** در این نوع انتقال، اراده ی صاحب حق تاثیری در انتقال ندارد. مانند ترکه به وارث.

زوال و اسقاط حق

- ✓ اسقاط حق عملی است ارادی و در قلمرو اعمال حقوقی قرار می گیرد: این ویژگی اسقاط حق را از موارد زوال قهری آن جدا می کند ، زیرا در دسته اخیر اراده صاحب حق در از بین بردن آن دخالتی ندارد.
- ✓ **تعریف اسقاط حق:** اسقاط حق، عملی است ارادی که موجب زوال مستقیم حق از سوی دارنده آن می گردد. باتوجه به تعریف ، می توان ارکان اسقاط حق و ویژگیهای اصلی آن را در سه مورد زیر خلاصه کرد.
- ✓ **از بین رفتن حق اثر مستقیم انشاء اسقاط کننده است:** این ویژگی اسقاط حق را از انتقال آن متمایز می گرداند. توضیح اینکه ، نتیجه هرانتقال حقی، از بین رفتن حق مالک پیش از انتقال نسبت بدان حق است . مثلا در عقد بیع ، که با بیع حق مالکیت خود را برمبیع به مشتری انتقال می دهد و مشتری نیز متقابلا حق مالکیت خود را بر ثمن به پایع منتقل می کند، بعد از وقوع بیع ، حق با بیع برمبیع و حق مشتری بر ثمن از بین می رود ، اما این زوال حق از دو جهت با اسقاط آن تفاوت دارد:
- ✓ **در اسقاط حق اثر مستقیم انشاء از بین بردن حق است:** به عبارت دیگر ، از بین رفتن حق اولاً و بالذات ناشی از انشاء اسقاط محسوب می شود . ولی در انتقال حق اثر مستقیم و بی واسطه انشاء انتقال حق بوده ، و حق انتقال دهنده ثانیاً و بالعرض زایل می گردد. اما تفاوت دیگر در این است که ، بعد از اسقاط ، حق به کلی از بین رفته و عمر اعتباری آن خاتمه می یابد ، ولی در انتقال ، حق باقیمانده و تنها دارنده آن عوض می شود.
- ✓ **اسقاط حق تنها به اراده دارنده آن صورت می گیرد:** تنها صاحب حق است که می تواند با وجود برخی شرایط از حق خویش صرف نظر کرده و آن را اسقاط نماید. بنابراین، مادامی که خود صاحب حق از طریق وکالت ، و یا قانون از راه اعطای نمایندگی یا دادن اختیارات خاص به برخی افراد ، چنین اختیاری را به کسی نداده اند. هیچ کس نمی تواند حق دیگری را اسقاط نماید. حتی در تعهد به نفع ثالث هم ، که دوطرف عقد حقی را برای ثالث به وجود می آورند، ایجاد حق از سوی آنها ملازمه با اختیار اسقاط حق بوجود آمده برای ثالث ندارد. (۷) همچنین ، طلبی که به سود ثالثی تامین شده است (ماده ۲۶۶ق. اجرای احکام مدنی) از سوی طلبکار غیر قابل اسقاط است زیرا ابراء مدیون در این فرض ملازمه با اسقاط حق دیگری بدون داشتن نمایندگی دارد.

حدود آزادی اراده در اسقاط حق

- ✓ باتوجه به اصل حاکمیت اراده (ماده ۱۰ قانون مدنی) و قاعده تسلیط (ماده ۳۰ قانون مدنی) و پاره ای اصول و قواعد دیگر به اختصار میتوان گفت: هر صاحب حقی می تواند در قالب یکی از اعمال حقوقی مبادرت به اسقاط حق خود نماید مگر اینکه اسقاط مزبور مخالف با قواعد امری (نظم عمومی، قوانین امری و اخلاق حسنه) باشد.
- ✓ در رعایت ماده ۹۵۹ ق.م. باید گفت: اسقاط حقی جایز است که جزئی باشد. بنابراین، اسقاط تمام یا قسمتی از حقوق به طور کلی باطل است. برای مثال اگر کسی حق ازدواج خود را به طور کلی ساقط کند این اسقاط حق، اثری نداشته و از نظر قانونی باطل است.

پرونده-زمان پایان حق و مسئولیت

✓ فسخ قرارداد مجری در نظام مهندسی و ...

✓ افتادن بچه از نرده راه پله

✓ سقوط سنگ از ارتفاع

نظام حاکم بر ساخت و ساز شهری

نظام حاکم بر ساخت و ساز کشور

- ✓ نظام فنی اجرایی طرح های عمرانی کشور
- ✓ نظام مهندسی و کنترل ساختمان
- ✓ نظام فنی اجرایی پروژه های نفت و گاز
- ✓ نظام فنی اجرایی پروژه های شهرداری ها
- ✓ ساخت و ساز خارج از نظامات مرسوم

مقایسه ساخت در نظام فنی اجرایی و نظام مهندسی

نوع	نام دیگر	مرجع	نام مرجع	تعریف	ضوابط لازم الاجرا
نظام فنی و اجرایی	طرح های عمرانی و غیرعمرانی	سازمان برنامه و بودجه	سازمان برنامه و بودجه	پروژه هایی هستند که برای عمران و آبادانی کشور در سطح استانی و ملی تعریف، طراحی و اجرا می شوند مانند فرودگاه، نیروگاه، سد، بیمارستان، راه و...	بخشنامه های فنی، قراردادی، مالی از نوع اول معاونت برنامه ریزی و نظارت راهبردی ریاست جمهوری ضوابط آتش نشانی استانداردهای لازم الاجرا آیین نامه های حفاظت و ایمنی وزارت کار
ساخت و ساز شهری	ساختمانی	وزارت راه و شهرسازی	وزارت راه و شهرسازی	پروژه هایی هستند ساختمانی که صرفاً در محدوده شهرها ساخته می شوند و شهرداری ها (مقام رسمی ساختمان) برای آنها پروانه صادر می کنند.	قانون نظام مهندسی مباحث 22 گانه مقررات ملی ساختمان ضوابط شهرسازی ضوابط آتش نشانی استانداردهای لازم الاجرا آیین نامه های حفاظت و ایمنی وزارت کار

چالش های عمومی نظام های فنی اجرایی کشور

- ✓ عدم یکپارچگی این نظام ها (تعدد، تنوع و بعضا تعارض در رویه ها، استانداردها و...)
- ✓ عدم تطبیق بسیاری از بخش ها با عرف ها و مقررات بین المللی (مثلا در شرایط عمومی پیمان، آیین نامه های تشخیص صلاحیت، ضوابط و...)
- ✓ مشکلاتی در تطبیق اسناد بالادستی و ضوابط و مقررات اجرایی
- ✓ تعدد و تعارض نهادهای درگیر
- ✓ بهره وری پایین و ناکارآمدی بخش هایی از این نظام ها
- ✓ مشخص نبودن شاخص توسعه ای مورد نظر (به ویژه توسعه پایدار) و رابطه برنامه ها و طرح ها با این شاخص ها

پرونده

✓ ساختمانی که پیمانکار داشت، مجری (برگه گذار) هم داشت...

مبانی قانونی و مقررات

تعریف قانون

✓ قانون یعنی تعیین درجات حقوق و حدود حقوق یعنی وظایف افراد هیئت جامعه بشری نسبت به هیئت جامعه خود.

✓ حدود یعنی تنبیه یا وسائل استقرار انتظام هیئت جامعه بشری

✓ تنبیه یعنی قصاص یا کیفر در ازای تقصیر

✓

مهم ترین قوانین و مقررات اثرگذار بر ساخت و ساز کشور

- قانون اساسی
- قانون برنامه و بودجه
- قانون محاسبات عمومی
- قانون مدیریت خدمات کشوری
- قوانین برنامه‌های توسعه
- قوانین بودجه سالانه
- قانون مدیریت خدمات کشور
- قانون برگزاری مناقصات
- قانون کار
- قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان (برای پروژه های شهری)
- قانون تجارت
- قانون شهرداری ها
- قانون تملک آپارتمان ها
- قانون موجر و مستاجر
- مبامث ۲۲ گانه مقررات ملی ساختمان به ویژه مبمٹ دوم مقررات ملی ساختمان
- آیین نامه حفاظت کارگاههای ساختمانی
- آیین نامه تشفیص صلاحیت عوامل اجرای طرح ها
- نشریات سازمان مدیریت و برنامه ریزی
- مقررات ملی ساختمان
- استانداردها و آیین نامه ها
- مشخصات فنی پیوست پیمانها
- نشریات ارشادی و آموزشی
- دستورالعمل های سازمان مدیریت و برنامه ریزی
- آیین نامه اجرایی قوانین

سایر قوانین و مقررات

- قانون مدنی
- قانون مجازات اسلامی
- قانون تجارت
- قوانین ثبتی
- قانون ثبت شرکت ها
- قانون تملک آپارتمان ها
- قانون تملک آپارتمان ها
- قانون موجر و مستاجر
- قانون تعزیرات حکومتی
- قانون آیین دادرسی کیفری
- قانون کار
- قانون اجرای احکام
- قانون نحوه اجرای محکومیت های مالی
- قانون زمین شهری
- قانون نظام صنفی کشور
- قانون بهبود مستمر کسب و کار
- آیین دادرسی مدنی
- آیین دادرسی کیفری
- قانون تأمین اجتماعی
- آرای و مدت رویه مقوقی
- آرای و مدت رویه کیفری
- مقررات شوراهای مل اختلاف

سلسله مراتب قوانین و مقررات ساخت و ساز مهندسی

✓ قانون اساسی

✓ قوانین موضوعه مصوب مجلس (مثل قانون شهرداری و قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان)

✓ آیین نامه اجرایی (مصوب هیأت وزیران)

✓ مقررات ملی ساختمان (تهیه شده در وزارت راه و شهرسازی)

✓ دستورالعمل ها، ابلاغیه های وزارت راه و شهرسازی و...

پرونده: سنگ کاری که چشم خود را از دست داد

در صورت گرفتن رضایت، یا هر اقدامی، در مورد تمام
عوامل درگیر در کار باید اقدام صورت گیرد.

پرونده

✓ در صورت بروز تناقض یا اختلاف در تفسیر قوانین و مقررات،
قانون بالادستی در سلسله مراتب ملاک عمل خواهد بود.

✓ مثال: قضاوت در مورد پرونده های ایمنی (آیین نامه حفاظت کارهای ساختمانی یا مبحث
۱۲ مقررات ملی ساختمان؟)

پرونده

✓ طراحی که به اعدام محکوم شد...

✓ اصل ۲۲ - حیثیت، جان، مال، حقوق، مسکن و شغل اشخاص از تعرض مصون است...

قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

- ✓ فصل اول: کلیات، اهداف و خط مشی..... ۱۳
- ✓ فصل دوم: تشکیلات، ارکان، وظایف و اختیارات سازمان ۱۵
- ✓ فصل سوم: امور کاردانها و صنوف ساختمانی..... ۲۹
- ✓ فصل چهارم: مقررات فنی و کنترل ساختمان..... ۲۹
- ✓ فصل پنجم: آموزش و ترویج ۳۲
- ✓ فصل ششم: متفرقه.....

آیین نامه اجرایی قانون

- ✓ فصل اول: کلیات..... ۴۴
- ✓ فصل دوم: پروانه اشتغال بکار مهندسی، حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال..... ۴۶
- ✓ فصل سوم: پروانه اشتغال به کار کاردانی و تجربی..... ۵۸
- ✓ فصل چهارم: نظارت و کنترل ساختمان..... ۶۲
- ✓ فصل پنجم: سازمان نظام مهندسی ساختمان استان..... ۶۵
- ✓ فصل ششم: شورای انتظامی نظام مهندسی..... ۱۰۰
- ✓ فصل هفتم: هیأت عمومی..... ۱۰۳
- ✓ فصل هشتم: شورای مرکزی..... ۱۰۶
- ✓ فصل نهم: رئیس سازمان..... ۱۱۲
- ✓ فصل دهم: مقررات متفرقه.....

سایر آیین نامه ها

✓ ۳- آئیننامه ماده ۴

آئیننامه صدور پروانه مهارت فنی برای کارگران ماهر ۱۱۸

✓ ۴- آئیننامه ماده ۲۷

ارجاع امور کارشناسی به مهندسان دارای پروانه اشتغال ۱۲۲

✓ ۵- آئیننامه ماده ۲۸

آئیننامه تشکیلات حرفه‌ای کاردانهای فنی

فصل اول: کلیات، اهداف و خط مشی

✓ ماده ۱- تعریف

✓ ماده ۲- اهداف و خط مشی

✓ ماده ۳- سازمان نظام مهندسی ساختمان

✓ ماده ۴- پروانه اشتغال

ماده ۲- اهداف قانون

- ۱- تقویت و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در معماری و شهرسازی.
- ۲- تنسيق امور مربوط به مشاغل و حرفه‌های فنی و مهندسی در بخشهای ساختمان و شهرسازی.
- ۳- تأمین موجبات رشد و اعتلای مهندسی در کشور.
- ۴- ترویج اصول معماری و شهرسازی و رشد آگاهی عمومی نسبت به آن و مقررات ملی ساختمان و افزایش بهره‌وری.
- ۵- بالا بردن کیفیت خدمات مهندسی و نظارت بر حسن اجرای خدمات.
- ۶- ارتقای دانش فنی صاحبان حرفه‌ها در این بخش.
- ۷- وضع مقررات ملی ساختمان به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی و اجراء و کنترل آن در جهت حمایت از مردم به عنوان بهره‌برداران از ساختمانها و فضاهای شهری و ابنیه و مستحدثات عمومی و حفظ و افزایش بهره‌وری منابع مواد و انرژی و سرمایه‌های ملی.
- ۸- تهیه و تنظیم مبانی قیمتگذاری خدمات مهندسی.
- ۹- الزام به رعایت مقررات ملی ساختمان، ضوابط و مقررات شهرسازی و مفاد طرحهای جامع و تفصیلی و هادی از سوی تمام دستگاههای دولتی، شهرداریها، سازندگان، مهندسين، بهره‌برداران و تمام اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با بخش ساختمان به عنوان اصل حاکم بر کلیه روابط و فعالیتهای آنها و فراهم ساختن زمینه همکاری کامل میان وزارت مسکن و شهرسازی، شهرداریها و تشکلهای مهندسی و حرفه‌ای و صنوف ساختمان.
- ۱۰- جلب مشارکت حرفه‌ای مهندسان و صاحبان حرفه‌ها و صنوف ساختمانی در تهیه و اجرای طرحهای توسعه و آبادانی کشور.

فصل دوم: تشکیلات، ارکان، وظایف و اختیارات سازمان

- ماده 5- ارکان سازمان
- ماده 6- تشکیل سازمان استان
- ماده 7- عضویت در سازمان استان
- ماده 8- تشکیلات سازمان استان
- ماده 9- مجمع عمومی سازمان استان
- ماده 10 - هیأت مدیره سازمان استان
- ماده 11 - شرایط انتخاب شوندگان هیأت مدیره سازمان استان
- ماده 12 - تعداد اعضای هیأت مدیره سازمان استان
- ماده 13 - هیأت اجرائی انتخابات
- ماده 14 - هیأت مدیره، هیأت رئیسه و رئیس سازمان استان
- ماده 15 - وظایف و اختیارات هیأت مدیره
- ماده 16 - گروه‌های تخصصی
- ماده 17 - شورای انتظامی سازمان استان
- ماده 18 - بازرس سازمان استان
- ماده 19 - هیأت عمومی سازمان نظام مهندسی ساختمان
- ماده 20 - شورای مذکور
- ماده 21 - وظایف و اختیارات شورای مرکزی
- ماده 22 - رئیس سازمان
- ماده 23 - مسئولیت رئیس سازمان
- ماده 24 - شورای انتظامی نظام مهندسی
- ماده 25 - شرایط تقاضای پروانه اشتغال بکار مهندسی
- ماده 26 - بررسی عملکرد سازمانهای استان
- ماده 27 - ارجاع امور کارشناسی

موادی از فصل دوم

ماده ۵- ارکان سازمان عبارت است از هر یک از سازمان استان‌ها، هیأت عمومی سازمان، شورای مرکزی سازمان، رئیس سازمان و شورای انتظامی نظام مهندسی.

ماده ۸- هر سازمان استان دارای مجمع عمومی، هیأت مدیره، شورای انتظامی و بازرسان است

✓ ماده ۴۲ آیین نامه اجرایی: سازمان و نظام مهندسی استان‌ها دارای شخصیت حقوقی مستقل و غیرانتفاعی بوده و تابع قوانین و مقررات عمومی حاکم بر مؤسسات غیرانتفاعی میباشند.

جدول تعداد اعضای اصلی و علی البدل شورای مرکزی

گروه	رشته	تعداد حداقل عضو در هر رشته	تعداد اعضای اصلی هر گروه	تعداد اعضای علی البدل
عمران	عمران	۱	۱۲	۱
	نقشه برداری	۱		۱
	ترافیک	۱		۱
تأسیسات	تأسیسات برق	۱	۶	۱
	تأسیسات مکانیک	۱		۱
معماری و شهرسازی	معماری	۱	۷	۱
	شهرسازی	۱		۱
تعداد اعضای اصلی و علی البدل شورای مرکزی			۲۵	۷

شرایط سلب عضویت اعضای سازمان استان – ماده ۴۶ آیین نامه اجرایی

- ✓ الف- نقل مکان به استان دیگر.
- ✓ ب- استعفا از عضویت نظام مهندسی استان.
- ✓ پ- سلب هر یک از شرایط عضویت موضوع ماده ۴۴ این آئیننامه.
- ✓ ث- اخراج از سازمان به دلیل تکرار تخلف.

مهم ترین وظایف هیأت مدیره در ماده ۱۵ قانون

- ✓ همکاری با مراجع مسئول در امر کنترل ساختمان از قبیل اجرای دقیق صحیح مقررات ملی ساختمان و ضوابط طرحهای جامع و تفصیلی
- ✓ نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی توسط اشخاص حقیقی و حقوقی در طرحها و فعالیتهای غیردولتی در حوزه استان و تعقیب متخلفان از طریق مراجع قانونی ذیصلاح.
- ✓ مشارکت در امر ارزشیابی و تعیین صلاحیت و ظرفیت اشتغال به کار
- ✓ تنظیم روابط بین صاحبان حرفههای مهندسی ساختمان و کارفرمایان و کمک به مراجع مسئول در بخش ساختمان و شهرسازی در زمینه ارجاع مناسب کارها به صاحبان صلاحیت و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت در امور فنی.
- ✓ کمک به ترویج اصول صحیح مهندسی و معماری و همکاری با وزارت مسکن و شهرسازی در زمینه تدوین، اجرا و کنترل مقررات ملی ساختمان و استانداردها و معیارها.
- ✓ همکاری با مراجع استان در هنگام بروز سوانح و بلایای طبیعی.
- ✓ تأیید ترازنامه سازمان و ارائه آن به مجمع عمومی.
- ✓ تهیه و تنظیم مبانی قیمت گذاری خدمات مهندسی در استان و پیشنهاد به وزارت مسکن و شهرسازی،

فصل سوم: امور کاردانه‌ها و صنوف ساختمانی

✓ ماده ۲۸ - مقررات و تشکیلات حرفه‌ای کاردانه‌های فنی

✓ ماده ۲۹ - هیأت عالی نظارت

فصل چهارم: مقررات فنی و کنترل ساختمان

- ✓ ماده ۳۰ - پذیرش نقشه‌ها و مدارک توسط شهرداریها و مراجع صدور پروانه
- ✓ ماده ۳۱ - مسئولیت امضاء
- ✓ ماده ۳۲ - موارد تخلف از قانون
- ✓ ماده ۳۳ - مقررات ملی ساختمان
- ✓ ماده ۳۴ - رعایت مقررات ملی ساختمان
- ✓ ماده ۳۵ - نظارت عالیه

ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

■ اصول و قواعد فنی که رعایت آنها در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره‌برداری و نگهداری ساختمانها به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی ضروری است، بوسیله وزارت مسکن و شهرسازی تدوین خواهد شد. حوزه شمول این اصول و قواعد و ترتیب کنترل اجرای آنها و

■ حدود اختیارات و وظایف سازمانهای عهده‌دار کنترل و ترویج این اصول و قواعد در هر مبحث به موجب آئیننامه‌های خواهد بود که به وسیله وزارتخانه‌های مسکن و شهرسازی و کشور تهیه و به تصویب هیأت وزیران خواهد

رسید.

■ سازمانهای استان میتوانند متناسب با شرایط ویژه هر استان پیشنهاد تغییرات خاصی را در مقررات ملی ساختمان قابل اجرا در آن استان بدهند. این پیشنهادات پس از تأیید شورای فنی استان ذیربط با تصویب وزارت مسکن و شهرسازی قابل اجرا خواهد بود.

■ تبصره - مقررات ملی ساختمان متناسب با تغییر شرایط، هر سه سال یکبار مورد بازنگری قرار میگیرد و عنداللزوم با رعایت ترتیبات مندرج در این ماده قابل تجدیدنظر است.

ماده ۳۴ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان:

✓ شهرداریها و سایر مراجع صدور پروانه و کنترل و نظارت بر اجرای ساختمان و امور شهرسازی، مجریان ساختمانهای و تأسیسات دولتی و عمومی، صاحبان حرفه های مهندسی ساختمان و شهرسازی و مالکان و کارفرمایان در شهرها، شهرکها و شهرستانها و سایر نقاط واقع در حوزه شمول مقررات ملی ساختمان و ضوابط و مقررات شهرسازی **مکلفند مقررات ملی ساختمان** را رعایت نمایند. عدم رعایت مقررات یاد شده و ضوابط و مقررات شهرسازی تخلف از این قانون محسوب میشود.

فصل پنجم و ششم

✓ فصل پنجم: آموزش و ترویج

✓ ماده ۳۶ - ترویج و آموزش مقررات ملی ساختمان

✓ فصل ششم: متفرقه

✓ ماده ۳۷ - هزینه و درآمد سازمان و ارکان آن

✓ ماده ۳۸ - تأسیس سازمانها و تنظیم روابط آنها

✓ ماده ۳۹ - تأمین هزینههای تدوین، ترویج و کنترل مقررات ملی ساختمان

✓ ماده ۴۰ - جزای نقدی متخلفان

✓ ماده ۴۱ - تهیه، اجرا و نظارت بر طرحهای عمرانی

✓ ماده ۴۲ - تهیه آئیننامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

مبحث دوم مقررات ملی ساختمان

مرجعیت مقررات ملی ساختمان

۲-۲-۱- مقررات ملی ساختمان، مجموعه اصول و قواعد فنی و ترتیب کنترل اجرای آنهاست که باید در طراحی، محاسبه، اجرا، بهره برداری و نگهداری ساختمان ها در جهت تأمین ایمنی، بهداشت، بهره دهی مناسب، آسایش، صرفه اقتصادی، حفاظت محیط زیست و صرفه جویی در مصرف انرژی و حفظ سرمایه های ملی رعایت شود.

۲-۲-۲- مقررات ملی ساختمان دارای اصول مشترک و یکسان لازم الاجرا در سراسر کشور است و بر هرگونه عملیات ساختمانی نظیر تخریب، احداث بنا، تغییر در کاربری بنای موجود، توسعه بنا، تعمیر اساسی و تقویت بنا حاکم می باشد.

۲-۲-۳- مقررات ملی ساختمان به عنوان تنها مرجع فنی و اصل حاکم در تشخیص صحت طراحی، محاسبه، اجرا، بهره برداری و نگهداری ساختمانها اعم از مسکونی، اداری، تجاری، عمومی، آموزشی، بهداشتی و نظایر آن است.

مباحث مقررات ملی ساختمان

- مبحث اول (تعاریف) - (۱۳۹۲)
- مبحث دوم (نظامات اداری) - (۱۳۸۴)
- مبحث سوم (حفاظت ساختمانها در مقابل حریق) - (۱۳۹۲)
- مبحث چهارم (الزامات عمومی ساختمان) - (۱۳۹۲)
- مبحث پنجم (مصالح و فرآورده های ساختمانی) - (۱۳۹۲)
- مبحث ششم (بارهای وارد بر ساختمان) - (۱۳۹۲)
- مبحث هفتم (پی و پی سازی) - (۱۳۹۲)
- مبحث هشتم (طرح و اجرای ساختمان های با مصالح بنایی) - (۱۳۹۲)
- مبحث نهم (طرح و اجرای ساختمان های بتن آرمه) - ویرایش چهارم، چاپ دوم (۱۳۹۲)
- مبحث دهم (طرح و اجرای ساختمان های فولادی) - (۱۳۹۲)
- مبحث یازدهم (طرح و اجرای صنعتی ساختمان) - (۱۳۹۲)
- مبحث دوازدهم (ایمنی و حفاظت کار در حین اجرا) - (۱۳۹۲)
- مبحث سیزدهم (طرح و اجرای تاسیسات برقی ساختمانها) - (۱۳۸۲)
- مبحث چهاردهم (تأسیسات مکانیکی) - (۱۳۹۱)
- مبحث پانزدهم (آسانسورها و پلکان برقی) - (۱۳۹۲)
- مبحث شانزدهم (تأسیسات بهداشتی) - (۱۳۹۱)
- مبحث هفدهم (لوله کشی گاز طبیعی) - (۱۳۸۹)
- مبحث هجدهم (عایق بندی و تنظیم صدا) - (۱۳۹۰)
- مبحث نوزدهم (صرفه جوئی در مصرف انرژی) - (۱۳۸۹)
- مبحث بیستم (علائم و تابلوها) - (۱۳۸۴)
- مبحث بیست و یکم (پدافند غیرعامل) (۱۳۹۱)
- مبحث بیست و دوم (مراقبت و نگهداری از ساختمانها) (۱۳۹۲)

شیوه نامه ها

✓ در آیین نامه اجرایی ماده ۳۳ وظایف تمامی سازمانها ، نهادها و مراجع عهده دار کنترل مقررات ملی ساختمان در کشور تعیین و ترتیبات اجرایی آن موکول به شیوه نامه هایی گردیده است

بند ۲-۱۱-۲ مبحث دوم: دستورالعمل های موضوع مواد مقررات ظرف مدت شش ماه به وسیله وزارت مسکن و شهرسازی تهیه و ابلاغ می شود و در موارد سکوت یا ابهام در نحوه اجرا یا اعمال مواد مقررات یا دستورالعمل های مربوط، طبق نظر وزارت مسکن و شهرسازی عمل خواهد شد.

شیوه نامه اجرایی آیین نامه ماده ۳۳ و آیین نامه اجرایی قانون

✓ ابلاغ ۱۸ اردیبهشت ۱۳۸۴

✓ هشت فصل

✓ دفترچه اطلاعات فنی ساختمان و شناسنامه فنی و ملکی ساختمان

✓ هدف: نظام کارآمد ملی برای اعمال مقررات ملی ساختمان و ارتقای کیفیت به وجود آید و با کنترل نمودن نحوه اجرای ساختمان موجبات اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی تمام بهره برداران ساختمان فراهم

حدود شیوه نامه

- ✓ شیوه نامه های مجریان ساختمان و ملحقات آن (موضوع بخشی از ماده ۴ قانون)
- ✓ شیوه نامه انبوه سازان مسکن ، تعیین حدود صلاحیت دفاتر مهندسی و نحوه تاسیس آن (موضوع ماده ۹ آیین نامه اجرای)
- ✓ نحوه عمل به ماده ۱۲ آیین نامه اجرایی قانون
- ✓ تعیین ظرفیت اشتغال اشخاص حقیقی (موضوع ماده ۱۳ آیین نامه اجرایی)
- ✓ تعیین حدود صلاحیت و اشتغال به کار اشخاص حقوقی (موضوع مواد ۱۴ و ۱۵ آیین نامه اجرایی)
- ✓ تعیین حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال کاردا نها و معماران تجربی در بخش اجرای ساختمان (موضوع ماده ۲۹ آیین نامه اجرایی)
- ✓ فهرست قیمت خدمات مهندسی براساس شرح خدمات گرو ههای ساختمان (موضوع ماده ۱۱۷ آیین نامه اجرایی)
- ✓ شرایط عمومی، خصوصی و قراردادهای همسان مجریان ساختمان

مجموعه شیوهنامه‌ها مصوب اردیبهشت ماه ۱۳۸۴

✓ فصل اول - کلیات

✓ فصل دوم - طراحی ساختمان

✓ فصل سوم - اجرای ساختمان

✓ فصل چهارم - نظارت ساختمان

✓ فصل پنجم - فهرست‌های قیمت خدمات مهندسی ساختمان و نحوه عمل به ماده ۱۲ آییننامه اجرایی

✓ فصل ششم - شناسنامه فنی و ملکی ساختمان

✓ فصل هفتم - شیوه نامه تعیین حدود صلاحیت و ظرفیت اشتغال اشخاص حقوقی موضوع تبصره ۴ ماده ۱۱ آییننامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان

✓ فصل هشتم - پیوست مربوط به شیوهنامه مجریان ساختمان

توجه!

✓ مقررات ملی ساختمان **ضوابط حداقلی** حاکم بر ساخت و ساز است و وزارتخانه و سازمان های نظام مهندسی می توانند ضوابط تکمیلی ابلاغ کنند.

✓ عدم آشنایی با قوانین، مقررات و دستورالعمل ها، **رافع مسئولیت های مهندس نیست!**

✓ **نمره آزمون، تخصص و... هم (پرونده: مهندس عمران و برق جکوزی + خانم مهندس ناظر (معمار) برای تایید گود)**

تعاریف

تعاریف و اصطلاحات پایه

- ✓ **مهندس:** شخصی است حقیقی دارای مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی مهندسی از دانشگاهی معتبر و دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی (مطابق ماده ۴ قانون) که می تواند دارای صلاحیت های طرح، نظارت و اجرا باشد.
- ✓ **دفتر مهندسی:** هرگونه محل انجام خدمات مهندسی ساختمان که طبق ماده (۹) آیین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مجوز فعالیت دریافت نموده باشد.
- ✓ **شخص حقیقی:** مهندسان دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی، کاردانهای فنی و معماران تجربی دارای پروانه اشتغال به کار کاردانی یا تجربی می باشند.
- ✓ **شخص حقوقی:** شرکت، مؤسسه، سازمان و نهاد عمومی یا خصوصی که برای انجام خدمات مهندسی، دارای پروانه اشتغال به کار مهندسی شخص حقوقی معتبر از وزارت مسکن و شهرسازی باشد.

تعریف ساختمان در شیوه نامه

۱-۱۴- ساختمان : بنایی واحد که وجه های بیرونی آن در سطح و ارتفاع، از زیر پی تا بالاترین نقطه، یک پوسته معماری بسته را تشکیل دهد.

۱-۱۵- مجتمع ساختمانی : سامانه ای واحد متشکل از دو یا چند ساختمان مجاور هم.

۱-۱۷- ساختمان ویژه : بنایی که طرح معماری یا سازه یا تأسیسات مکانیکی و یا تأسیسات برقی آن دارای پیچیدگی یا حساسیت خاص می باشد و بنا بر ضرورت نیاز به طراحی یا محاسبه یا کنترل دقیق شرایط هوا ، دما، رطوبت ، پاکیزگی ، فشار نسبی ، صدا ، ولتاژ و فرکانس خاص در یک یا چند رشته ساختمانی دارد و موارد استفاده آن نیز خاص است.

دوره اجرا

- ✓ ۱-۲۶- دوره اجرا : مدت زمانی که از تاریخ صدور پروانه ساختمان تا تحویل گزارش پایان کار ساختمان توسط ناظر هماهنگ کننده به شهرداری یا سایر مراجع صدور پروانه ساختمان به طول می انجامد.
- ✓ ۱-۳۱- دوره نظارت همان دوره اجراست.

صلاحیت مهندسی ساختمان

رشته های هفتگانه مهندسی ساختمان

- ✓ عمران
- ✓ نقشه برداری
- ✓ ترافیک
- ✓ معماری
- ✓ شهرسازی
- ✓ تأسیسات مکانیکی
- ✓ تأسیسات برقی

پروانه اشتغال مهندسی

✓ ماده ۱۱ - پروانه اشتغال به کار مهندسی در چهار درجه پایه (۳)، پایه (۲)، پایه (۱) و ارشد صادر می‌شود. برای متقاضیان پروانه اشتغال، با داشتن سوابق تجربی یا کارآموزی به میزان مندرج در ماده (۵) پروانه اشتغال (پایه ۳) صادر می‌شود. جهت ارتقا از پایه (۳) به پایه (۲) داشتن (۴) سال و از پایه (۲) به پایه (۱)، (۵) سال و از پایه (۱) به ارشد (۶) سال سابقه کار حرفه‌ای در پایه قبلی و موفقیت در آزمون مربوط ضروری است.

گروه بندی ساختمان ها

۱۸-۱-۱. ساختمانها از نظر سطح زیربنا به ترتیب از یک تا ۶۰۰ مترمربع در گروه «الف» و از ۶۰۱ تا ۲۰۰۰ مترمربع در گروه «ب» و از ۲۰۰۱ تا ۵۰۰۰ مترمربع در گروه «ج» و بیشتر از ۵۰۰۰ مترمربع در گروه «د» طبقه بندی شده اند.

۱۸-۱-۲. ساختمانها از نظر طبقات به ترتیب ۱ و ۲ طبقه از روی شالوده در گروه «الف»، از ۳، ۴ و ۵ طبقه از روی شالوده در گروه «ب»، از ۶ لغایت ۱۰ طبقه روی شالوده در گروه «ج» و بیشتر از ۱۰ طبقه در گروه «د» تقسیم بندی شده اند.

۱۸-۱-۳. پیچیدگی دخالت نوع کاربری در طراحی ساختمان و خصوصیات اجرایی آن براساس حیطه عملکرد کاربری ها در قالب تقسیمات توزیع خدمات شهری طبقه بندی شده است و معیار کاربری قابلیت مناسبی برای طبقه بندی پیچیدگی کار ساختمان دارد. عامل کاربری عمدتاً براساس پیشنهادات تقسیمات شهری (ساختمانهای مشمول ماده ۱۰۰ قانون شهرداریها) شامل: محله (برزن)، ناحیه، منطقه و شهر می باشد و توزیع کاربری های منعکس در طرح های جامع، هادی و تفضیلی شهر مورد عمل شهرداریها و در مواردی هم از طریق مصوبات سازمانهای متولی کاربری مانند سازمان نوسازی و توسعه و تجهیز مدارس درباره ساختمانهای با کاربری آموزش عمومی و یا سازمانهای ذی ربط برای ساختمانهای با کاربری بهداشتی - درمانی و موارد مشابه قابل بررسی است. ساختمانها به لحاظ کاربری به شرح زیر تقسیم بندی می گردند:

ساختمانهای گروه «الف»: کاربری ها با حیطه عملکردی محله (برزن) که عملکرد خدماتی ساختمان در محدوده کوچکی می باشد مانند واحدهای مسکونی، تجاری کوچک، مدارس ابتدایی، کلینیکها، کودکانستانها، کارگاهها و...

ساختمانهای گروه «ب»: کاربری های با حیطه عملکردی ناحیه مانند شعبات فرعی بانکها، مدارس متوسطه، درمانگاهها، خوابگاهها، سالنهای ورزشی ساده و...

ساختمانهای گروه «ج»: کاربری ها با حیطه عملکردی منطقه مانند فروشگاههای بزرگ، بیمارستانها، مراکز فرهنگی، ایستگاههای فرعی مترو، ساختمانهای: پست، پلیس، آتش نشانی، شعب اصلی بانکها، مهمانپذیرها، هتل های کوچک و....

ساختمانهای گروه «د»: کاربری ها با حیطه عملکرد شهری و فراشهری مانند فرودگاهها، استادیومها، دانشگاهها، مراکز اصلی مخابرات، مراکز تحقیقاتی، ایستگاههای اصلی مترو، بناهای یادبود، هتل های بزرگ و....

طبقه‌بندی صلاحیت برای هر یک از گروه‌های ساختمان

صلاحیت گروه ساختمانها	تهیه طرح معماری توسط:	انجام محاسبات سازه توسط:	نظارت بر طرح معماری توسط:	نظارت بر اجرای سازه توسط:
گروه الف	مهندس معمار پایه ۳ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۳ یا بالاتر	مهندس معمار یا عمران پایه ۳ یا بالاتر	مهندس عمران یا معمار پایه ۳ یا بالاتر
گروه ب	مهندس معمار پایه ۲ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۲ یا بالاتر	مهندس معمار پایه ۳ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۳ یا بالاتر
گروه ج	مهندس معمار پایه ۱ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۱ یا بالاتر	مهندس معمار پایه ۲ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۲ یا بالاتر
گروه د	مهندس معمار ارشد	مهندس عمران ارشد	مهندس معمار پایه ۱ یا بالاتر	مهندس عمران پایه ۱ یا بالاتر

صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی - اشخاص حقیقی

- ۱، تکمیل کاربرگ درخواست صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی (کاربرگ شماره ۴- اشخاص حقیقی)
- ۲، ارائه گواهی سابقه کار متقاضی به استناد ماده ۶ آئین نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان. (کاربرگ شماره ۵ اشخاص حقیقی) کارشناسی: ۳ سال، کارشناسی ارشد: ۲ سال، دکتری: ۱ سال
- ۳، دریافت فرم اعلام بدهی عضویت (از طبقه اول) و پرداخت بدهی اعلام شده در باجه موسسه مالی و اعتباری توسعه یا باجه بانک ملی مستقر در سازمان و ارائه فیش واریزی بعنوان تسویه حساب، در هنگام تحویل دادن مدارک.
- ۴، ارائه تصویر کارنامه و شماره سریال قبولی در آزمون حرفه ای مهندسان (از پایگاه اطلاع رسانی وزارت مسکن به نشانی www.inbr.ir)
۵. تصویر دو نسخه از مدارک تحصیلی معتبر (کاردانی (مرتبط)- کارشناسی- کارشناسی ارشد- دکتری) برابر با اصل شده توسط مراجع قضائی یا دفتر اسناد رسمی (برابر با اصل شده به صورت ابرازی مورد تایید نمی باشد).
- ۶، اصل و تصویر شناسنامه (تمامی صفحات) و کارت ملی
- ۷، اصل و تصویر کارت پایان خدمت یا معافیت تحصیلی یا معافیت دائم (برای متولدین ذکور که سن آنها با احتساب روز و ماه کمتر از ۵۰ سال تمام باشد).
- ۸، دو قطعه عکس رنگی ۴*۶ جدید با زمینه سفید
- ۹، اصل رسید بانکی
- ۱۰، پاکت پستی و « آگهی تحویل مرسولات پیشتاز » (تکمیل شده توسط شخص متقاضی ، قابل تهیه از واحد نشریات مستقر در طبقه همکف سازمان)

احراز صلاحیت و دریافت پروانه اشتغال به کار سازنده حقوقی دارای صلاحیت از سازمان مدیریت

- ۱، کاربرگ شماره ۱- درخواست احراز صلاحیت
- ۲، کاربرگ شماره ۲- مشخصات متقاضی احراز صلاحیت
- ۳، کاربرگ شماره ۳- امتیازبندی پایه پروانه اشتغال اعضای حقیقی شاغل امتیازآور
- ۴، کاربرگ شماره ۴- ارزیابی توان مالی، امکانات و تجهیزات
- ۵، کاربرگ شماره ۵- ارزیابی سوابق حرفه ای
- ۶، کاربرگ شماره ۶- ارزیابی مطلوبیت کارهای اجرا شده
- ۷، تکمیل و تحویل فرم خوداظهاری مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره و کلیه شاغلان در شخص حقوقی "برای هریک بصورت جداگانه" و درج وضعیت تمام وقت و پاره وقت بودن آنها و تایید آن توسط سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران
- ۸، اصل و تصویر پروانه اشتغال به کار معتبر مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره و کلیه شاغلان مورد نظر اعم از تمام وقت و پاره وقت
- ۹، گواهی عضویت حقوقی در سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران
- ۱۰، دو قطعه عکس ۴*۶ رنگی مدیرعامل / با زمینه سفید
- ۱۱، اصل و تصویر رسید بانکی
- ۱۲، تصویر برابر اصل سند مالکیت یا اجاره نامه محل شخص حقوقی به نام یکی از اعضای هیأت مدیره یا شرکت
- ۱۳، تکمیل تعهدنامه های مربوطه در سربرگ شخص حقوقی

صدور پروانه اشتغال به کار سازنده حقوقی (پیمان مدیریت)

- ۱, کاربرگ شماره ۱- درخواست احراز صلاحیت
- ۲, کاربرگ شماره ۲- مشخصات متقاضی احراز صلاحیت
- ۳, کاربرگ شماره ۳ ارزیابی سوابق حرفه ای به استناد ماده ۶ آئین نامه اجرایی و یا انطباق بالیست بیمه کارهای اجرا شده
- ۴, کاربرگ گواهی اشتغال به کار و تجربه عملی و سابقه کار (توسط ۲ نفر از مهندسان عضو سازمان)
- ۵, کاربرگ گواهی اشتغال به کار و تجربه عملی و سابقه کار (توسط اشخاص حقوقی / سازمانهای دولتی و وزارتخانه ها)
- ۶, تکمیل و تحویل فرم خوداظهاری مدیرعامل، اعضای هیأت مدیره و کلیه شاغلان در شخص حقوقی "برای هریک بصورت جداگانه" با درج وضعیت تمام وقت و یا پاره وقت بودن، که تایید آن توسط سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران انجام می پذیرد.
- ۷, اصل و تصویر پروانه اشتغال به کار معتبر مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره و کلیه شاغلان مورد نظر اعم از تمام وقت و پاره وقت
- ۸, گواهی عضویت حقوقی در سازمان نظام مهندسی ساختمان استان تهران
- ۹, دو قطعه عکس ۴*۶ رنگی مدیر عامل / با زمینه سفید
- ۱۰, اصل و تصویر برابر اصل رسید بانکی
- ۱۱, تصویر برابر با اصل سند مالکیت یا اجاره نامه محل شخص حقوقی به نام یکی از اعضای هیأت مدیره یا شرکت
- ۱۲, تکمیل تعهدنامه های مربوطه در سربرگ شخص حقوقی

احراز صلاحیت و دریافت مجوز سازنده حقیقی

- ۱, کاربرگ شماره ۱- درخواست احراز صلاحیت
- ۲, کاربرگ شماره ۲- مشخصات متقاضی احراز صلاحیت
- ۳, کاربرگ شماره ۳- امتیازبندی پایه پروانه اشتغال
- ۴, کاربرگ شماره ۴- ارزیابی توان مالی، امکانات و تجهیزات
- ۵, کاربرگ شماره ۵- ارزیابی سوابق حرفه ای
- ۶, کاربرگ شماره ۶- ارزیابی مطلوبیت کارهای اجرا شده
- ۷, اصل و تصویر پروانه اشتغال به کار معتبر
- ۸, دو قطعه عکس ۴*۶ رنگی / با زمینه سفید
- ۹, تصویر برابر اصل رسید بانکی
- ۱۰, تصویر برابر با اصل سند مالکیت یا اجاره نامه محل به نام سازنده
- ۱۱, تسویه حساب با سازمان

مراحل دریافت مجوز سازنده حقیقی (پیمان مدیریت)

- ۱, کاربرگ شماره ۱- درخواست احراز صلاحیت
- ۲, کاربرگ شماره ۲- مشخصات متقاضی احراز صلاحیت
- ۳, ارزیابی سوابق حرفه ای به استناد ماده ۶ آئین نامه اجرایی و یا انطباق با لیست بیمه کارهای اجرا شده
- ۴, کاربرگ گواهی اشتغال به کار و تجربه عملی و سابقه کار (توسط ۲ نفر از مهندسان عضو سازمان)
- ۵, کاربرگ گواهی اشتغال به کار و تجربه عملی و سابقه کار (توسط اشخاص حقوقی / سازمان های دولتی و وزارتخانه ها)
- ۶, اصل و تصویر پروانه اشتغال به کار معتبر
- ۷, دو قطعه عکس ۴*۶ رنگی / با زمینه سفید
- ۸, اصل و تصویر رسید بانکی
- ۹, اصل و تصویر برابر اصل سند مالکیت یا اجاره نامه محل، به نام سازنده
- ۱۰, تسویه حساب با سازمان

شرایط لغو اعتبار پروانه اشتغال به کار مهندسی

الف - فوت دارنده پروانه اشتغال.

ب - حجر دارنده پروانه اشتغال تا زمانی که رفع حجر نشده باشد.

پ - عدم تمدید یا تجدید یا عدم پرداخت وجوه و عوارض مقرر ظرف مدت یک ماه از تاریخ انقضای مهلت.

ت - محکومیت قطعی دارنده پروانه اشتغال به مجازاتی که کیفر تبعی آن محرومیت از حقوق اجتماعی باشد تا انقضای مدت محرومیت از حقوق اجتماعی.

ث - در صورتی که دارنده پروانه اشتغال به موجب رأی قطعی شورای انتظامی استان یا شورای انتظامی نظام مهندسی محکوم به محرومیت از کار شود، در مدت محرومیت از کار، ج - تصمیم وزیر مسکن و شهرسازی در صورت عدم توجه به ابلاغیه‌ها و اطلاعیه‌های قانونی وزارت مسکن و شهرسازی.

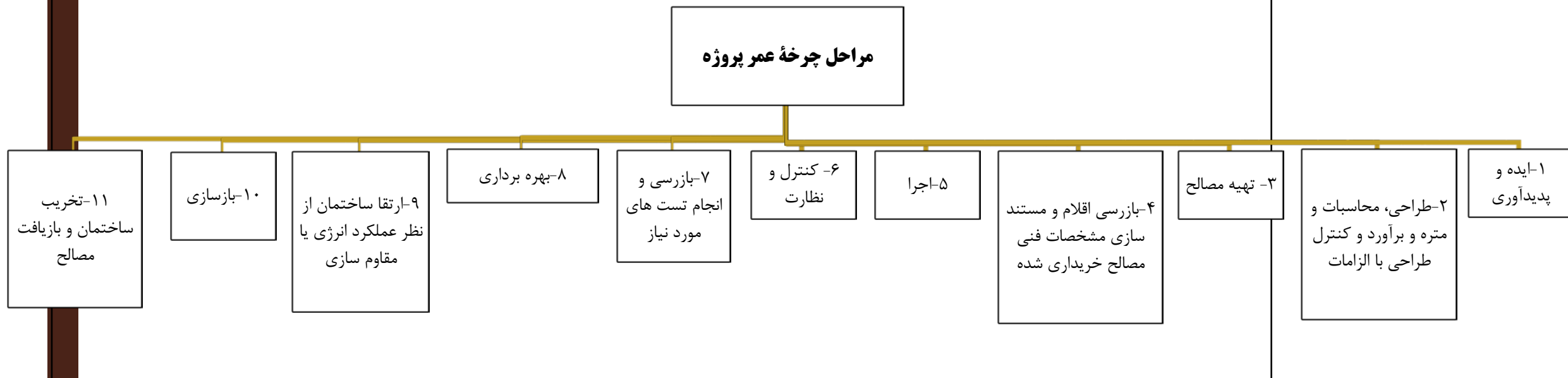
چ - قطع عضویت از نظام مهندسی استان یا اخراج از آن.

ح - انحلال یا فقدان شرایط لازم در خصوص اشخاص حقوقی.

مراحل و عوامل اجرای کار

مراحل چرخه عمر

سطح اول ساختار شکست چرخه عمر پروژه:

عوامل دارای صلاحیت خدمات مهندسی

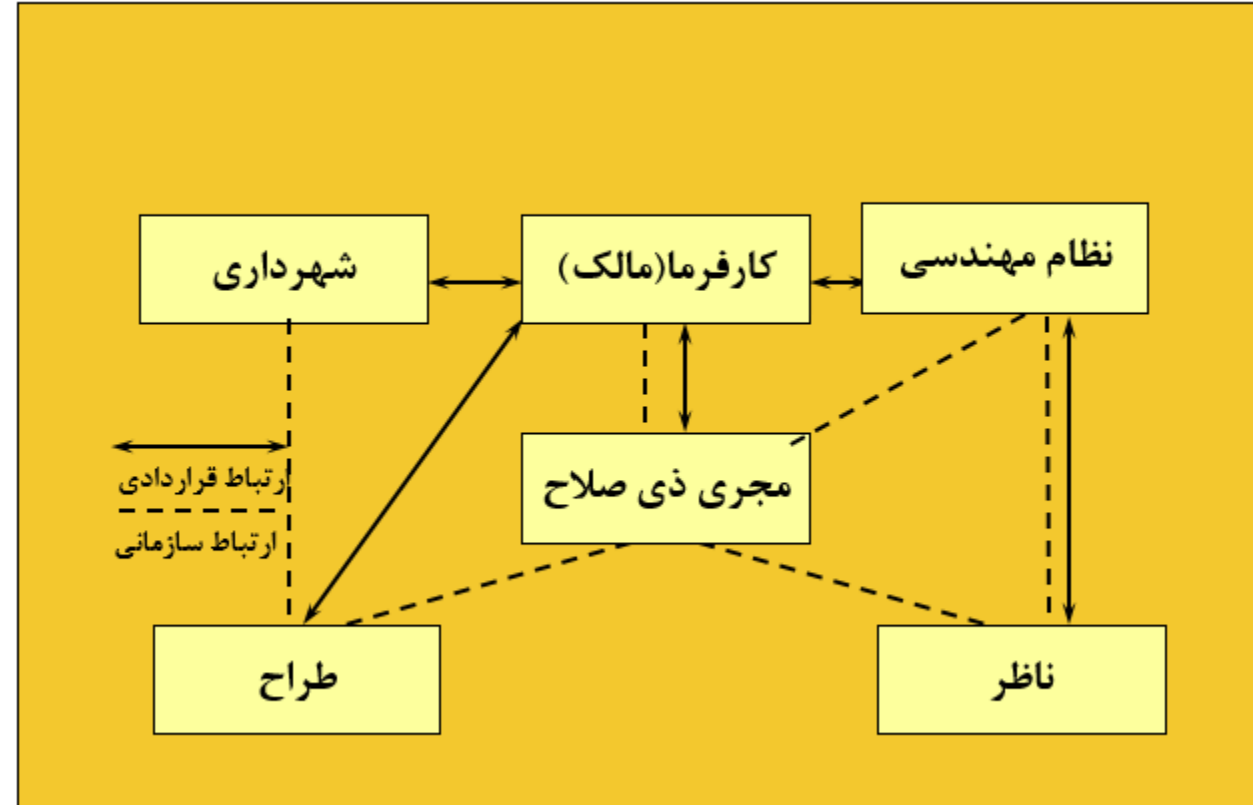
✓ مهندس طراح

✓ مهندس مجری

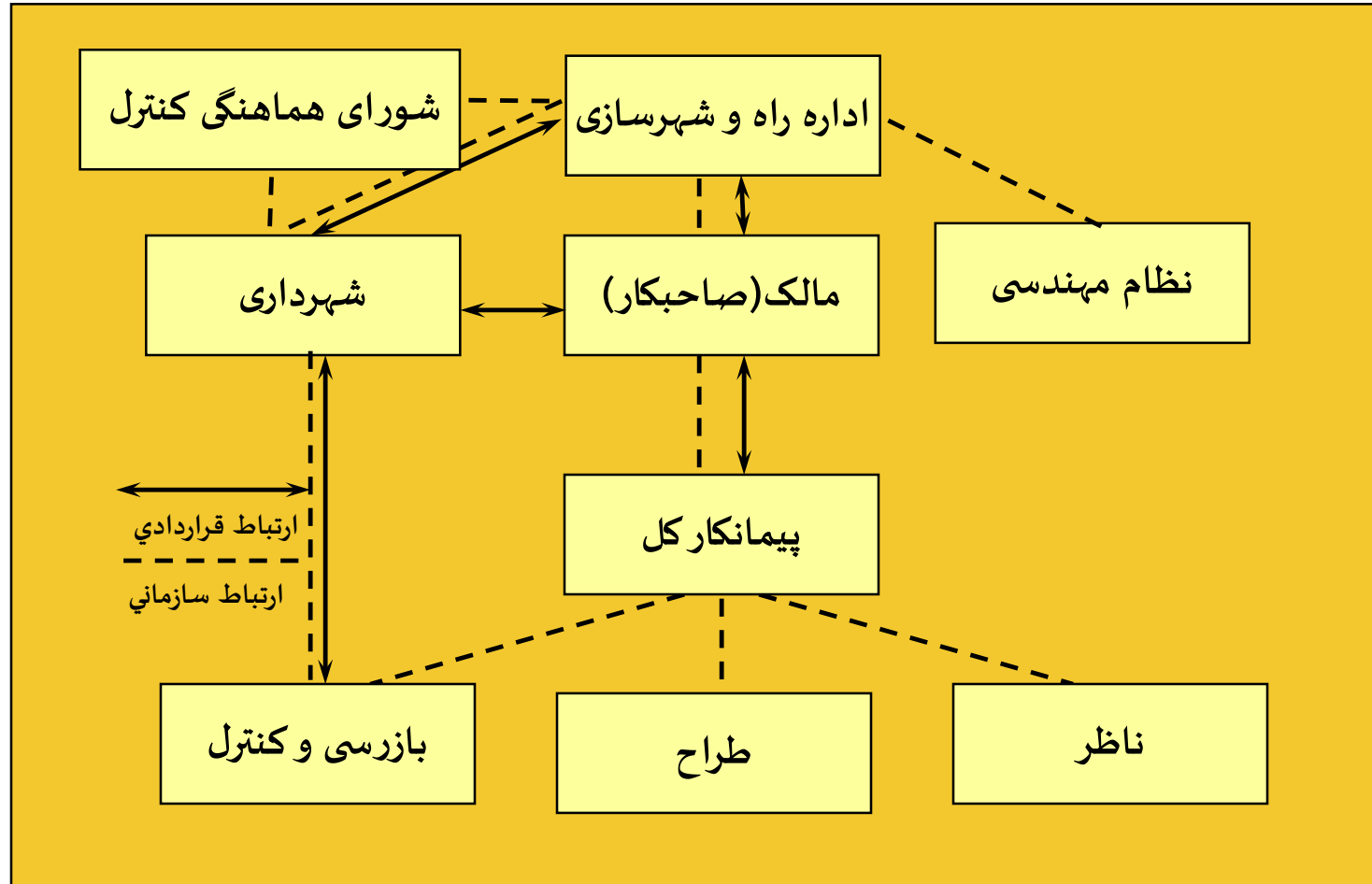
✓ مهندس ناظر

- حدود صلاحیت در رشته های هفت گانه و در ۳ پایه و برای خدمات طراحی، اجرا و نظارت طبق مبحث دوم تعیین می گردد.
- صلاحیت نگهداری و تعمیرات، تخریب، گودبرداری و پایدار سازی،

رابطه عوامل و نهادهای مرتبط با کار ساختمانی

ساختار مورد نظر پیش نویس مبحث دوم

خدمات آزمایشگاهی

✓ مهندسان حقیقی یا حقوقی که وظیفه انجام مطالعات و تهیه گزارش ها یا انجام آزمایش های مختلف در پروژه مانند گزارش ژئوتکنیکی و شناسایی خاک، آزمایش های جوش و بتن و غیره را بر عهده دارند باید ضمن رعایت مقررات ملی ساختمان و سایر الزامات مربوط و انجام دقیق عملیات محلی، دقت لازم و کافی را در خدمات خود مبذول دارند. در غیر این صورت هر گونه ایراد یا نقص یا اشتباه در انجام این خدمات ممکن است موجب بروز مسئولیت مدنی، کیفری یا انتظامی شود.

تفاوت نظارت و بازرسی

✓ مطابق استاندارد ایزو ۸۴۰۲ بازرسی فعالیتی همچون اندازه گیری ، آزمایش، ازمون یا سنجش یک یا چند ویژگی از یک نهاد یا موجودیت entity و مقایسه نتایج با الزامات مشخص شده و ارائه گواهی انطباق (conformity)

مقایسه نظارت، بازرسی، ممیزی و کارشناسی

ردیف	حرفه	نام شغل	انجام		حوزه عملکرد			توضیحات
			دوره ای	مستمر	فنی	مدیریت	حقوق	
1	نظارت (Supervision)	ناظر	—	✓	✓	—	—	جنبه هدایتی و کنترلی دارد. نظارت قبل از انجام کار با ابزارهای اخطار، مواجهه و پیشگیری صورت می گیرد، در حین اجرا با ارزیابی، پایش و کنترل های لازم انجام می شود و بعد انجام کار در صورت صحت، تائیدیه های لازم صادر می گردد. نظارت جنبه فنی داشته و بصورت مستمر انجام می شود.
2	بازرسی (Inspection)	بازرس	✓	—	✓	✓	✓	صرفا پیدا کردن تخلفات، اشکالات و سوء جریان می باشد. رویکرد پلیسی دارد. در صورت مشاهده و ملاحظه تخلف موضوع گزارش می شود. حوزه عملکرد بازرس جنبه های فنی، مدیریتی و حقوقی می باشد.
3	ممیزی (Audit)	ممیز	✓	—	✓	✓	—	به دنبال تطبیق و عدم تطبیق می باشد. بیشتر در حوزه مدیریت کاربرد دارد.
4	کارشناسی (Expert)	کارشناس	✓	—	✓	—	—	اعلام نظر صرفا فنی در خصوص یک موضوع خاص و حیطه مشخص بر اساس قرار کارشناسی صادر شده می باشد.

نکته مهم : در هر چهار حرفه ذکر شده با ابزارهای کنترل (Control) ، پایش (Monitoring) ، بازنگری (Revision) ، ارزیابی (Assessment) ، ارزشیابی (Evaluation) ، آزمایش (Experiment) و ... می توان به نتایج مورد نظر دست یافت.

تعارف خدمات مهندسی

ردیف	نام استان	مرکز	تأسیس	مساحت	جمعیت (سال ۹۰)	تعداد اعضای سازمان تظام مهندسی	شهرهای مهم	مختصات مرکز استان	ناظر عمران	ناظر معماری	ناظر نقشه برداري	ناظر مکانیک	ناظر برق
۱	آذربایجان شرقی	تبریز	۱۳۱۶	۳۵۰۶۵۰	۳۰۷۲۳۰۶۲۰		مرآغه، مرند و میانه	شمالی ۳۶°۲۸'۳۹.۹۹۲۷° شرقی ۳۸°۰۵'۲۳.۶۷۵°					
۲	آذربایجان غربی	ارومیه	۱۳۱۶	۳۷۰۴۱۱	۳۰۰۸۰۰۵۲۶		خوی، یوکان و مهاباد	شمالی ۳۵°۰۳'۵۳.۸۷° شرقی ۳۷°۵۲'۴۶.۰۷۱°					
۳	اردبیل	اردبیل	۱۳۷۲	۱۷۰۸۰۰	۱۰۳۳۸۰۳۸۸		پارس آباد، متکین شهر و خلخال	شمالی ۳۸°۲۹'۵۰.۵۲° شرقی ۳۸°۲۴'۴۷.۱°					
۴	اصفهان	اصفهان	۱۳۱۶	۱۰۷۰۰۲۹	۳۰۸۷۹۰۳۱۲		کاشان، خمینی شهر و نجف آباد	شمالی ۳۲°۵۱'۳۹° شرقی ۵۱°۴۷'۹۱۹۲°	در هر مترآژی دارد	بالای ۱۰۰۰ متر مربع دارد	بالای ۱۰۰۰ متر مربع دارد	بالای ۱۰۰۰ متر مربع دارد	بالای ۱۰۰۰ متر مربع دارد
۵	ایبز	کرج	۱۳۸۹	۵۰۸۳۳	۲۰۳۱۲۰۵۱۳		کمال شهر، نظرآباد و محمدشهر	شمالی ۳۵°۳۹'۱۷.۱۶° شرقی ۵۰°۵۷'۳۳.۹۵°					
۶	ایلام	ایلام	۱۳۵۳	۲۰۰۱۳۳	۵۵۷۰۵۹۹		دولان، ایوان و آبدانان	شمالی ۳۳°۴۲'۴۶.۳۹° شرقی ۳۳°۴۲'۴۸.۳۱°					
۷	بوشهر	بندر بوشهر	۱۳۵۲	۲۲۰۷۲۳	۱۰۰۲۲۰۹۲۹		برازجان، بندر کنگان و بندر گناوه	شمالی ۲۸°۹۲'۰۸۳۳° شرقی ۲۸°۹۲'۰۳۱°					
۸	تهران	تهران	۱۳۵۷	۱۲۰۹۸۱	۱۲۰۱۸۳۰۲۹۱		اسلام شهر، ملارد و قدس	شمالی ۳۵°۴۱'۵۹.۰۳° شرقی ۵۱°۲۰'۱۶.۹۸°	در هر مترآژی دارد	بالای ۱۵۰۰ متر مربع دارد	بالای ۱۵۰۰ متر مربع دارد	بالای ۱۵۰۰ متر مربع دارد	بالای ۱۵۰۰ متر مربع دارد
۹	چهارمحال و بختیاری	شهرکرد	۱۳۵۲	۱۶۰۳۳۲	۸۹۵۰۲۶۳		بروجن، اردکان و هفتجان	شمالی ۳۲°۳۵۵۹۳۲° شرقی ۵۰°۸۲۷۲۳۶۷°					
۱۰	خراسان جنوبی	بیرجند	۱۳۸۳	۱۵۱۰۱۹۳	۶۸۵۰۵۸۱		قائن، طبس و فردوس	شمالی ۳۲°۸۴۴۱۵۹° شرقی ۵۹°۳۹۱۱۳۲۲°					
۱۱	خراسان رضوی	مشهد	۱۳۱۶	۱۱۸۰۸۵۴	۵۰۹۹۳۰۳۰۲		نیشابور، سبزوار و تربت حیدریه	شمالی ۳۶°۵۹° شرقی ۳۶°۳۰°					
۱۲	خراسان شمالی	بجنورد	۱۳۸۳	۲۸۰۴۳۴	۸۶۷۰۷۲۷		شیروان، اسفراین و آستانه	شمالی ۳۷°۳۵۲۳۲۸۳° شرقی ۵۷°۳۳۳۵۱۷۷°					
۱۳	خوزستان	اهواز	۱۳۱۶	۶۳۰۰۵۵	۳۰۵۳۱۰۷۲۰		دزفول، آبادان و بندر ماهشهر	شمالی ۳۱°۵۴۱۷۱۶۲° شرقی ۴۹°۸۸۰۳۳۸۱°					
۱۴	زنجان	زنجان	۱۳۵۲	۲۱۰۷۷۳	۱۰۰۱۵۰۷۲۳		ایهر، خرمطره و قیدار	شمالی ۳۶°۴۷۰۰۹۴° شرقی ۴۸°۳۸۵۱۱۱°					
۱۵	سمنان	سمنان	۱۳۵۵	۹۷۰۳۹۱	۶۳۱۰۴۱۸		شاهرود، دامغان و گرمسار	شمالی ۳۵°۵۷۲۲۶۹° شرقی ۵۳°۳۹۶۰۳۹°					
۱۶	سیستان و بلوچستان	زاهدان	۱۳۳۶	۱۸۰۰۷۲۶	۲۰۵۳۳۰۳۲۷		زابل، ایرانشهر و چابهار	شمالی ۲۹°۴۵۴۵۷۸۶° شرقی ۶۰°۸۵۳۴۳۷°					
۱۷	فارس	شیراز	۱۳۱۶	۱۲۲۰۶۰۸	۳۰۵۹۶۰۶۸۵		مرودشت، جهرم و فسا	شمالی ۲۹°۴۴۴۸۸۸۳° شرقی ۵۲°۵۰۸۸۶۹۶°					
۱۸	قزوین	قزوین	۱۳۷۶	۱۵۰۵۴۷	۱۰۲۰۱۰۵۴۵		الوند، تاکستان و آبیک	شمالی ۳۶°۲۶۴۸۱۹° شرقی ۵۰°۰۰۳۸۱۱°					
۱۹	قم	قم	۱۳۷۵	۱۱۰۵۲۶	۱۰۱۵۱۰۶۷۲		قنوات، چغریه و کهنک	شمالی ۳۴°۴۴۴۷۱۱° شرقی ۵۰°۸۹۰۶۴°					
۲۰	کردستان	سنندج	۱۳۳۷	۲۹۰۱۳۷	۱۰۴۹۳۰۴۳۵		سقز، مریوان و پانه	شمالی ۳۵°۳۰۲۹۴۲۲° شرقی ۴۷°۰۰۲۶۴۱۲°					
۲۱	کرمان	کرمان	۱۳۱۶	۱۸۱۰۷۸۵	۲۰۹۳۸۰۹۸۸		میرجان، رفسنجان و جیرفت	شمالی ۳۰°۲۸۰۲۷° شرقی ۵۷°۰۰۶۷۰۲°					
۲۲	کرمانشاه	کرمانشاه	۱۳۱۶	۲۳۰۹۹۸	۱۰۹۳۵۰۲۲۷		اسلام آباد غرب، کنگاور و جوانرود	شمالی ۳۴°۴۴۴۳۸۱° شرقی ۴۶°۴۲۰۵۵۹°					
۲۳	کهگیلویه و بویراحمد	یاسوج	۱۳۵۵	۱۵۰۵۰۳	۶۵۸۰۶۲۹		دوکتیان، دمدشت و لیکک	شمالی ۳۰°۳۹'۲۵.۳۷° شرقی ۵۱°۳۶'۱۰.۰۶°					
۲۴	گلستان	گورکان	۱۳۷۶	۲۰۰۳۶۷	۱۰۷۷۷۰۰۱۳		گنبد کاووس، علی آباد کتول و بندر ترکمن	شمالی ۳۶°۸۶۳۳۹۱۴° شرقی ۵۴°۳۴۸۵۷۸۲°	-				
۲۵	گیلان	رشت	۱۳۱۶	۱۴۰۰۴۲	۲۰۴۸۰۰۸۷۳		بندر انزلی، لاهیجان و انگرود	شمالی ۳۷°۲۲۳۳۳۱° شرقی ۴۹°۴۳۵۵۰۹۱°	در هر مترآژی دارد	بالای ۵۰۰ متر مربع دارد	بالای ۵۰۰ متر مربع دارد	بالای ۵۰۰ متر مربع دارد	بالای ۵۰۰ متر مربع دارد
۲۶	لرستان	خرم آباد	۱۳۵۲	۲۸۰۲۹۳	۱۰۷۵۳۰۲۳۳		بروجرد، نورود و کوهدشت	شمالی ۳۳°۳۶۶۶۶۶۷° شرقی ۴۸°۳۵°					
۲۷	مازندران	ساری	۱۳۱۶	۲۳۰۸۳۲	۲۰۰۷۳۰۹۴۳		آمل، بابل و قائم شهر	شمالی ۳۶°۵۶۵۸۳۳۳° شرقی ۵۳°۰۵۹۷۲۲۲°					
۲۸	مرکزی	اراک	۱۳۲۶	۲۹۰۱۲۷	۱۰۴۱۳۰۹۵۹		ساوه، خمین و محلات	شمالی ۳۴°۰۸۰۰۱۱۲° شرقی ۴۹°۴۷۷۲۳۳۳°					
۲۹	هرمزگان	بندرعباس	۱۳۴۶	۷۰۰۶۹۷	۱۰۵۷۸۰۱۸۳		میناب، دماوند و بندر لنگه	شمالی ۲۷°۱۸۳۳۳۳۳° شرقی ۵۶°۲۶۶۶۶۶۷°					
۳۰	همدان	همدان	۱۳۵۲	۱۹۰۴۴۸	۱۰۷۵۸۰۲۴۸		ملایر، نهاوند و اسدآباد	شمالی ۳۴°۸۰۶۵° شرقی ۴۸°۱۶۲۳۳۷۲°	در هر مترآژی دارد	در هر مترآژی دارد	در هر مترآژی دارد	در هر مترآژی دارد	در هر مترآژی دارد
۳۱	یزد	یزد	۱۳۵۲	۷۳۰۳۷۷	۱۰۰۱۱۰۳۸۱		میداد، اردکان و حمیدیا	شمالی ۳۱°۸۹۶۶۱° شرقی ۵۴°۳۶۰۶۸°					

جدول تفکیک تعرفه های خدمات مهندسی نظارت (ریال) ۱۳۹۵							
رشته /گروه ساختمانی	الف	ب	ج		د		
	۲و۱ طبقه	۵تا۳ طبقه	۷و۶ طبقه	۱۰تا۸ طبقه	۱۲و۱۱ طبقه	۱۵تا۱۳ طبقه	۱۶طبقه و بالاتر
هماهنگ کننده	۱۰۶۲۸	۱۳۴۹۶	۱۹۹۵۱	۲۳۶۲۹	۳۲۹۹۶	۴۶۵۸۲	۴۰۲۰۴
عمران	۶۱۹۹۸	۶۵۵۵۴	۷۹۸۰۳	۹۴۵۱۶	۱۱۱۸۱۹	۱۲۳۹۱۲	۱۳۶۲۴۷
معماری	۷۶۱۶۹	۶۹۴۱۰	۸۴۷۹۱	۱۰۰۴۲۳	۱۱۳۶۵۲	۱۲۶۰۰۴	۱۳۸۴۸۰
تاسیسات مکانیکی	۱۷۷۱۴	۲۸۹۲۱	۳۸۶۵۵	۴۵۷۸۱	۶۷۸۲۵	۷۵۱۹۶	۸۲۶۴۱
تاسیسات برقی	۱۰۶۲۸	۱۵۴۲۴	۲۶۱۸۵	۳۱۰۱۳	۴۰۳۲۸	۴۴۷۱۱	۴۹۱۲۸
جمع	۱۷۷۱۳۷	۱۹۲۸۰۵	۲۴۹۳۸۴	۲۹۵۳۱۳	۳۶۶۶۲۰	۴۰۶۴۶۴	۴۴۶۷۱۰

حق الزحمه خدمات مهندسی نظارت تک رشته (ریال) ۱۳۹۵							
گروه ساختمان	۲و۱ طبقه	۵تا۳ طبقه	۷و۶ طبقه	۱۰تا۸ طبقه	۱۲و۱۱ طبقه	۱۵تا۱۳ طبقه	۱۶طبقه و بالاتر
قیمت هر متر مربع (ریال)	۸۶۷۹۷	۸۰۹۷۸	۱۰۴۷۴۱	۱۲۴۰۵۲	۱۴۶۶۴۸	۱۶۲۵۸۵	۱۷۸۶۸۴

جدول تفکیک درصدی تعرفه های خدمات مهندسی				
رشته /گروه ساختمانی	الف	ب	ج	د
هماهنگ کننده	۶٪	۷٪	۸٪	۹٪
عمران	۳۵٪	۳۴٪	۳۲٪	۳۰/۵٪
معماری	۴۲٪	۳۶٪	۳۴٪	۳۱٪
تاسیسات مکانیکی	۱۰٪	۱۵٪	۱۵/۵٪	۱۸/۵٪
تاسیسات برقی	۶٪	۸٪	۱۰/۵٪	۱۱٪
جمع	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪	۱۰۰٪

مراحل پرداخت حق الزحمه نظارت						
مراحل پرداخت	صدور جواز	اتمام فونداسیون	اتمام اسکلت	اتمام سفت کاری	اتمام تازک کاری	پایان کار
درصد پرداخت	۵۰٪	۱۰٪	۱۰٪	۱۰٪	۱۰٪	۱۰٪

جدول تفکیک تعرفه های خدمات مهندسی طراحی (ریال) ۱۳۹۵							
رشته /گروه ساختمانی	الف	ب	ج		د		
	۲و۱ طبقه	۵تا۳ طبقه	۷و۶ طبقه	۱۰تا۸ طبقه	۱۲و۱۱ طبقه	۱۵تا۱۳ طبقه	۱۶طبقه و بالاتر
هماهنگ کننده	۸۷۲۵	۱۱۰۳۷	۱۶۳۳۱	۱۹۳۲۴	۲۶۹۴۵	۲۹۹۴۲	۳۲۸۹۴
عمران	۵۰۸۹۸	۵۳۶۱۰	۶۵۳۲۳	۷۷۲۹۸	۹۱۴۱۲	۱۰۱۴۷۱	۱۱۱۴۷۴
معماری	۶۲۵۳۲	۵۶۷۶۳	۶۹۴۰۵	۸۲۱۲۹	۹۲۸۰۹	۱۰۳۱۳۵	۱۱۳۳۰۲
تاسیسات مکانیکی	۱۴۵۴۲	۲۳۶۵۱	۳۱۶۴۱	۳۷۴۴۱	۵۵۲۸۶	۶۱۵۴۸	۶۷۶۱۶
تاسیسات برقی	۸۷۲۵	۱۲۶۱۴	۲۱۴۳۴	۲۵۳۶۳	۳۲۹۳۲	۳۶۵۹۶	۴۰۲۰۴
جمع	۱۴۵۴۲۳	۱۵۷۶۷۵	۲۰۴۱۳۳	۲۴۱۵۵۶	۲۹۹۳۸۵	۳۳۲۶۹۳	۳۶۵۴۹۰

خدمات ساخت و ساز هر متر مربع پنا (جدول شماره ۱۰ میحت دوم صفحه ۷۵) ۱۳۹۵							
گروه ساختمان	۲و۱ طبقه	۵تا۳ طبقه	۷و۶ طبقه	۱۰تا۸ طبقه	۱۲و۱۱ طبقه	۱۵تا۱۳ طبقه	۱۶طبقه و بالاتر
قیمت هر متر مربع (ریال)	۷۷۳۵/۲۴۴	۸/۱۶۹/۶۹۶	۱۰/۰۵۵/۸۱۷	۱۱/۴۴۸/۱۶۱	۱۲/۶۸۵/۸۰۰	۱۳/۴۴۶/۹۰۶	۱۴/۲۴۴/۰۱۲

درصد حق الزحمه خدمات مهندسی (جدول شماره ۱۱ میحت ۲- صفحه ۷۷)				
رشته /گروه ساختمانی	الف	ب	ج	د
درصد نظارت ۴ رشته	۲.۳۹	۲.۳۶	۲.۴۸	۲.۵۸
درصد طراحی ۴ رشته	۱.۸۸	۱.۹۳	۲.۰۳	۲.۱۱

سازمان
نظام مهندسی ساختمان
استان تهران

پرونده+درس

✓ مسئولیت ناشی از صلاحیت حرفه ای عموماً تابع حق الزحمه، مبلغ قرارداد، شرایط قرارداد و... نیست.

وظایف نهاده‌ها و دستگاه‌های مرتبط با ساخت و ساز

نهادهای مرتبط با کار ساختمانی

✓ شهرداری و یا سایر مراجع صدور پروانه

✓ وزارت راه و شهرسازی

✓ سازمان نظام مهندسی ساختمان

✓ **مقررات حاکم:** قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، قانون شهرداری ها، مقررات ملی ساختمان (به ویژه مبحث دوم و مبحث دوازدهم)، آیین نامه های حفاظتی کارگاه، سایر قوانین موضوعه کشور

✓ **ذینفعان کلیدی:** مالک و یا سرمایه گذار، طراح، سازنده، ناظر، بهره بردار، عموم مردم.

مرجع صدور پروانه

✓ **داخل محدوده و حریم شهرها:** شهرداری ها به موجب ماده ۱۰۰ و بند ۲۴ ماده ۵۵ قانون شهرداری و ماده ۱ و فراز آخر ماده ۲ قانون تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها مصوب ۱۳۸۴

✓ **در شهرک ها (بااستثنای شهرک های صنعتی) :** به موجب فراز آخر ماده ۲ قانون "تعاریف محدوده و حریم شهر^{۱۲}، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها" شهرداری شهری که شهرک در حریم آن قرار دارد .

✓ **در شهرهای جدید:** قبل از تشکیل شهرداری، شرکت عمران شهر جدید، و پس از آن شهرداری شهر

✓ **در شهرک صنعتی:** شرکت شهرک های صنعتی استان مربوطه در محدوده مصوب دولت.

✓ **در مناطق آزاد تجاری و صنعتی:** سازمان عمران منطقه آزاد.

✓ **در روستا ها:** دهیاری بموجب ماده ۳ قانون "تعاریف محدوده و حریم شهر، روستا و شهرک و نحوه تعیین آنها" مصوب ۱۳۸۴ و بخشداری ها در مورد روستا های فاقد دهیار.

وظایف شهرداری ها در کنترل ساختمان – مبحث دوم

- ✓ ۲-۶-۱- شهرداری ها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمان در صورت برخورد با تخلف ناظران باید موارد را جهت بررسی و اقدام به سازمان نظام مهندسی ساختمان استان اعلام نمایند. + (اقدامات مندرج در ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها)
- ✓ ۲-۶-۲- شهرداری ها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمان موظفند با اعلام کتبی وزارت مسکن و شهرسازی یا سازمان نظام مهندسی ساختمان استان یا ناظران، در خصوص وقوع تخلف ساختمانی، در اسرع وقت با اطلاع ناظر، دستور اصلاح را صادر نمایند و تا زمان رفع تخلف از ادامه کار جلوگیری نمایند.
- ✓ ۲-۶-۳- شهرداری ها و سایر مراجع صدور پروانه ساختمان برای ساختمان هایی که طبق تشخیص ناظران و تایید سازمان نظام مهندسی ساختمان استان، مقررات ملی ساختمان در آنها رعایت نشده باشد، تا زمان رفع نقص، پایان کار صادر نخواهند نمود.

مسئولیت های شهرداری برای شروع عملیات

- ✓ شهرداری ها مکلفند مشخصاتی از املاک مجاور را که در سامانه آرشیو الکترونیک اسناد موجود است، در اختیار صاحب کار قرار دهد.
- ✓ الزام صاحب کار و سازنده برای خرید بیمه مسئولیت و کیفیت در کلیه گودبرداری ها
- ✓ انجام تمهیدات لازم در گودبرداری های رها شده به هر طریق لازم جهت رفع خطر و اخذ هزینه های مربوطه از صاحب کار
- ✓ کنترل گزارش های گودبرداری تهیه شده توسط ناظر
- ✓ در گودهای با خطر زیاد یا بسیار زیاد حضور نماینده فنی شهرداری در جلسه مشترک و تحویل و تأیید فرم در خواست صدور مجوز شروع عملیات ساختمانی
- ✓ انجام بازرسی از گودبرداری های در حال انجام، کنترل نحوه انجام عملیات اجرایی گودبرداری و رعایت برنامه زمان بندی اعلام شده
- ✓ با توجه به مفاد تبصره ۷ ماده ۱۰۰ قانون شهرداری ها، ماموران شهرداری مکلفند بر عملیات گودبرداری ساختمان ها نظارت نمایند و هرگاه از موارد تخلف به موقع جلوگیری نکنند، طبق مقررات قانونی به تخلف آنها رسیدگی شده و در صورتیکه عمل ارتكابی آنها واجد جنبه جزایی هم باشد از این جهت نیز قابل تعقیب خواهند بود.
- ✓ مطابق تبصره ماده ۱۰ آیین نامه اجرایی ماده ۳۳ قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان شهرداری ها موظفند نام و مشخصات سازنده ذیصلاح معرفی شده توسط مالک و قرارداد منعقد شده با وی را، مگر در خصوص مالکان دارای پروانه اشتغال به کار اجرا، در پروانه ساختمان قید نمایند

اهداف و خط مشی های سازمان نظام مهندسی – ماده ۲

- ۱- تقویت و توسعه فرهنگ و ارزشهای اسلامی در معماری و شهرسازی.
- ۲- تنسيق امور مربوط به مشاغل و حرفه‌های فنی و مهندسی در بخشهای ساختمان و شهرسازی.
- ۳- تامین موجبات رشد و اعتلای مهندسی در کشور.
- ۴- ترویج اصول معماری و شهرسازی و رشد آگاهی عمومی نسبت به آن و مقررات ملی ساختمان و افزایش بهره‌وری.
- ۵- بالا بردن کیفیت خدمات مهندسی و نظارت بر حسن اجرای خدمات.
- ۶- ارتقای دانش فنی صاحبان حرفه‌ها در این بخش.
- ۷- وضع مقررات ملی ساختمان به منظور اطمینان از ایمنی، بهداشت، بهره‌دهی مناسب، آسایش و صرفه اقتصادی و اجراء و کنترل آن در جهت حمایت از مردم به عنوان بهره‌برداران از ساختمانها و فضاهای شهری و ابنیه و مستحدثات عمومی و حفظ و افزایش بهره‌وری منابع مواد و انرژی و سرمایه‌های ملی.
- ۸- تهیه و تنظیم مبانی قیمت گذاری خدمات مهندسی
- ۹- الزام به رعایت مقررات ملی ساختمان، ضوابط و مقررات شهرسازی و مفاد طرحهای جامع و تفصیلی و هادی از سوی تمام دستگاههای دولتی، شهرداریها، سازندگان، مهندسين، بهره‌برداران و تمام اشخاص حقیقی و حقوقی مرتبط با بخش ساختمان به عنوان اصل حاکم بر کلیه روابط و فعالیتهای آنها و فراهم ساختن زمینه همکاری کامل میان وزارت مسکن و شهرسازی، شهرداریها و تشکلهای مهندسی و حرفه‌ای و صنوف ساختمان.
- ۱۰- جلب مشارکت حرفه‌ای مهندسان و صاحبان حرفه‌ها و صنوف ساختمانی در تهیه و اجرای طرحهای توسعه و آبادانی کشور.

ارکان و تشکیلات سازمان های نظام مهندسی

- ✓ هیأت عمومی سازمان
- ✓ شورای مرکزی سازمان
- ✓ رئیس سازمان
- ✓ شورای انتظامی نظام مهندسی
- ✓ هیأت مدیره
- ✓ هیأت رئیسه
- ✓ مجمع عمومی
- ✓ بازرسان

وظایف سازمان نظام مهندسی ساختمان در کنترل ساختمان

طبق مبحث دوم-۱

۲-۷-۱- سازمان نظام مهندسی ساختمان استان در زمینه رعایت مقررات ملی ساختمان و حسن اجرای عملیات ساختمانی دارای وظایف زیر میباشد:

الف- نظارت بر حسن انجام خدمات مهندسی که توسط اعضای آن سازمان ارائه می گردد و انجام کنترل های لازم به صورت کامل و یا موردی برای انجام وظایف قانونی سازمان.

ب- تعقیب اعضای متخلف از طریق شورای انتظامی و مراجع قانونی ذیصلاح.

پ- تنظیم روابط بین شاغلان حرفه مهندسی ساختمان و کارفرمایان به طرق مختلف، از جمله ارائه پیشنهادات برای تعیین حداقل شرح خدمات مهندسی، تعیین تعهدات متعارف مهندسی و اخلاقی در قبول مسئولیت های کار و تهیه و تنظیم قراردادهای یکسان مورد عمل.

ت- ارجاع مناسب کارها به افراد صلاحیت دار حرفه ای و جلوگیری از مداخله اشخاص فاقد صلاحیت حرفه ای در امور ساخت و ساز از طریق کشف موارد نقض ماده (۳۲) قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان و اعلان آن به مراجع قضائی صلاحیت دار و نیروی انتظامی و تعقیب قضایی تا رفع تخلف.

وظایف سازمان نظام مهندسی ساختمان در کنترل ساختمان

طبق مبحث دوم-۲

۲-۴-۱۱- سازمان نظام مهندسی ساختمان استان و سایر مراجع کنترل ساختمان می توانند عملکرد اجرایی اشخاص حقوقی و دفاتر مهندسی اجرای ساختمان را بررسی نمایند و مکلفند در صورت اطلاع و مشاهده هرگونه تخلف، مراتب را برای بررسی و اتخاذ تصمیم، حسب مورد به سازمان مسکن و شهرسازی استان و شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان اعلام، تا در صورت محکومیت نسبت به برخورد انضباطی تا حد ابطال پروانه اشتغال اقدام نمایند.

وظایف سازمان نظام مهندسی ساختمان در کنترل ساختمان

طبق مبحث دوم-۳

۲-۵-۴- ناظر به هنگام صدور پروانه ساختمان، توسط سازمان نظام مهندسی ساختمان استان انتخاب شده و به مالک و مراجع صدور پروانه ساختمان معرفی میگردد. ناظر نمی تواند شاغل در دستگاه صادر کننده پروانه ساختمان در منطقه ای باشد که ساختمان در آن منطقه احداث می شود.

✓ تبصره ۱ : تا زمانی که سازمان نظام مهندسی ساختمان استان در شهرها و مناطقی که پروانه در آن صادر می گردد دفتر نمایندگی تأسیس ننموده باشد، مراجع صدور پروانه ساختمانی با هماهنگی با آن سازمان، وظیفه معرفی ناظر مربوطه را انجام می دهند.

✓ تبصره ۲ : دستورالعمل مربوط به نحوه ارجاع کار، نظارت، میزان حق الزحمه و نحوه دریافت و پرداخت آن و همچنین رفع اختلاف نظر بین ناظر و مجری، توسط وزارت مسکن و شهرسازی استان تهیه و ابلاغ خواهد شد.

وظایف سازمان نظام مهندسی در شیوه نامه

✓ ۳-۱-۲- سازمان استان به منظور کنترل ظرفیت اشتغال اعضای حقیقی و حقوقی خود نسبت به ثبت فعالیت های حرفه ای اعضا و مقادیر آن اقدام می نماید.

✓ ۵-۳-۴- ظرفیت اشتغال دفاتر مهندسی طراحی ساختمان ، موضوع جداول شماره ۲ این مجموعه شیوه نامه ، در هر استان با توجه به شرایط استان و تعداد دارندگان صلاحیت در رشته های مختلف ساختمان می تواند به پیشنهاد هیات مدیره سازمان استان و تصویب هیات سه نفره حداکثر تا ۲۰ درصد افزایش یا کاهش یابد.

✓ ۵-۳-۵- ظرفیت اشتغال شرکای دفتر مهندسی طراحی که خارج از کارهای ساختمانی مربوط به این مجموعه شیوه نامه شاغل تمام وقت نباشند و تعهد نمایند در طول مدت یکسال آینده شغل تمام وقت دیگری را تقبل نکنند و مراتب مورد تایید هیات مدیره سازمان استان باشد، حداکثر تا ۵۰ درصد به پی شنهاد هیات مدیره سازمان استان و تصویب هیات سه نفره افزایش می یابد.

وظیفه شورای مرکزی

۳-۱۲- هر گونه تغییر بعدی در این مجموعه شیوه نامه و جداول و ضوابط آن به پیشنهاد شورای مرکزی سازمان نظام مهندسی ساختمان و تصویب و ابلاغ وزارت مسکن و شهرسازی امکان پذیر خواهد بود.

هیأت پنج نفره استان تهران

الف معاون نظام مهندسی و اجرای ساختمان.

ب معاون عمرانی استانداری .

پ شهردار تهران .

ت رئیس سازمان مسکن و شهرسازی.

ث رئیس سازمان استان.

✓ تمامی اختیاراتی که هیأت سه نفره در این مجموعه شیوه نامه دارد در استان تهران، هیأت پنج نفره موضوع این بند دارای همان اختیارات است و تصمیمات آنان با حداقل سه رأی موافق اعضای آن معتبر خواهد بود.

وظایف وزارت راه و شهرسازی در کنترل ساختمان-مبحث دوم

۲-۸-۱- وزارت مسکن و شهرسازی بعنوان **ناظر عالی** در زمینه ساخت و ساز، بر عملکرد سازمان‌های عهده دار کنترل و اجرا در زمینه رعایت دقیق مقررات ملی ساختمان و روابط شهرسازی نظارت می نماید و در صورت مشاهده هرگونه تخلف، موارد را به مراجع صدور پروانه ساختمان و سازمان نظام مهندسی ساختمان استان اعلام نموده و تا رفع تخلف، موضوع را از مراجع قانونی و در صورت لزوم مراجع قضایی پیگیری مینماید.

۲-۱۰-۲- وزارت مسکن و شهرسازی باید اقدامات زیر را در جهت **ترویج مقررات ملی ساختمان** به کار بندد و وزارتخانه ها و دستگاههای اجرایی ذی ربط مکلفند همکاریهای لازم را به عمل آورند:

الف- افزایش آگاهی های عمومی از طریق تهیه و پخش برنامه از رسانه های عمومی و یا سایر روش های ممکن.

ب- برگزاری دوره ها و سمینارهای آموزشی و بازآموزی برای تمامی دس تاندرکاران شاغل در بخش های ساختمان.

پ- تنظیم و اعمال روش های تشویقی به منظور رعایت مقررات ملی ساختمان.

ترویج مقررات ملی

۲-۱۰-۱- مقررات ملی ساختمان باید در دروس کارشناسی رشته های مرتبط دانشگاهی تدریس شود. وزارت علوم، تحقیقات و فن آوری تمهیدات لازم را برای تحقق این امر فراهم می سازد.

۲-۱۰-۲- وزارت مسکن و شهرسازی باید اقدامات زیر را در جهت ترویج مقررات ملی ساختمان به کار بندد و وزارتخانه ها و دستگاههای اجرایی ذی ربط مکلفند همکاریهای لازم را به عمل آورند:

الف- افزایش آگاهی های عمومی از طریق تهیه و پخش برنامه از رسانه های عمومی و یا سایر روش های ممکن.

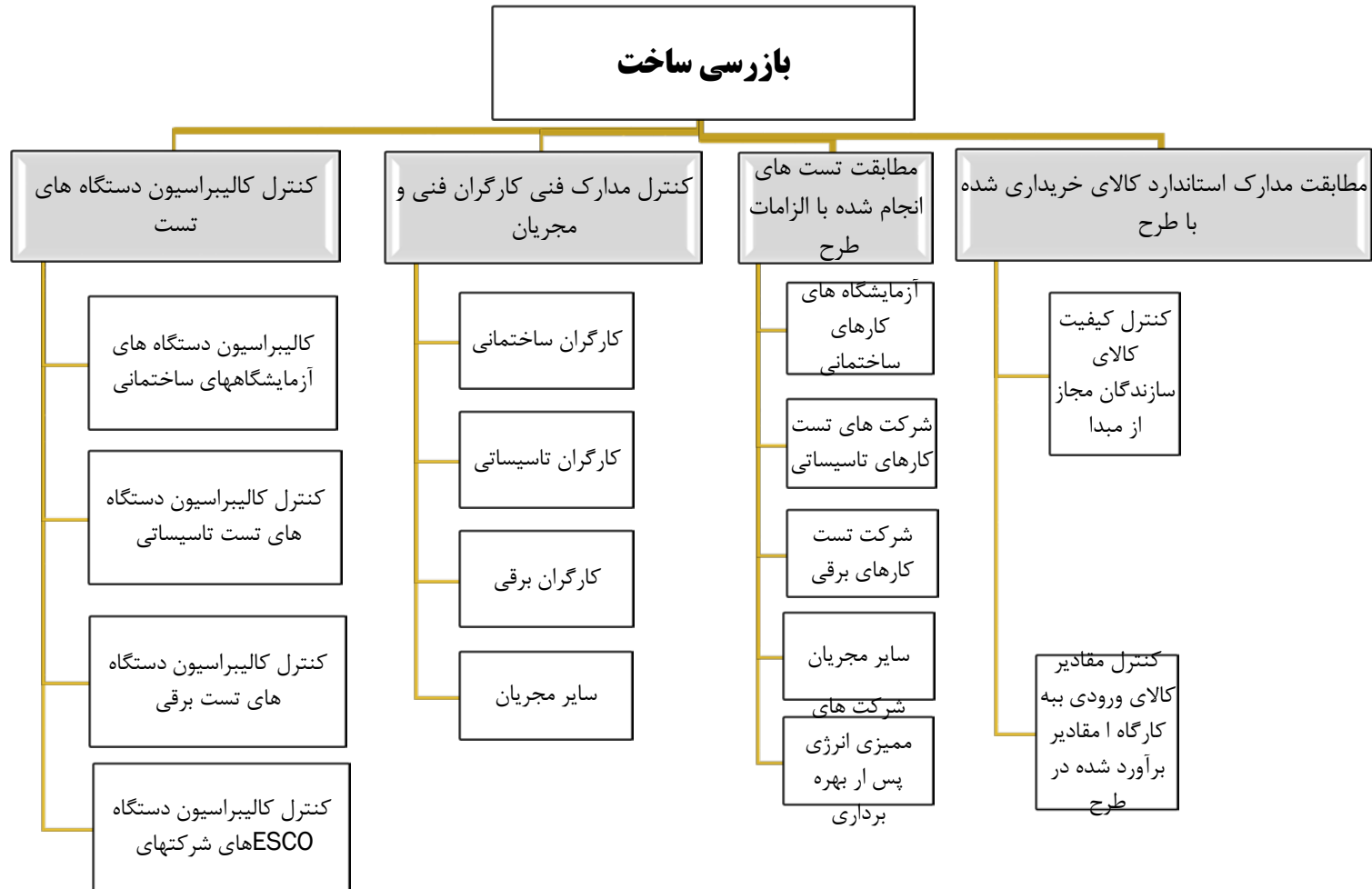
ب- برگزاری دوره ها و سمینارهای آموزشی و بازآموزی برای تمامی دس تاندرکاران شاغل در بخش های ساختمان.

پ- تنظیم و اعمال روش های تشویقی به منظور رعایت مقررات ملی ساختمان.

سایر وظایف وزارت راه و شهرسازی

۳-۱۸- در موارد سکوت یا ابهام در نحوه اجرا یا اعمال مواد این مجموعه شیوه نامه با توجه به ماده ۱۲۳ آیین نامه اجرایی طبق نظر وزیر مسکن و شهرسازی عمل خواهد شد.

نمونه گردش کار بازرسی ساخت

مسئولیت صاحبان حرفه و مشاغل

انواع مسئولیت های مهندس

۱- اخلاقی (انسانی): ضابطه ای شخصی است و بازخواست آن در محضر وجدان و جامعه است و ضمانت اجرایی ندارد.

۲- حقوقی (مدنی):

۱-۲- قراردادی: کلیه مسئولیتهایی که بر اساس قرارداد بین طرفین منعقد و تعهداتی برای هر یک ایجاد می کند.

۲-۲- غیر قراردادی (قهری): کلیه مسئولیتهایی که بر اساس آن در یک نظام حقوقی یا جامعه برسمیت شناخته شده است.

۳- حرفه ای (انتظامی): پاسخگویی در قبال تشکلی که در آن عضویت داریم مثلاً شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان

۴- کیفری (جزائی): مسئولیت شخص در قبال انجام دادن عمل یا ترک عملی که در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد.

مسئولیت

✓ **مسئولیت:** پاسخگویی شخص در قبال اعمالی که نوعاً به او مستند و منتسب است.

✓ **انواع مسئولیت:**

1. **مسئولیت اخلاقی:** ضابطه‌ای شخصی است و بازخواست آن در محضر وجدان و جامعه است، قانونگذار به آن معترض نشده و ضمانت اجرای قانونی و شرعی در نظر گرفته نشده است.

2. **مسئولیت حقوقی:** هر مسئولیتی که شارع یا قانونگذار نسبت به آن موضع گرفته و ضمانت اجرای عینی و بیرونی (مانند مجازات و یا پرداخت خسارت) در نظر گرفته است.

انواع مسئولیت های حقوقی

مسئولیت حقوقی (مدنی، انتظامی، کیفری، اداری)

۱- مسئولیت مدنی = تعهد به جبران خسارت (ضرر مالی، معنوی و جسمانی)

۱-۱- قراردادی: کلیه مسئولیتهایی که بر اساس قرارداد بین طرفین منعقد و تعهداتی برای هر یک ایجاد می کند.

۱-۲- غیر قراردادی (قهری): کلیه مسئولیتهایی که بر اساس آن در یک نظام حقوقی یا جامعه برسمیت شناخته شده است.

۲- حربه ای (انتظامی): پاسخگویی در قبال قوانین و مقررات حاکم بر تشکلی که در آن عضویت داریم (مثلا شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان)

۳- کیفری (جزائی): مسئولیت شخص در قبال انجام دادن عمل یا ترک عملی که در قانون برای آن مجازات و کیفر علاوه بر مسئولیت خسارات تعیین شده باشد.

۴- اداری: مسئولیت کارکنان دولت و نهادهای عمومی در قبال تخلف از مقررات و دستورات اداری انضباطی

تفاوت مسئولیت مدنی و کیفری

✓ مسئولیت مدنی ناشی از وارد کردن ضرر خسارت به اشخاص و مسئولیت کیفری ناشی از نقض نظم عمومی و حقوقی جامعه و یا حق الله

✓ در مسئولیت مدنی ضرورتی برای ذکر مسئولیت در قانون نیست، اما در مسئولیت کیفری صراحتاً در قانون آن عمل نهی شده (عنوان مجرمانه دارد) و مجازات دارد

✓ در مسئولیت مدنی، الزامی به اثبات سوء نیت و قصد افراد وجود ندارد، اما لازمه تحقق مسئولیت کیفری وجود سوء نیت و قصد عامدانه و یا تقصیر جزایی فرد برای ارتکاب جرم است.

شرایط تحقق مسئولیت قراردادی

✓ وجود قرارداد

✓ وجود ضرر

✓ رابطه سببیت بین زیان وارده و عدم اجرا و یا تأخیر اجرای قرارداد

عوامل ایجاد مسئولیت قهری (غیر قراردادی)

- ✓ **غصب:** استیلا بر حق غیر است به نحو عدوان
- ✓ **استیفاء:** درخواست تمام و کل یک چیز (در صورت استیفای ناروا نسبت به عین و یا منافع و کار دیگری، فرد استیفا کننده ضامن است).
- ✓ **اتلاف:** شخصی به طور مستقیم و مباشرتاً به مال متعلق به دیگری آسیب وارد کند (مواد ۳۲۸ تا ۳۳۰ ق.م.)
- ✓ **تسبیب:** انجام دهنده فعل زیانبار مستقیم در وقوع آن دخالت نداشته باشد ولی زمینه و شرایط وقوع فعل را به گونه ای فراهم آورده است که عرفاً فعل زیانبار به او اسناد دارد. (ماده ۳۱۸ ق. مجازات اسلامی)

تفاوت مسئولیت قراردادی و قهری

- ✓ نقض قرارداد در برابر تخلف از یک قاعده قانونی
- ✓ قابل مصالحه و تراضی در برابر غیرقابل اسقاط بودن به دلیل نقض نظم عمومی و منافع جامع
- ✓ عدم نیاز به اثبات تقصیر متخلف در برابر تقدم اثبات عمل زیانبار به مطالبه ضرر و زیان

شرایط تحقق مسئولیت مدنی

✓ وجود ضرر

✓ فعل زیانبار (یا ترک فعل در خلال انجام عملی که عرف وظیفه مسلم عامل بداند)

✓ رابطه سببیت (یا علیت) بین عمل فرد واردکننده زیان و ضرر وارده

انواع ضرر

✓ ضرر مالی

✓ ضرر معنوی

✓ ضرر جسمی

شرایط ضرر قابل مطالبه

- ✓ مسلم باشد
- ✓ مستقیم باشد
- ✓ نامشروع باشد
- ✓ جبران نشده باشد

تخلف و تقصیر

✓ **تقصیر:** زیر پا گذاشتن بایدها و نبایدها (زیر پا گذاشتن تعهدات قراردادی یا تعدی و تفریط در رفتار اجتماعی)

✓ **تخلف:** سرپیچی از وظایف و تکالیف مادامی که ضرر و زیانی وارد نشده است

✓ **تعدی - تفریط**

✓ **منابع تشخیص تقصیر:** قانون، قرارداد، عرف

✓ **ارکان عرف:** عنصر مادی - عنصر روانی

نظارت بر قاضی

✓ هر گاه در اثر اشتباه یا تقصیر قاضی ضرری به کسی وارد شود، خسارت وارده جبران خواهد شد و بدین منظور، می توان طرح دعوی نمود.

✓ توجه داشته باشید که مطابق ماده ۳۰ قانون نظارت بر رفتار قضات، برای رسیدگی به این دعوی، بایستی ابتدا اشتباه یا تقصیر قاضی در دادگاه عالی انتظامی قضات به اثبات برسد.

مسئولیت کیفری

مسئولیت کیفری

✓ مسئولیت کیفری: ناشی از ارتکاب عمل مجرمانه

اصطلاحات مرتبط با سرپچی از قانون

جرم: هر فعل یا ترک فعل مخالف نهی الزامی قانونگذار که بر آن کیفر مترتب می گردد که دارای سه عنصر می باشد: **عنصر مادی، عنصر قانونی، عنصر معنوی.**

ماده ۲ ق.م.ا.: هر رفتار اعم از فعل یا ترک فعل که در قانون برای آن مجازات تعیین شده باشد جرم محسوب می شود.

تخلف: سرباز زدن از مقررات انتظامی (حرفه ای) یا اداری (انضباطی) تخلف بعنوان زیر مجموعه ای از جرم مطرح نبوده و مستقلا با شخصیت جداگانه ای در اعمال ضد اجتماعی قرار گرفته است. تخلف سرپچی از وظایف و تکالیف مادامی که ضرر و زیانی وارد نشده است.

تقصیر: زیر پا گذاشتن بایدها و نبایدها (زیر پا گذاشتن تعهدات قراردادی یا تعدی و تفریط در رفتار اجتماعی)

مرجع رسیدگی به تخلفات اداری برابر قوانین مربوطه هیئت های تخلفات اداریست در حالیکه مرجع رسیدگی به تخلفات انتظامی وانضباطی مراجع اختصاصی مانند دادسرای انتظامی کانون وکلا میباشد.

کتاب های قانون مجازات اسلامی

✓ کتاب اول: کلیات

✓ کتاب دوم - حدود

✓ کتاب سوم - قصاص

✓ کتاب چهارم - دیات

عناصر جرم

۱- عنصر قانونی: قانون تصریح به جرم بودن کند، پیش از وقوع جرم

متن ماده ۵۴۰ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰: "برای سایر تصدیق نامه های خلاف واقع که موجب ضرر شخصی ثالثی باشد یا آنکه خسارتی بر خزانه دولت وارد آورد، مرتکب علاوه بر جبران خسارت وارده به شلاق تا ۷۴ ضربه یا به ۲۰۰ هزار تا دو میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد."

۲- عنصر مادی: عمل یعنی فعل یا ترک آن در عالم واقع و نه صرف تصمیم و قصد

مهندسان ناظر بر اساس قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ وظیفه نظارت و ارایه گزارش ها و گواهی های مرحله ای را دارند و اگر با سوء نیت یا تبانی به عنوان مثال قبل از اتمام عملیات بتن ریزی گواهی نمایند که بتن با درصد مطلوب اجرا شده است یا مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان (صرفه جویی در مصرف انرژی) رعایت شده است و بعد از آن خلاف آن ثابت شود، مهندس ناظر تحت تعقیب قرار خواهد گرفت.

پیشنهاد می شود جهت تسریع در امور اداری و مراحل صدور پروانه ساختمان و وصول گزارش های مرحله ای نرم افزار و برنامه جامع کامپیوتری تدوین و طراحی شود که کلیه مکاتبات و گواهی های صادره توسط مهندسان ناظر ثبت شده و قابل تغییر و دخل و تصرف نباشد.

۳- عنصر معنوی: عمد و سوء نیت (قصد مجرمانه یا خطای جزایی)

با توجه به این که صدور گواهی های خلاف واقع باید با سوء نیت همراه باشد، لذا ممکن است سوء نیت در صدور گواهی خلاف واقع متوقف کردن بی دلیل و غیر قانونی پروژه باشد، بدون این که مالک مرتکب تخلفی شده باشد. (ترک فعل یا فعل ناشی از ترک فعل) یا اینکه ساختمان تحت نظارت ناظر با وجود تخلفات عدیده خالی از نقص اعلام شود یا اینکه مثلاً در مرحله پایان سفت کاری اعلام شود که نازک کاری ساختمان به اتمام رسیده است.

هرگاه کارشناس رسمی با سوء نیت ضمن اظهار عقیده در امر کارشناسی بر خلاف واقع چیزی بنویسد یا در اظهار عقیده کتبی خود راجع به امر کیفری یا حقوقی تمام واقع را ذکر نکند یا بر خلاف واقع چیزی ذکر کرده باشد، جاعل در اسناد رسمی محسوب می شود، همچنین هرگاه کارشناس رسمی در چیزی که برای آزمایش در دسترس او گذاشته شده است با سوء نیت تغییر دهد به مجازات محکوم می شود و اگر گزارش خلاف واقع و اقدامات کارشناس رسمی در حکم دادگاه موثر واقع شده باشد به حداکثر مجازات محکوم می شود.

اگر مهندس به عنوان خبره با سوء نیت ضمن اظهار عقیده تخصصی بر خلاف واقع چیزی بنویسد یا تمام مآلقات را ننویسد جاعل در اسناد رسمی محسوب می شود.
www.ravanshadnia.com دوره صلاحیت های اجرا-بخش اول: مبانی قانونی و شرح وظایف و اختیارات-دکتر مهدی روانشاد-

نتایج وجود عنصر قانونی برای جرم

۱- عطف به ماسبق نشدن قوانین جزایی (اصل ۱۶۹ قانون اساسی مبنی بر جرم نبودن در صورت تصویب قانون موخر بعد از وقوع و ماده ۱۰ ق.م.ا.)

۲- تفسیر مضیق قوانین کیفری: بر خلاف قانون مدنی که قاضی می تواند خارج از قانون با تفسیر موسع رسیدگی کند

مصادیق تقصیر جزایی (خطای کیفری)

✓ بی احتیاطی

✓ بی مبالاتی (بی احتیاطی به صورت ترک فعل یا خودداری از عمل)

✓ عدم مهارت

✓ عدم رعایت نظامات دولتی

تقسیم بندی جرائم

✓ عمد- غیر عمد

✓ قابل گذشت (تنها با تعقیب شاکی خصوصی قابل پیگیری است)- غیر قابل گذشت

✓ مطلق (مانند ارتشاء)- مقید (به همراه عنصر مادی حصول نتیجه هم شرط است. مانند سرقت)

✓ از لحاظ شدت مجازات: مستلزم حد (ماده ۱۵ ق.م.ا)- مستلزم قصاص- مستوجب دیه- مستوجب تعزیر

✓ از لحاظ موضوع مجازات: مجازات بدنی- حبس- محدود کننده آزادی (مثل تبعید)- مجازات مالی- ممنوعیت از اشتغال- مجازات سالب حق (مثل ممنوعیت حق استخدام)- مجازات سالب حیثیت (مانند اعلان با نصب پارچه)- محرومیت از خدمات عمومی (مانند انشعابات)

✓ مجازات اصلی (م. ۱۵ ق.م.ا. قصاص، دیه، حد، تعزیر)، تکمیلی (م. ۲۳ ق.م.ا.) و تبعی (م. ۲۵ ق.م.ا.)

موانع مسئولیت کیفری

✓ **علل رافع مسئولیت کیفری** (صغر، جنون، اجبار و اکراه، خواب و بیهوشی، مست مسلوب الاراده، جهل به حکم قانون در صورتیکه تحصیل علم عادتاً برای مرتکب ممکن نباشد)

✓ **علل موجه جرم یا اسباب اباحه** (مشروعیت ارتکاب جرم به جهت اجرای قانون یا حفظ منافع جامعه- مشروعیت ارتکاب جرم به امر آمر قانونی-دفاع مشروع طبق م. ۱۵۶ ق.م.ا.- اضطرار-رضایت مجنی علیه)

اسباب سقوط مجازات

- ✓ عفو(م ۹۸ ق.م.ا.): محکومیت را منتفی ولی در پرداخت دیه و تعزیر بی تأثیر است.
- ✓ نسخ قانون: منسوخ شدن قانون توسط قانون ناسخ
- ✓ گذشت شاکی در جرایم قابل گذشت
- ✓ مرور زمان(م ۱۰۵ تا ۱۱۳ ق.م.ا.)
- ✓ توبه مجرم (در جرایم مستوجب حد طبق م ۱۱۴ و ۱۱۶ ق.م.ا.)
- ✓ اعمال قاعده دراء (شبهه یا تردید در وقوع جرم یا شرایط آن طبق م ۱۲۰ و ۱۲۱ ق.م.ا.)

اصول حاکم بر مسئولیت کیفری

✓ اصل قانونی بودن جرم و مجازات (صراحت قانونی)

✓ اصل شخصی بودن مجازات (خویشاوندان از تعرض و پیگرد و عواقب و کیفر عمل فرد در امان هستند)

✓ اصل تفسیر مضیق (به نفع متهم)

✓ اصل عطف به ماسبق نشدن قوانین

✓ اصل سرزمینی بودن جرائم (مواد ۳ تا ۹ ق.م.ا.)

اشخاص تحت تعقیب به سبب جرم

✓ **مباشر:** عنصر مادی جرم توسط وی (در موارد چند نفره شریک) مستقیماً انجام شده باشد

✓ **سبب:** مستقیماً جرم نکند ولی سبب جرم را فراهم کند. اگر نبود جرم به وقوع نمی پیوست. (کسی که چاه کنده...)

✓ **معاون جرم:** ترغیب، تهدید، تطمیع، تسهیل و ... شخص دیگر برای وقوع جرم طبق ماده ۱۲۶ ق.م.ا.

✓ **شروع کننده جرم**

✓ **روابط افراد با جرم:** مباشرت، سببیت، مشارکت، معاونت، آمریت، شروع

علل مشدده مجازات

✓ تعدد جرم (مواد ۱۳۱ تا ۱۳۵ ق.م.ا.)

✓ تکرار جرم (مواد ۱۳۶ تا ۱۳۹ ق.م.ا.)

علل مخففه مجازات طبق ماده ۳۷ ق.م.ا.

- ✓ گذشت شاکی خصوصی
- ✓ همکاری موثر در شناسایی شرکا و معاونان
- ✓ اوضاع خاص حاکم در ارتکاب جرم
- ✓ اعلام متهم قبل از تعقیب
- ✓ کوشش متهم به منظور تخفیف آثار جرم
- ✓ خفیف بودن زیان وارده به بزه دیده
- ✓ مداخله ضعیف شریک

با توجه به قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ اصلاحات ماده ۶۱۶ به شرح ذیل می باشد:

ماده ۶۱۶: در صورتی که قتل غیر عمد به واسطه بی احتیاطی یا بی مبالاتی یا اقدام به امری که مرتکب در آن مهارت نداشته است یا به سبب عدم رعایت نظامات واقع شود مسبب به حبس از یک تا سه سال و نیز به پرداخت دیه در صورت مطالبه از ناحیه اولیای دم محکوم خواهد شد مگر این که خطای محض باشد.

تبصره: مقررات این ماده شامل قتل غیر عمد در اثر تصادف رانندگی نمی گردد.

ماده ۱۳۴: در جرائم موجب تعزیر هر گاه جرائم ارتكابی بیش از سه جرم نباشد دادگاه برای هر یک از آن جرائم حداکثر مجازات مقرر را حکم می کند و هر گاه جرائم ارتكابی بیش از سه جرم باشد، مجازات هر یک را بیش از حداکثر مجازات مقرر قانونی مشروط به این که از حداکثر به اضافه نصف آن تجاوز نکند، تعیین می نماید. در هر یک از موارد فوق فقط مجازات اشد قابل اجراء است و اگر مجازات اشد به یکی از علل قانونی تقلیل یابد یا تبدیل یا غیر قابل اجراء شود، مجازات اشد بعدی اجراء می گردد.

در هر مورد که مجازات فاقد حداقل و حداکثر باشد، اگر جرائم ارتكابی بیش از سه جرم نباشد تا یک چهارم و اگر جرائم ارتكابی بیش از سه جرم باشد تا نصف مجازات مقرر قانونی به اصل آن اضافه می گردد.

تبصره ۱: در صورتی که از رفتار مجرمانه واحد، نتایج مجرمانه متعدد حاصل شود، طبق مقررات فوق عمل می شود.

مسئولیت انتظامی

قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷ و اصلاحیه های بعدی آن، قانون مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۳۹، قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰، قانون شهرداری ها مصوب ۱۳۳۴ و اصلاحات بعدی آن بویژه تبصره ۷ ماده ۱۰۰ آن، قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ و مباحث بیست و دوگانه مقررات ملی ساختمان، منابع اصلی مسئولیت مهندسان ساختمان در ساخت و ساز شهری است.

در منابع دیگر مانند رویه قضایی و فتاوی فقهی، کمتر به موضوعاتی که با در نظر گرفتن جمیع عوامل ساخت و ساز فعلی پرداخته شده باشد، برمی خوریم. در منابع عرفی، تاکید بر عرف بسیار رایج است که بویژه در قرار ها و نظریه های کارشناسی مشاهده می شود، حال آنکه در حال حاضر الزامات قانونی کافی وجود دارد به نحوی که مراجعه به عرف را غیر لازم سازد.

اعضای شورای انتظامی

ماده ۹۵ - شورای انتظامی نظام مهندسی مرجع تجدیدنظر آرای صادر شده از شورای انتظامی استانهاست و دارای پنج عضو می‌باشد و اعضای آن برای مدت سه سال به شرح زیر منصوب می‌شوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است:

الف - یک عضو حقوقدان به معرفی ریاست قوه قضایی.

ب - دو عضو به معرفی وزیر مسکن و شهرسازی.

ج - دو عضو به معرفی شورای مرکزی.

مجازاتهای انتظامی

- درجه ۱ - اخطار کتبی با درج در پرونده عضویت در نظام مهندس استان.
- درجه ۲ - توبیخ کتبی با درج در پرونده عضویت در نظام مهندسی استان.
- درجه ۳ - محرومیت موقت از استفاده از پروانه اشتغال به مدت سه ماه تا یک سال و ضبط پروانه اشتغال به مدت محرومیت.
- درجه ۴ - محرومیت موقت از استفاده از پروانه اشتغال به مدت یک سال تا سه سال و ضبط پروانه اشتغال به مدت محرومیت.
- درجه ۵ - محرومیت موقت از استفاده از پروانه اشتغال به مدت سه سال تا پنج سال و ضبط پروانه اشتغال به مدت محرومیت.
- درجه ۶ - محرومیت دایم از عضویت نظام مهندسی استانها و ابطال پروانه اشتغال.

تخلفات انتظامی

- الف - عدم رعایت ضوابط شهرسازی و مقررات ملی ساختمان و همچنین ضوابط و معیارهای فنی مربوط به آن یا هر اقدام یا عملی که مخالف یا متناقض بامقررات مذکور یا سایر مقررات مربوط جاری کشور باشد، مجازات انتظامی از درجه یک تا درجه پنج.
- ب - مسامحه و یا عدم توجه در انجام امور حرفه‌ای به نحوی که موجب اضرار یا تضییع حقوق صاحب کار شود، از درجه یک تا درجه چهار.
- پ - مسامحه و یا عدم توجه در انجام امور حرفه‌ای به نحوی که موجب اضرار غیر و یا تضییع حقوق یا اموال عمومی شود، از درجه یک تا درجه پنج.
- ت - خودداری از انجام اقدامات بازدارنده یا اصلاحی در مورد تخلفات هر یک از عوامل اجرایی کار از نظر مشخصات لوازم و مصالح و کیفیت انجام کار با توجه به مفاد قراردادهای مربوط و ضوابط و مقررات ساختمانی، از درجه یک تا درجه سه.
- ث - صدور گواهی‌های خلاف واقع، از درجه یک تا درجه پنج.
- ج - تأیید غیر واقعی میزان عملیات انجام شده جهت تنظیم صورت وضعیت یا مدرک مشابه دیگر، از درجه سه تا درجه پنج.
- چ - امتناع از اظهار نظر کارشناسی پس از قبول انجام آن در مواردی که از طریق مراجع ذیصلاح قانونی نظرخواهی شده است، از درجه یک تا درجه سه.
- ح - تعلل در تنظیم و تسلیم گزارشهایی که به موجب ضوابط و مقررات یا دستورات مراجع ذیصلاح قانونی موظف به تهیه و تسلیم آنها به مراجع ذیربط بوده است، از درجه یک تا درجه سه.
- خ - عدم توجه به مفاد اطلاعیه‌ها و اخطاریه‌های صادر شده از سوی مراجع ذیصلاح و ذیربط، از درجه یک تا درجه پنج.

تخلفات انتظامی - ادامه

- د - جعل در اوراق و اسناد و مدارک حرفه‌ای به شرط اثبات وقوع جعل در مراجع قضایی، از درجه سه تا درجه پنج.
- ذ - اشتغال در حرف مهندسی موضوع قانون، خارج از صلاحیت یا ظرفیت تعیین شده در پروانه اشتغال از درجه یک تا درجه پنج.
- ر - دریافت هر گونه وجهی خارج از ضوابط، از درجه دو تا درجه پنج.
- ز - سوءاستفاده از عضویت و یا موقعیت‌های شغلی و اداری نظام مهندسی استان به نفع خود یا غیر، از درجه دو تا پنج.
- ژ - عدم رعایت مقررات و ضوابط مصوب نظام مهندس استان از درجه یک تا درجه سه.
- س - عدم رسیدگی به تخلفات در شورای انتظامی استان یا عدم اجرای رأی به وسیله نظام مهندس استان بدون عذر و علت موجه بیش از سه ماه، به تشخیص شورای مرکزی در مورد اعضای شورای انتظامی استان یا اعضای هیأت مدیره نظام مهندس استان از درجه دو تا درجه پنج.
- ش - ارائه خدمات مهندس طراحی، محاسبه، اجرا و نظارت توسط اشخاص حقیقی و حقوقی که مسئولیت بررسی و تأیید نقشه و یا امور مربوط به کنترل آن پروژه را در شهرداریها و سازمانهای دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی بر عهده دارند از درجه یک تا درجه پنج.
- ص - تأسیس هر گونه مؤسسه، دفتر یا محل کسب و پیشینه برای انجام خدمات فنی بدون داشتن مدرک صلاحیت مربوط از درجه دو تا درجه پنج.
- ض - استفاده از پروانه اشتغال در دوره محرومیت موقت از درجه دو تا درجه پنج.
- ع - انجام هر عملی که به موجب آیین‌نامه‌های داخلی نظام مهندس استان مربوط مخالف شئون حرفه‌ای بوده و موجب خدشه‌دار شدن حیثیت نظام مهندسی استان شود، از درجه یک تا درجه چهار

شرکت ها و مسئولیت حقوقی آنها

شرکت در علم حقوق

✓ شرکت مدنی (قراردادی، قهری): مشارکت دو یا چند شخص در یک شیء به صورت مشاع و مشترک (شخصیت حقوقی ندارند)

✓ شرکت تجاری - company: شخص حقوقی است که با رعایت قانون تجارت و یا قانون خاص حسب مورد (با توافق اراده دو یا چند شخص) تشکیل شده باشد.

✓ م ۵۸۸ ق.ت. اصل اشتراک شخص حقیقی و حقوقی در حقوق و تکالیف

انواع شرکت های تجاری طبق ماده ۲۰ قانون تجارت

- ✓ سهامی (عام-خاص)
- ✓ با مسئولیت محدود
- ✓ تضامنی (مسئولیت نامحدود شرکا)
- ✓ مختلط غیر سهامی
- ✓ مختلط سهامی (عام-خاص): مسئولیت شرکا متفاوت (محدود و نامحدود)
- ✓ نسبی
- ✓ تعاونی تولید و مصرف (سهامی خاص-غیرسهامی)

ویژگی های شخص حقوقی

- ✓ اسم مخصوص به خود
- ✓ دارایی و سرمایه اختصاصی
- ✓ اقامتگاه مستقل
- ✓ تابعیت مستقل

ارکان شرکت های تجاری

✓ موسسین

✓ شرکا

✓ مدیران

✓ مجامع عمومی

✓ بازرسین

ارکان شرکت های سهامی

✓ هیأت مدیره

✓ مجامع عمومی

✓ سهامداران

✓ بازرسین

تعریف مدیر طبق بند ۱۹ ماده ۱ قانون اصل چهل و چهارم

✓ مدیران شرکت عبارتند از: اعضا هیأت مدیره، مدیرعامل و افراد دارای عناوین مشابه یا هر شخص دیگری که مسئولیت تصمیم گیری در شرکت، به موجب قانون و یا اساسنامه آن، یا به موجب حکم دادگاه و یا مراجع ذی صلاح قانونی به آنها واگذار شده باشد.

✓ هیأت مدیره (موظف و غیر موظف)، مدیرعامل، مدیر تصفیه

هیأت مدیره و مدیر عامل

هیأت مدیره: رکن اصلی اداره کننده شرکت و دارای اختیارات کامل اداره شرکت

✓ از بین صاحبان سهام فردی که حداقل سهام تعیین شده در اساسنامه را دارد، توسط مجمع عمومی مؤسس یا عادی انتخاب می شوند

✓ مدت مدیریت طبق اساسنامه و حداکثر دو سال است

✓ نماینده اشخاص حقوقی عضو هیأت مدیره و شخص حقوقی مرتبط مسئولیت تضامنی دارند

✓ در صورت بلامتصدی بودن مدیریتی، هر ذینفعی می تواند درخواست برگزاری مجمع از بازرسان جهت تکمیل مدیران کند

مدیر عامل: سطح دوم مدیریت شرکت، که در قالب اختیارات محول شده از طرف هیأت مدیره، شرکت را اداره می کند.

✓ در صورتیکه مدیر عامل عضو هیأت مدیره باشد، حکم مدیر عاملی نمی تواند بیش از دوره هیأت مدیره اش باشد.

✓ هیچ کس نمی تواند همزمان مدیر عامل بیش از یک شرکت باشد

✓ نام و مشخصات و حدود اختیارات مدیر عامل با ارسال صورتجلسه هیأت مدیره به مرجع ثبت شرکت ها اعلام و در روزنامه رسمی آگهی می شود.

این اشخاص نمی توانند در مدیریت شرکت باشند

- ✓ محجورین و کسانی که حکم ورشکستگی آنها صادر شده
- ✓ دارای حکم قطعی محرومیت از حقوق اجتماعی در مدت محرومیت (سرقت، خیانت در امانت، کلاهبرداری، اختلاس، تدلیس و تصرف غیر قانونی اموال عمومی)
- ✓ دادگاه شهرستان می تواند به تقاضای هر ذینفع حکم عزل مدیری که بر خلاف مقررات فوق انتخاب شود یا مشمول شرایط شود را صادر کند.

رکنیت هیأت مدیره-م ۱۱۸ لایحه اصلاح قانون تجارت

تشکیل شرکت به قبول سمت از سوی مدیران وابسته است. بنابراین:

- 1) تصمیمات هیأت مدیره در حکم تصمیمات شرکت است
- 2) اصل بر نامحدود بودن اختیارات هیأت مدیره شرکت سهامی است
- 3) اگر در مصوبات مجامع در مورد مصوبات هیأت مدیره سکوت شده باشد، اصل بر این است که هیأت مدیره دارای اختیارات کامل و جامع است
- 4) توافقات بین هیأت مدیره و شرکت در برابر اشخاص ثالث قابل استناد نیست
- 5) حق توکیل به غیر: هیأت مدیره می تواند تمام یا بخشی از امور اداره شرکت را به غیر واگذار کند

محدودیت های قانونی هیأت مدیره

- ✓ هیأت مدیره حق تخلف و تجاوز از قوانین، خروج از محدودیت های قراردادی (طبق اساسنامه و مصوبات مجامع) و سوء استفاده از اختیارات را ندارند
- ✓ عدم امکان صدور سهام یا گواهینامه موقت سهام قبل از ثبت شرکت و یا قبل از پرداخت مبلغ اسمی هر سهم
- ✓ محدودیت موضوع اساسنامه
- ✓ تغییر اساسنامه فقط از طریق مجمع عمومی فوق العاده
- ✓ تصویب تراز و بودجه فقط از طریق مجمع عمومی سالیانه
- ✓ گزارش معاملات شرکت به بازرس
- ✓ اعضای هیأت مدیره حقیقی نمی توانند هیچ گونه وام و یا اعتبار از شرکت تحصیل کنند و شرکت نمی تواند دیون آنان را تضمین یا تعهد نماید
- ✓ م. ۱۳۳ ل.ا.ق.ت. مدیران و مدیرعامل نمی توانند معاملاتی نظیر معاملات شرکت که متضمن رقابت با عملیات شرکت باشد انجام دهند.
- ✓ عدم جواز تقسیم منافع موهوم
- ✓ عدم اختیار افزایش سرمایه توسط هیأت مدیره

کارشناس

کارشناس (دادرس)

✓ شخصی است حقیقی دارای مدرک تحصیلی حداقل کارشناسی از دانشگاهی معتبر و دارای پروانه کارشناسی اعم از:

- کارشناس رسمی دادگستری (قانون کارشناسان رسمی دادگستری)
- کارشناس رسمی قوه قضائیه (موضوع ماده ۱۸۷ قانون برنامه سوم توسعه)
- کارشناس رسمی سازمان نظام مهندسی ساختمان (موضع ماده ۲۷ قانون) و نظام مهندسی کشاورزی
- کارشناس خبره

✓ کارشناس در حدود صلاحیت خود و با رعایت جهات رد کارشناسی با حفظ امانت حسب درخواست هر یک از مراجع قضایی ، ادارات ، نهادهای عمومی و ... بر اساس تخصص و دیدگاه تخصصی اعلام نظر روشن و صریح نماید.

انواع کارشناس

- ✓ کارشناس رسمی دادگستری
- ✓ کارشناس ماده ۱۸۷ برنامه پنجم (قوه قضاییه)
- ✓ کارشناس ماده ۲۷ قانون نظام مهندسی
- ✓ کارشناس خبره

رشته های کارشناسی

- ✓ **کانون کارشناسان رسمی دادگستری در ۱۲ گروه (منابع آب و معادن، ارزشیابی اموال منقول؛ امور پزشکی و غذایی، امور مالی، امور وسائط نقلیه، راه و ساختمان و نقشه برداری، صنعت و فن، فنون هنری، کشاورزی و منابع طبیعی، خدمات اداری و عمومی، ایمنی حوادث، بيو و نانو تکنولوژی) و دهها رشته کارشناسی (مهندسی آب، مواد، معادن، راه و ساختمان، نقشه برداری، ترافیک، معماری و) دارد.**
- ✓ **بر اساس ائین نامه اجرایی ماده ۲۷ قانون و دستورالعمل ان در ۷ رشته اصلی شامل: عمران، معماری، شهرسازی، مکانیک، برق، ترافیک و نقشه برداری سازمان نظام مهندسی ساختمان بالغ بر ۲۰۰۰ کارشناس دارد.**

جهات رد کارشناس طبق ماده ۲۷ قانون کارشناسان رسمی دادگستری

- ✓ در تمامی مواردی که رجوع به کارشناسی لازم باشد به استثنای مواردی که در قوانین و مقررات جاری کشور به گونه دیگری برای وزارتخانه ها، مؤسسات دولتی، شرکتهای دولتی، نهادهای عمومی غیردولتی و سایر دستگاههای دولتی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام یا ذکر صریح نام می باشد، تعیین تکلیف شده است و یا مواردی که تابع قوانین و مقررات خاص می باشد. دستگاههای یاد شده در این ماده باید از وجود کارشناسان رسمی استفاده نمایند.
- ✓ تبصره ۱ ارجاع امر کارشناسی از ناحیه مراجع قضائی به کارشناس، تابع قانون آیین دادرسی می باشد.
- ✓ تبصره ۲ کارشناسان رسمی مکلفند در امور ارجاعی در صورت وجود جهات رد، موضوع را به طور کتبی اعلام و از مبادرت به کارشناسی امتناع نمایند، در غیر اینصورت متخلف محسوب و به مجازات انتظامی موضوع این قانون محکوم می شوند.
- ✓ جهات رد کارشناس رسمی همان جهات رد دادرس مندرج در قانون آیین دادرسی مدنی می باشد.

جهات رد در قانون آیین دادرسی مدنی (م-۹۱)

✓ دادرس {کارشناس} در موارد زیر باید از رسیدگی امتناع نموده و طرفین دعوا نیز می توانند او را رد کنند.

الف - قرابت نسبی یا سببی تا درجه سوم از هر طبقه بین دادرس {کارشناس} با یکی از اصحاب دعوا وجود داشته باشد.

ب - دادرس {کارشناس} قیم یا مخدوم یکی از طرفین باشد و یا یکی از طرفین مباشر یا متکفل امور دادرس {کارشناس} یا همسر او باشد.

ج - دادرس {کارشناس} یا همسر یا فرزند او، وارث یکی از اصحاب دعوا باشد.

د - دادرس {کارشناس} سابقاً در موضوع دعوای اقامه شده به عنوان دادرس یا داور یا کارشناس یا گواه اظهار نظر کرده باشد.

ه - بین دادرس {کارشناس} و یکی از طرفین و یا همسر یا فرزند او دعوای حقوقی یا جزایی مطرح باشد و یا در سابق مطرح بوده و از تاریخ صدور حکم قطعی دو سال نگذشته باشد.

و - دادرس {کارشناس} یا همسر یا فرزند او دارای نفع شخصی در موضوع مطروح باشند.

قانون مدنی مصوب ۱۳۰۷ و اصلاحیه های بعدی آن، قانون مسئولیت مدنی مصوب ۱۳۳۹، قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰، قانون شهرداری ها مصوب ۱۳۳۴ و اصلاحات بعدی آن بویژه تبصره ۷ ماده ۱۰۰ آن، قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ و مباحث بیست و دوگانه مقررات ملی ساختمان، منابع اصلی مسئولیت مهندسان ساختمان در ساخت و ساز شهری است.

در منابع دیگر مانند رویه قضایی و فتاوی فقهی، کمتر به موضوعاتی که با در نظر گرفتن جمیع عوامل ساخت و ساز فعلی پرداخته شده باشد، برمی خوریم. در منابع عرفی، تاکید بر عرف بسیار رایج است که بویژه در قرار ها و نظریه های کارشناسی مشاهده می شود، حال آنکه در حال حاضر الزامات قانونی کافی وجود دارد به نحوی که مراجعه به عرف را غیر لازم سازد.

اصطلاحات مرتبط با سرپچی از قانون

تخلف: سرباز زدن از مقررات انتظامی (حرفه ای) یا اداری (انضباطی)

جرم: هر فعل یا ترک فعل مخالف نهی الزامی قانونگذار که بر آن کیفر مترتب می گردد که دارای سه عنصر می باشد: عنصر مادی، عنصر قانونی، عنصر معنوی.

تخلف بعنوان زیر مجموعه ای از جرم مطرح نبوده و مستقلا با شخصیت جداگانه ای در اعمال ضد اجتماعی قرار گرفته است.

مرجع رسیدگی به تخلفات اداری برابر قوانین مربوطه هییت های تخلفات اداریست در حالیکه مرجع رسیدگی به تخلفات انتظامی وانضباطی مراجع اختصاصی مانند دادسرای انتظامی کانون وکلا میباشد.

اعضای شورای انتظامی

ماده ۹۵ - شورای انتظامی نظام مهندسی مرجع تجدیدنظر آرای صادر شده از شورای انتظامی استانهاست و دارای پنج عضو می‌باشد و اعضای آن برای مدت سه سال به شرح زیر منصوب می‌شوند و انتخاب مجدد آنها بلامانع است:

الف - یک عضو حقوقدان به معرفی ریاست قوه قضایی.

ب - دو عضو به معرفی وزیر مسکن و شهرسازی.

ج - دو عضو به معرفی شورای مرکزی.

مجازاتهای انتظامی

- درجه ۱ - اخطار کتبی با درج در پرونده عضویت در نظام مهندس استان.
- درجه ۲ - توبیخ کتبی با درج در پرونده عضویت در نظام مهندسی استان.
- درجه ۳ - محرومیت موقت از استفاده از پروانه اشتغال به مدت سه ماه تا یک سال و ضبط پروانه اشتغال به مدت محرومیت.
- درجه ۴ - محرومیت موقت از استفاده از پروانه اشتغال به مدت یک سال تا سه سال و ضبط پروانه اشتغال به مدت محرومیت.
- درجه ۵ - محرومیت موقت از استفاده از پروانه اشتغال به مدت سه سال تا پنج سال و ضبط پروانه اشتغال به مدت محرومیت.
- درجه ۶ - محرومیت دایم از عضویت نظام مهندسی استانها و ابطال پروانه اشتغال.

تخلفات انتظامی

- الف - عدم رعایت ضوابط شهرسازی و مقررات ملی ساختمان و همچنین ضوابط و معیارهای فنی مربوط به آن یا هر اقدام یا عملی که مخالف یا متناقض بامقررات مذکور یا سایر مقررات مربوط جاری کشور باشد، مجازات انتظامی از درجه یک تا درجه پنج.
- ب - مسامحه و یا عدم توجه در انجام امور حرفه‌ای به نحوی که موجب اضرار یا تضییع حقوق صاحب کار شود، از درجه یک تا درجه چهار.
- پ - مسامحه و یا عدم توجه در انجام امور حرفه‌ای به نحوی که موجب اضرار غیر و یا تضییع حقوق یا اموال عمومی شود، از درجه یک تا درجه پنج.
- ت - خودداری از انجام اقدامات بازدارنده یا اصلاحی در مورد تخلفات هر یک از عوامل اجرایی کار از نظر مشخصات لوازم و مصالح و کیفیت انجام کار با توجه به مفاد قراردادهای مربوط و ضوابط و مقررات ساختمانی، از درجه یک تا درجه سه.
- ث - صدور گواهی‌های خلاف واقع، از درجه یک تا درجه پنج.
- ج - تأیید غیر واقعی میزان عملیات انجام شده جهت تنظیم صورت وضعیت یا مدرک مشابه دیگر، از درجه سه تا درجه پنج.
- چ - امتناع از اظهار نظر کارشناسی پس از قبول انجام آن در مواردی که از طریق مراجع ذیصلاح قانونی نظرخواهی شده است، از درجه یک تا درجه سه.
- ح - تعلل در تنظیم و تسلیم گزارشهایی که به موجب ضوابط و مقررات یا دستورات مراجع ذیصلاح قانونی موظف به تهیه و تسلیم آنها به مراجع ذیربط بوده است، از درجه یک تا درجه سه.
- خ - عدم توجه به مفاد اطلاعیه‌ها و اخطاریه‌های صادر شده از سوی مراجع ذیصلاح و ذیربط، از درجه یک تا درجه پنج.

تخلفات انتظامی - ادامه

- د - جعل در اوراق و اسناد و مدارک حرفه‌ای به شرط اثبات وقوع جعل در مراجع قضایی، از درجه سه تا درجه پنج.
- ذ - اشتغال در حرف مهندسی موضوع قانون، خارج از صلاحیت یا ظرفیت تعیین شده در پروانه اشتغال از درجه یک تا درجه پنج.
- ر - دریافت هر گونه وجهی خارج از ضوابط، از درجه دو تا درجه پنج.
- ز - سوءاستفاده از عضویت و یا موقعیت‌های شغلی و اداری نظام مهندسی استان به نفع خود یا غیر، از درجه دو تا پنج.
- ژ - عدم رعایت مقررات و ضوابط مصوب نظام مهندس استان از درجه یک تا درجه سه.
- س - عدم رسیدگی به تخلفات در شورای انتظامی استان یا عدم اجرای رأی به وسیله نظام مهندس استان بدون عذر و علت موجه بیش از سه ماه، به تشخیص شورای مرکزی در مورد اعضای شورای انتظامی استان یا اعضای هیأت مدیره نظام مهندس استان از درجه دو تا درجه پنج.
- ش - ارائه خدمات مهندس طراحی، محاسبه، اجرا و نظارت توسط اشخاص حقیقی و حقوقی که مسئولیت بررسی و تأیید نقشه و یا امور مربوط به کنترل آن پروژه را در شهرداریها و سازمانهای دولتی و نهادهای عمومی غیر دولتی بر عهده دارند از درجه یک تا درجه پنج.
- ص - تأسیس هر گونه مؤسسه، دفتر یا محل کسب و پیشینه برای انجام خدمات فنی بدون داشتن مدرک صلاحیت مربوط از درجه دو تا درجه پنج.
- ض - استفاده از پروانه اشتغال در دوره محرومیت موقت از درجه دو تا درجه پنج.
- ع - انجام هر عملی که به موجب آیین‌نامه‌های داخلی نظام مهندس استان مربوط مخالف شئون حرفه‌ای بوده و موجب خدشه‌دار شدن حیثیت نظام مهندسی استان شود، از درجه یک تا درجه چهار

اخلاق حرفه ای

سوگند نامه مهندسی

من در پیشگاه خداوند متعال سوگند یاد می کنم:

در مقام یک مهندس ، در تمام فعالیت های خود ، صداقت ،
دقت ، نظم ، حفظ منافع اجتماع و رعایت حقوق همگان را
سر لوحه کار خود در نظر گرفته ، ایمنی ، سلامت و آینده ی
انسان ها را در نظر بگیرم و منافع مردم را برتر از همه ی تمایلات
خویش قراردهم.

در حرفه مهندسی پویا بوده و تنها توانمندی حرفه ای را شرط رقابت
قرار داده ، حیثیت و اعتبار دیگران را محترم شمارم.
بکوشم که دین خود را نسبت به کشورم ادا کنم و در انجام وظایف
حرفه ای متعهد و مسوولیت پذیر باشم.

قوانین و مقررات را محترم و اصول اخلاق مهندسی و وجدان حرفه ای را رعایت کنم.

نظام‌نامه رفتار حرفه‌ای اخلاقی در مهندسی ساختمان

✓ در اجرای ماده ۲ مکرر آیین‌نامه اجرایی قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان، موضوع ماده ۱ تصویب‌نامه مورخ ۲ اسفند ۹۴ هیات وزیران در خصوص تدوین و ابلاغ «نظام‌نامه رفتار حرفه‌ای اخلاقی در مهندسی ساختمان»، هیات دولت نظام‌نامه را تصویب و توسط اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس جمهور به وزارت راه و شهرسازی ابلاغ کرد.

اصول اخلاقی پنج گانه

۱. رجحان منافع عمومی، حفظ محیط زیست، میراث فرهنگی و رعایت قانون بر منافع شخصی خود و صاحبان کار به هنگام تعارض منافع.
۲. انجام خدمات مهندسی به نحو حرفه‌ای و همراه با مراقبت و خودداری از اقدامی که با حقوق جمع، صاحبان کار و اشخاص ثالث مغایرت داشته باشد.
۳. رفتار شرافتمندانه، مسئولانه، توأم با امانتداری، رازداری، انصاف و حسن نیت و منطبق بر دانش حرفه‌ای در عرضه خدمات مهندسی در برابر صاحبان کار و خودداری از هر اقدامی که با منافع قانونی صاحبان کار مغایرت داشته باشد.
۴. احتراز از رفتاری که موجب لطمه به همکاران، سلب اعتبار اجتماعی یا وهن صاحبان حرفه مهندسی باشد.
۵. اجتناب از تکفل هم‌زمان اموری که زمینه و موجبات نمایندگی یا قبول منافع متعارض را فراهم آورد.

مصادیق رفتار حرفه‌ای منطبق بر اصول اخلاقی

۱. پرهیز از انجام هرگونه رفتاری که در عرف اخلاقی جامعه نکوهیده محسوب شود.
۲. انجام دادن وظایف و تعهدات خود در قبال صاحب کار یا استخدام کننده خود با حسن نیت و برابر با آیین نامه‌ها، استانداردها و عرف پذیرفته شده مهندسی.
۳. خودداری از پذیرفتن یا تعهد انجام کاری که صلاحیت حرفه‌ای، علمی، فنی، قانونی، مدیریتی یا توانایی جسمی، روانی یا امکانات لازم برای انجام آن را ندارد.
۴. اطلاع دادن وجود مواردی که بالقوه معارض با منافع صاحب کار یا استخدام کننده خود یا مواردی را که می‌داند بعداً با منافع آنان معارض خواهد شد، قبل از شروع کار به آنان.
۵. دادن آگاهی پیشاپیش و در حین همکاری در حد لازم به کارفرما یا استخدام کننده خود در مورد شرایطی که قرار گرفتن او در آن می‌تواند بر قضاوت مهندسی وی اثر بگذارد یا از کیفیت خدمات مهندسی وی بکاهد.
۶. صادق بودن در اظهارات فنی که طی شهادت‌ها یا گزارش‌های کارشناسی اعلام می‌کند و عدم کتمان واقعیت‌های مرتبط با آن در عین حفظ اسرار صاحب کار یا استخدام کننده خود مگر در مواردی که قانون گذار آن را الزام کرده است.

مصادیق رفتار حرفه‌ای منطبق بر اصول اخلاقی-۲

۷. خودداری از اعلام نظر تخصصی در زمانی که در زمینه موضوع اظهار نظر، دانش و اطلاع کافی نداشته و ارزیابی دقیقی ندارد.

۸. خودداری از انجام خدمت حرفه‌ای و اظهار نظر کارشناسی بدون قرارداد.

۹. اعلام موارد ناقض مقررات و مسئولیت‌های مهندسی به صاحب کار و اقدام در جهت رفع موارد ناقض مقررات و کناره‌گیری از ادامه کار در صورت اصرار صاحب کار بر ادامه کار.

۱۰. عدم انتشار و افشای اطلاعاتی که در جریان ارائه خدمات مهندسی خود به دست آورده، بدون موافقت قبلی کارفرما یا استخدام‌کننده خود، مگر در مواقعی که قانون وی را ملزم به افشای آن نماید.

۱۱. ندادن اجازه سوء استفاده از نام یا نشان و یا اعتبار خود یا شخص حقوقی وابسته به خود به شخصی که به فعالیت اقتصادی یا مهندسی فریب کارانه یا بر خلاف درست کاری مبادرت می‌ورزد.

۱۲. امضای نقشه‌ها و مدارک فنی و پذیرش مسئولیت حرفه‌ای توصیه‌ها و دستورات فنی که انفراداً یا به صورت گروهی به منظور اجرا ارائه می‌کند، ولو آن که در قبال آن حق الزحمه دریافت نکند.

مصادیق رفتار حرفه‌ای منطبق بر اصول اخلاقی-۳

۱۳. عدم درخواست، دریافت و یا قبول هرگونه وجه یا امتیاز به صورت مستقیم یا غیر مستقیم از طرف‌های قرارداد صاحب کار یا استخدام کننده خود یا نمایندگان یا جانشینان آنها، خارج از ضوابط مندرج در قرارداد خود با صاحب کار یا استخدام کننده مذکور.

۱۴. خودداری از انجام تعهد در قبال صاحب کار، مشتری یا استخدام کننده خود در مواردی که به منافع عمومی و محیط زیست لطمه وارد آید.

۱۵. عدم رقابت غیرشرافتمندانه با مهندسان یا اشخاص حقوقی همکار خود.

۱۶. مراعات کامل حقوق مالکیت معنوی همکاران مهندس شخص حقیقی یا حقوقی خود و پرهیز از هر اقدامی که به آن لطمه زند.

۱۷. خودداری از ارزیابی نادرست و غیر منصفانه یا انتقاد موهوم و مغرضانه از خدمات حرفه‌مند دیگر یا انجام هر اقدام یا بیانی به شکل مستقیم یا غیر مستقیم، به راست یا به دروغ، که موجب لطمه به آبروی حرفه‌ای، آینده شغلی یا وضعیت استخدامی وی شود.

۱۸. پرهیز از دادن وعده‌های خلاف واقع و مغایر با اصول و استانداردهای خدمات حرفه‌ای به منظور ترغیب اقتصادی کارفرما به دادن کار.

مصادیق رفتار حرفه‌ای منطبق بر اصول اخلاقی-۴

۱۹. پرهیز از اظهارات خلاف واقع، مبالغه‌آمیز یا گمراه‌کننده در مورد میزان دانش مهندسی یا صلاحیت حرفه‌ای خود یا شرکا یا کارکنان مؤسسه یا مجموعه‌ای که در آن کار می‌کند یا تشکلهای حرفه‌ای و صنفی که در آن عضویت دارد و یا انتشار آگهی تبلیغی مبالغه‌آمیز و گمراه‌کننده در این زمینه‌ها.

۲۰. خودداری از اغراق‌گویی در مورد میزان مسئولیت خود در طرح‌ها یا مشاغل قبلی و پیچیدگی فنی و تخصصی آنها و اظهار مطالب نادرست در مورد استخدام‌کنندگان یا مستخدمین، همکاران، شرکا و یا کارهای قبلی‌اش در درخواست استخدام خود.

۲۱. عدم به کارگیری واسطه بین خود و کارفرما و پرداخت وجه یا پذیرفتن تعهد یا دادن وعده برای به دست آوردن کار مهندسی، جز از طریق قانونی مانند بازاریابی و وکالت.

۲۲. پرهیز از پرداخت هر گونه وجه، دادن وعده، کمک کردن حزبی یا سیاسی به عوامل صاحب‌کار و حرفه‌مندان برای به دست آوردن کار یا برای حفظ کار و یا دادن وعده حرفه‌ای برای به دست آوردن موقعیت‌ها، مناصب و مشاغل سیاسی و اجتماعی.

۲۳. قرار نگرفتن تحت تأثیر القاءات یا تطمیع ذی‌نفعان در اظهارنظرهای کارشناسی و مهندسی خود.

مصادیق رفتار حرفه‌ای منطبق بر اصول اخلاقی-۵

۱۹. پرهیز از اظهارات خلاف واقع، مبالغه‌آمیز یا گمراه‌کننده در مورد میزان دانش مهندسی یا صلاحیت حرفه‌ای خود یا شرکا یا کارکنان مؤسسه یا مجموعه‌ای که در آن کار می‌کند یا تشکلهای حرفه‌ای و صنفی که در آن عضویت دارد و یا انتشار آگهی تبلیغی مبالغه‌آمیز و گمراه‌کننده در این زمینه‌ها.

۲۰. خودداری از اغراق‌گویی در مورد میزان مسئولیت خود در طرح‌ها یا مشاغل قبلی و پیچیدگی فنی و تخصصی آنها و اظهار مطالب نادرست در مورد استخدام‌کنندگان یا مستخدمین، همکاران، شرکا و یا کارهای قبلی‌اش در درخواست استخدام خود.

۲۱. عدم به کارگیری واسطه بین خود و کارفرما و پرداخت وجه یا پذیرفتن تعهد یا دادن وعده برای به دست آوردن کار مهندسی، جز از طریق قانونی مانند بازاریابی و وکالت.

۲۲. پرهیز از پرداخت هر گونه وجه، دادن وعده، کمک کردن حزبی یا سیاسی به عوامل صاحب‌کار و حرفه‌مندان برای به دست آوردن کار یا برای حفظ کار و یا دادن وعده حرفه‌ای برای به دست آوردن موقعیت‌ها، مناصب و مشاغل سیاسی و اجتماعی.

۲۳. قرار نگرفتن تحت تأثیر القائات یا تطمیع ذی‌نفعان در اظهارنظرهای کارشناسی و مهندسی خود.

مصادیق رفتار حرفه‌ای منطبق بر اصول اخلاقی-۶

۲۴. اعلام و آشکار کردن وابستگی به یکی از طرفین یا دارا بودن جهات ردّ در مواردی که داوری یا کارشناسی به وی ارجاع شده، به طرف‌های اختلاف، قبل از پذیرفتن آن و اعلام این که به طرفیت کدامیک سخن می‌گوید و چه منافعی در موضوع دارد.

۲۵. اعلام کامل سوابق محکومیت‌های مدنی، جزایی و انتظامی مرتبط با فعالیت‌های حرفه‌ای گذشته خود به کارفرما و یا استخدام‌کننده‌ای که قرار است با وی همکاری نماید.

۲۶. اعلام نحوه انجام تکالیف اخلاقی فوق برای درج در سوابق و مرجع صدور پروانه اشتغال به کار مهندسی.

محیط فعلی اخلاق حرفه ای

آیا محیط اجرای کارهای ساختمانی یک محیط مبتنی بر اخلاق حرفه ای است؟

✓ سلسله مراتب موفقیت در یک جامعه اخلاقی

✓ مسئولیت پذیری

✓ راستگویی

✓ اعتماد دو جانبه (محیط به مهندس و مهندس به محیط)

✓ موفقیت

✓ گلوله برفی ناراستی.....بهمن ناراستی.....فاجعه اجتماعی (از دست رفتن سرمایه اجتماعی)

چرا مراقب باشیم، اما نگران نباشیم!؟

✓ تعداد پرونده ها به نسبت کارها

✓ اصل براءت (اصل ۳۷- اصل، براءت است و هیچ کس از نظر قانون مجرم شناخته نمی شود، مگر این که جرم او در دادگاه صالح ثابت گردد).

فرایند دادرسی و صدور رای

عناصر جرم

۱- عنصر قانونی: قانون تصریح به جرم بودن کند، پیش از وقوع جرم)

متن ماده ۵۴۰ قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۷۰: "برای سایر تصدیق نامه های خلاف واقع که موجب ضرر شخصی ثالثی باشد یا آنکه خسارتی بر خزانه دولت وارد آورد، مرتکب علاوه بر جبران خسارت وارده به شلاق تا ۷۴ ضربه یه به ۲۰۰ هزار تا دو میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد."

۲- عنصر مادی: عمل یعنی فعل یا ترک آن

مهندسان ناظر بر اساس قانون نظام مهندسی و کنترل ساختمان مصوب ۱۳۷۴ وظیفه نظارت و ارایه گزارش ها و گواهی های مرحله ای را دارند و اگر با سوء نیت یا تبانی به عنوان مثال قبل از اتمام عملیات بتن ریزی گواهی نمایند که بتن با درصد مطلوب اجرا شده است یا مبحث ۱۹ مقررات ملی ساختمان (صرفه جویی در مصرف انرژی) رعایت شده است و بعد از آن خلاف آن ثابت شود، مهندس ناظر تحت تعقیب قرار خواهد گرفت.

پیشنهاد می شود جهت تسریع در امور اداری و مراحل صدور پروانه ساختمان و وصول گزارش های مرحله ای نرم افزار و برنامه جامع کامپیوتری تدوین و طراحی شود که کلیه مکاتبات و گواهی های صادره توسط مهندسان ناظر ثبت شده و قابل تغییر و دخل و تصرف نباشد.

۳- عنصر معنوی: عمد و سو نیت

با توجه به این که صدور گواهی های خلاف واقع باید با سوء نیت همراه باشد، لذا ممکن است سوء نیت در صدور گواهی خلاف واقع متوقف کردن بی دلیل و غیر قانونی پروژه باشد، بدون این که مالک مرتکب تخلفی شده باشد. (ترک فعل یا فعل ناشی از ترک فعل) یا اینکه ساختمان تحت نظارت ناظر با وجود تخلفات عدیده خالی از نقص اعلام شود یا اینکه مثلاً در مرحله پایان سفت کاری اعلام شود که نازک کاری ساختمان به اتمام رسیده است.

هرگاه کارشناس رسمی با سوء نیت ضمن اظهار عقیده در امر کارشناسی بر خلاف واقع چیزی بنویسد یا در اظهار عقیده کتبی خود راجع به امر کیفری یا حقوقی تمام واقع را ذکر نکند یا بر خلاف واقع چیزی ذکر کرده باشد، جاعل در اسناد رسمی محسوب می شود، همچنین هرگاه کارشناس رسمی در چیزی که برای آزمایش در دسترس او گذاشته شده است با سوء نیت تغییر دهد به مجازات محکوم می شود و اگر گزارش خلاف واقع و اقدامات کارشناس رسمی در حکم دادگاه موثر واقع شده باشد به حداکثر مجازات محکوم می شود.

اگر مهندس به عنوان خبره با سوء نیت ضمن اظهار عقیده تخصصی بر خلاف واقع چیزی بنویسد یا تمام مآوقع را ننویسد جاعل در اسناد رسمی محسوب می شود.
www.ravanshadnia.com دوره صلاحیت های اجرا-بخش اول: مبانی قانونی و شرح وظایف و اختیارات-دکتر مهدی روانشاد-

منابع علم حقوق

- ✓ **قانون:** قوانین به اعتبار درجات و سلسله مراتب به سه بخش، قانون اساسی - قانون عادی - مصوبات و آیین نامه و بخشنامه های دولتی (قوه مجریه)
- ✓ **عرف:** عرف قاعده ای است که بتدریج و خود به خود، میان همه مردم یا گروهی از آنان به عنوان قاعده ای الزام آور مرسوم شده است.
- ✓ **رویه قضائی:** شکل گیری رویه های مشابه توسط دادگاه ها درخصوص یک قضیه
- ✓ **عقاید و نظریات علمای حقوق:** عقاید و نظریات علمی صاحب نظران و اساتید حقوقی اصطلاحاً دکتترین نامیده میشود

چند اصل حقوقی

✓ البینه علی المدعی و الیمین علی من انکر

✓ الاقرار ام الدلائل

✓ عطف به ماسبق نشدن قوانین

✓ ضمان ما لم یجب

نسبت با جرم

✓ مباشرت

✓ سببیت

✓ مشارکت

✓ آمریت

اقدامات پس از حادثه ناشی از کار-۱

۱- مراجعه حادثه دیده و یا اولیای دم به مراجع قضایی (دادگستری یا مجتمع قضایی) برای طرح شکواییه یا دادخواست.

۲ - بررسی شکواییه حادثه دیده توسط مقام محترم قضایی و ارجاع به کلانتری مربوطه .

۳ - مراجعه حادثه دیده به کلانتری مربوطه جهت تشکیل پرونده و ارجاع نامه به اداره بازرسی کار استان یا اداره کار شهرستان جهت بررسی چگونگی وقوع حادثه و اخذ برگه کسب نظر پزشکی قانونی .

۴ - مراجعه حادثه دیده به پزشکی قانونی جهت تعیین میزان آسیب دیدگی و اعلام نظریه کتبی پزشکی قانونی به کلانتری .(حادثه حین انجام کار)

۵ - مراجعه حادثه دیده به اداره بازرسی کار سازمان کار و امور اجتماعی استان یا اداره کار شهرستان و تحویل نامه کلانتری جهت بررسی صحنه حادثه توسط بازرس کار .

۶ - مراجعه بازرس کار به کلانتری مربوطه برای مطالعه و بررسی پرونده تنظیمی ، عزیمت به محل حادثه و تنظیم گزارش براساس شواهد و قرائن و مذاکره با شهود حادثه ، کارفرما و غیره .

اقدامات پس از حادثه ناشی از کار-۲

- ۷ - تحویل گزارش حادثه از سوی استان یا اداره کار شهرستان به کلانتری، بمنظور ارجاع به مرجع قضایی برای تعیین قصور هر یک از طرفین موثر در بروز حادثه. (حادثه حین انجام کار)
- ۸ - انجام کلیه مراحل بالا که از طریق اداره کار انجام می شود رایگان می باشد و تنها در صورت اعتراض هر یک از طرفین دعوی به نظر بازرس کار، بررسی حادثه با نظر مقام قضایی مستلزم پرداخت هزینه کارشناسی است. (حادثه حین انجام کار)
- ۹ - کارفرمایان موظفند پس از وقوع حادثه نسبت به تکمیل فرم حادثه و ارسال آن به ادارات کار و سازمان تامین اجتماعی اقدام نمایند. (حادثه حین انجام کار)
- ۱۰ - در ادامه شخص حادثه دیده، مکلف است کلیه اقدامات قضایی را در دادرسی مربوطه دنبال نمایند تا در نهایت رای دادگاه جزایی، بر اساس میزان خسارات و دیاتی که در نامه پزشکی قانونی ذکر می شود، شخص مقصر را به اندازه درصد تقصیر خود محکوم خواهد نمود. (حادثه حین انجام کار)
- ۱۱ - شخص کارفرما در صورتی که کارگران خود را بیمه نموده باشد، میتواند از بیمه خود استفاده نموده و دیه مربوطه که در رای دادگاه نوشته شده است، را به قسمت اجرای احکام کیفری دادگاه تحویل داده تا به کارگر پرداخت شود. (حادثه حین انجام کار)

وظایف قوه قضائیه

✓ بر طبق قانون اساسی، رئیس قوه قضائیه از سوی رهبر جمهوری اسلامی به مدت پنج سال انتخاب می شود. رئیس قوه قضائیه باید فردی مجتهد، عادل، آگاه به امور قضایی و مدیر و مدبر باشد.

✓ **قوه قضائیه وظایف زیر را برعهده دارد:**

- ۱ رسیدگی به شکایتهای مردم و حل اختلافات آنها
- ۲ کشف جرم، تعقیب و مجازات مجرمان
- ۳ اقدامات مناسب برای پیشگیری از وقوع جرم
- ۴ گسترش عدل و آزادیهای مشروع در جامعه
- ۵ نظارت بر حسن اجرای قوانین در سازمانها و دستگاه های اداری قوه قضائیه وظایف قانونی خود را از طریق ارکان و سازمان های مختلفی که دارد، انجام می دهد.

برخی ارکان و سازمان های وابسته به قوه قضائیه

- ✓ دادگاه ها و دادسراها
- ✓ دیوان عالی کشور
- ✓ دیوان عدالت اداری
- ✓ سازمان بازرسی کل کشور
- ✓ سازمان قضایی نیروهای مسلح
- ✓ سازمان زندان ها و اقدامات تأمینی و تربیتی
- ✓ سازمان ثبت اسناد و املاک
- ✓ سازمان پزشکی قانونی

مراجع قضایی-انتظامی

- شورای حل اختلاف
- دادگاه عمومی
- دادسرا ← دادگاه کیفری
- دادگاه تجدیدنظر
- دیوان عالی کشور
- دیوان عدالت اداری
- شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان استان
- شورای انتظامی سازمان نظام مهندسی ساختمان کشور

خواسته و طرفین دعوی

عنوان	مرجع	طرفین دعوی
دادخواست تأمین دلیل	شورای حل اختلاف	خواهان ↔ خوانده
دادخواست عمومی	دادگاه عمومی	خواهان ↔ خوانده
شکوائیه	دادسرا ← دادگاه کیفری	شاکی ↔ متشاکی (مشتکی عنه)
دادخواست تجدیدنظر	دادگاه تجدیدنظر	واخواه ↔ واخوانده تجدیدنظرخواه تجدیدنظرخوانده

داور

حل اختلاف

دادگاه

مراحل رسیدگی به شکایات

- * مرحله طرح شکایت و شروع تحقیقات
- * مرحله رسیدگی ابتدائی دادگاه اولیه
- * مرحله رسیدگی تجدید نظری
- * تنظیم شکوائیه و اقامه دعوی کیفری

قانون مدنی

قانون مدنی

- ✓ **قانون مدنی** مجموعه‌ای از مواد قانونی است که اساسی‌ترین قواعد قانونی حاکم بر ارتباطات اشخاص با یکدیگر را در جامعه بیان می‌کنند.
- ✓ مصوب ۶ بهمن و ۲۷ و ۲۱ اسفند ۱۳۱۳ و ۱۷ و ۱۹ و ۲۰ فروردین ماه ۱۳۱۴ شمسی تذکر - قانون مدنی در سه دوره قانونگذاری تصویب شده (ادوار ۶ - ۹ - ۱۰) آنچه در دوره نهم چاپ شده (از ماده ۹۵۶ تا ماده ۱۲۰۶) در متن و ۹۵۵ ماده که در دوره ششم به موجب ماده واحده اجازه اجرا داده شده و از ماده ۱۲۰۷ تا ماده ۱۳۳۵ که در دوره دهم به تصویب مجلس شورای ملی رسیده
- ✓ مهمترین مسائلی که در قانون مدنی هر کشور به آنها پرداخته می‌شود، عبارتند از: احوال شخصیه اعم از اهلیت و وضعیت، قراردادهای و عقود (مختصات و شرایط صحت)، مسئولیت مدنی، حقوق تعهدات و حقوق خانواده اعم از ازدواج، طلاق.
- ✓ قانون مدنی کشورهای مختلف معمولاً قدمت زیادی دارد و به عنوان پیکره اصلی حقوق خصوصی کشور کمتر دستخوش تغییرات عمده می‌شوند. وظیفه اصلی این قانون تنظیم روابط قراردادی و خارج از قرارداد اشخاص جامعه است، اما در عمل سایر شاخه‌های حقوق را نیز تحت تأثیر قرار می‌دهد.^[۱]
- ✓ قانون مدنی ایران متشکل از سه جلد است: جلد اول - در اموال (مصوب ۱۳۰۷)؛ جلد دوم - در اشخاص (مصوب ۱۳۱۳ و ۱۳۱۴)؛ جلد سوم - ادله اثبات دعوا.
- ✓ این قانون برگرفته از حقوق اسلام، به ویژه فقه امامیه است، که شکل امروزی و مدون آن، به همراه محتوای برخی مواد، تقلیدی از قوانین اروپایی، به ویژه قانون مدنی فرانسه و تا حدودی سوییس است.
- ✓ از معروف ترین حاشیه نویسان و شارحان این قانون، می توان به مرحوم دکتر سید حسن امامی، محمدجعفر جعفری لنگرودی و امیرناصر کاتوزیان اشاره کرد.

جلد اول قانون مدنی – در اموال

✓ کتاب اول – در بیان اموال و مالکیت به طور کلی

✓ کتاب دوم – در اسباب تملک

✓ کتاب سوم – در مقررات مختلفه

جلد دوم قانون مدنی – در اشخاص

- ✓ کتاب اول – در کلیات
- ✓ کتاب دوم – در تابعیت
- ✓ کتاب سوم – در اسناد سجل احوال
- ✓ کتاب چهارم – در اقامتگاه
- ✓ کتاب پنجم – در غایب مفقودالاثر
- ✓ کتاب ششم – در قرابت
- ✓ کتاب هفتم – در نکاح و طلاق
- ✓ کتاب هشتم – در اولاد
- ✓ کتاب نهم – در خانواده
- ✓ کتاب دهم – در حجر و قیمومت

جلد سوم قانون مدنی – در ادله اثبات دعوی

✓ کتاب اول – در اقرار

✓ کتاب دوم – در اسناد

✓ کتاب چهارم – در امارات

✓ کتاب پنجم – در قسم

اصلاحیه های قانون مدنی

- ✓ ماده واحده مصوب ۱۳۸۷/۱۱/۶ مربوط به اصلاح مواد ۹۴۶ و ۹۴۸ و حذف ماده ۹۴۷ بر متن این قانون اعمال شد.
- ✓ ماده واحده مصوب ۱۳۸۲/۹/۸ مربوط به اصلاح ماده ۱۱۶۹، بر متن این قانون اعمال شد.
- ✓ قانون اصلاح موادی از قانون مدنی مصوب ۱۳۸۱/۸/۱۹ مربوط به اصلاح مواد ۱۱۰۷، ۱۱۱۰ و ۱۱۳۳ بر متن این قانون اعمال شد.
- ✓ قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱۱۳۰) قانون مدنی مصوب ۱۳۸۱/۴/۲۹ بر متن این قانون اعمال شد.
- ✓ قانون اصلاح ماده (۱۰۴۱) قانون مدنی (موضوع ماده (۲۴) قانون اصلاح موادی از قانون مدنی مصوب ۱۳۷۰) مصوب ۱۳۸۱/۴/۱ بر متن این قانون اعمال شد.
- ✓ قانون اصلاح ماده (۱۱۸۴) قانون مدنی مصوب ۱۳۷۹/۳/۱ بر متن این قانون اعمال شد.
- ✓ قانون اصلاح ماده (۱۱۷۳) قانون مدنی مصوب ۱۳۷۶/۸/۱۱ بر متن این قانون اعمال شد.
- ✓ قانون الحاق یک تبصره به ماده (۱۰۸۲) قانون مدنی در خصوص مهریه مصوب ۱۳۷۶/۴/۲۹ بر متن این قانون اعمال شد.

قانون مجازات اسلامی

قانون مجازات اسلامی جدید

✓ قانون فوق مشتمل بر هفتصد و بیست و هشت ماده (۷۲۸) در جلسه مورخ اول اردیبهشت ماه یکهزار و سیصد و نود و دو کمیسیون قضائی و حقوقی مجلس شورای اسلامی طبق اصل هشتاد و پنجم (۸۵) قانون اساسی تصویب گردید و پس از موافقت مجلس با اجرای آزمایشی آن به مدت پنج سال، در تاریخ ۱۱/۲/۱۳۹۲ به تأیید شورای نگهبان رسید.

✓ ماده ۷۲۸- قانون مجازات عمومی مصوب ۷/۱۱/۱۳۰۴، قانون مجازات عمومی مصوب ۷/۳/۱۳۵۲، قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۸/۵/۱۳۶۲، قانون مجازات اسلامی مصوب ۸/۵/۱۳۷۰، مواد (۶۲۵)، (۶۲۶)، (۶۲۷)، (۶۲۸)، (۶۲۹)، (۷۲۶)، (۷۲۷) و (۷۲۸) کتاب پنجم قانون مجازات اسلامی «تعزیرات و مجازاتهای بازدارنده» مصوب ۲/۳/۱۳۷۵، قانون اقدامات تأمینی مصوب ۱۲/۲/۱۳۳۹ و قانون تعریف محکومیت‌های مؤثر در قوانین جزائی مصوب ۲۶/۷/۱۳۶۶ و اصلاحات و الحاقات بعدی آنها در صورت عدم نسخ در سایر قوانین قبلی و سایر قوانین مغایر از تاریخ لازم الاجراء شدن این قانون نسخ می گردد.

کتاب های قانون مجازات اسلامی

✓ کتاب اول: کلیات

✓ کتاب دوم - حدود

✓ کتاب سوم - قصاص

✓ کتاب چهارم - دیات

کتاب اول – کلیات

✓ بخش اول – کلیات

✓ بخش دوم – مجازات ها

✓ بخش سوم – جرائم

✓ بخش چهارم – شرایط و موانع مسؤولیت کیفری

✓ بخش پنجم – ادله اثبات در امور کیفری

✓ بخش ششم – مسائل متفرقه

قانون مجازات اسلامی – بخش اول – کلیات

- ✓ فصل اول – تعاریف (مواد ۱ تا ۲)
- ✓ فصل دوم – قلمرو اجرای قوانین جزائی در مکان (مواد ۳ تا ۹)
- ✓ فصل سوم – قلمرو اجرای قوانین جزائی در زمان (مواد ۱۰ تا ۱۱)
- ✓ فصل چهارم – قانونی بودن جرائم، مجازات‌ها و دادرسی کیفری (مواد ۱۲ تا ۱۳)

قانون مجازات اسلامی – بخش دوم – مجازات ها

- ✓ فصل اول – مجازات‌های اصلی (مواد ۱۴ تا ۲۲)
- ✓ فصل دوم – مجازات‌های تکمیلی و تبعی (مواد ۲۳ تا ۲۶)
- ✓ فصل سوم – نحوه تعیین و اعمال مجازات‌ها (مواد ۲۷ تا ۳۶)
- ✓ فصل چهارم – تخفیف مجازات و معافیت از آن (مواد ۳۷ تا ۳۹)
- ✓ فصل پنجم – تعویق صدور حکم (مواد ۴۰ تا ۴۶)
- ✓ فصل ششم – تعلیق اجرای مجازات (مواد ۴۷ تا ۵۵)
- ✓ فصل هفتم – نظام نیمه آزادی (مواد ۵۶ تا ۵۷)
- ✓ فصل هشتم – نظام آزادی مشروط (مواد ۵۸ تا ۶۳)
- ✓ فصل نهم – مجازات‌های جایگزین حبس (مواد ۶۴ تا ۸۷)
- ✓ فصل دهم – مجازات‌ها و اقدامات تأمینی و تربیتی اطفال و نوجوانان (مواد ۸۸ تا ۹۵)
- ✓ فصل یازدهم – سقوط مجازات (مواد ۹۶ تا ۱۲۱)

قانون مجازات اسلامی – بخش سوم – جرائم

- ✓ فصل اول – شروع به جرم (مواد ۱۲۲ تا ۱۲۴)
- ✓ فصل دوم – شرکت در جرم (ماده ۱۲۵)
- ✓ فصل سوم – معاونت در جرم (مواد ۱۲۶ تا ۱۲۹)
- ✓ فصل چهارم – سردستگی گروه مجرمانه سازمان یافته (ماده ۱۳۰)
- ✓ فصل پنجم – تعدد جرم (مواد ۱۳۱ تا ۱۳۵)
- ✓ فصل ششم – تکرار جرم (مواد ۱۳۶ تا ۱۳۹)

قانون مجازات اسلامی – بخش چهارم – شرایط و موانع مسئولیت کیفری

✓ فصل اول – شرایط مسئولیت کیفری (مواد ۱۴۰ تا ۱۴۵)

✓ فصل دوم – موانع مسئولیت کیفری (مواد ۱۴۶ تا ۱۵۹)

بخش پنجم – ادله اثبات در امور کیفری

✓ فصل اول – مواد عمومی (مواد ۱۶۰ تا ۱۶۳)

✓ فصل دوم – اقرار (مواد ۱۶۴ تا ۱۷۳)

✓ فصل سوم – شهادت (مواد ۱۷۴ تا ۲۰۰)

✓ فصل چهارم – سوگند (مواد ۲۰۱ تا ۲۱۰)

✓ فصل پنجم – علم قاضی (مواد ۲۱۱ تا ۲۱۳)

✓ بخش ششم – مسائل متفرقه (مواد ۲۱۴ تا ۲۱۶)

قانون مجازات اسلامی – کتاب دوم – حدود

✓ بخش اول - مواد عمومی (مواد ۲۱۷ تا ۲۲۰)

✓ بخش دوم - جرائم موجب حد (مواد ۲۲۱ تا ۲۸۸)

قانون مجازات اسلامی – کتاب سوم – قصاص

- ✓ بخش اول - مواد عمومی (مواد ۲۸۹ تا ۳۸۰)
- ✓ بخش دوم - قصاص نفس (مواد ۳۸۱ تا ۳۸۵)
- ✓ بخش سوم - قصاص عضو (مواد ۳۸۶ تا ۴۱۶)
- ✓ بخش چهارم - اجرای قصاص (مواد ۴۱۷ تا ۴۴۷)

قانون مجازات اسلامی – کتاب چهارم – دیات

- ✓ بخش اول – مواد عمومی (مواد ۴۴۸ تا ۵۴۸)
- ✓ بخش دوم – مقادیر دیه (مواد ۵۴۹ تا ۷۲۸)

برخی مواد قانون مجازات اسلامی

✓ ماده ۵۴۰: ...برای سایر تصدیق نامه های خلاف واقع که موجب ضرر شخصی ثالثی باشد، یا آنکه خسارتی بر خزانه دولت وارد آورد، علاوه بر جبران خسارت وارده به شلاق تا ۷۴ ضربه یا به ۲۰۰ هزار تا دو میلیون ریال جزای نقدی محکوم خواهد شد. (تقدم و تأخر گزارش های مرحله ای + صدور گواهی های خلاف)

✓ ماده ۶۱۶ نیز قتل غیر عمدی را که به واسطه بی احتیاطی یا بی مبالاتی یا اقدام به امری که مرتکب در آن مهارت نداشته یا به سبب عدم رعایت نظامات ارتکاب یافته است، تعریف کرده لذا در ذیل عناصر قانونی و مادی و معنوی قتل غیر عمده با انطباق دیگر مواد قانونی بررسی می شود. (عدم رعایت نظامات اداری + عدم مهارت + بی مبالاتی + بی احتیاطی)

✓ مواد ۳۴۶، ۳۴۷، ۳۵۰، ۳۵۳، ۳۵۶ و ۳۵۹ قانون مجازات اسلامی راجع به تسبیب در جنایت ذکر شده است می تواند عنصر قانونی جرم را تشکیل دهد.

با توجه به قانون مجازات اسلامی مصوب ۱۳۹۲/۲/۱ اصلاحات ماده ۶۱۶ به شرح ذیل می باشد:

ماده ۶۱۶: در صورتی که قتل غیر عمد به واسطه بی احتیاطی یا بی مبالاتی یا اقدام به امری که مرتکب در آن مهارت نداشته است یا به سبب عدم رعایت نظامات واقع شود مسبب به حبس از یک تا سه سال و نیز به پرداخت دیه در صورت مطالبه از ناحیه اولیای دم محکوم خواهد شد مگر این که خطای محض باشد.

تبصره: مقررات این ماده شامل قتل غیر عمد در اثر تصادف رانندگی نمی گردد.

ماده ۱۳۴: در جرائم موجب تعزیر هر گاه جرائم ارتكابی بیش از سه جرم نباشد دادگاه برای هر یک از آن جرائم حداکثر مجازات مقرر را حکم می کند و هر گاه جرائم ارتكابی بیش از سه جرم باشد، مجازات هر یک را بیش از حداکثر مجازات مقرر قانونی مشروط به این که از حداکثر به اضافه نصف آن تجاوز نکند، تعیین می نماید. در هر یک از موارد فوق فقط مجازات اشد قابل اجراء است و اگر مجازات اشد به یکی از علل قانونی تقلیل یابد یا تبدیل یا غیر قابل اجراء شود، مجازات اشد بعدی اجراء می گردد.

در هر مورد که مجازات فاقد حداقل و حداکثر باشد، اگر جرائم ارتكابی بیش از سه جرم نباشد تا یک چهارم و اگر جرائم ارتكابی بیش از سه جرم باشد تا نصف مجازات مقرر قانونی به اصل آن اضافه می گردد.

تبصره ۱: در صورتی که از رفتار مجرمانه واحد، نتایج مجرمانه متعدد حاصل شود، طبق مقررات فوق عمل می شود.

پرونده-نحوه برخورد با فرد فاقد صلاحیت و مهار

✓ مهر و امضا طراح به معنی پذیرش مسئولیت های ناشی از آن است... (پرونده: ریزش سقف و ساختمان، طراحی توسط فرد فاقد پروانه و مهر و امضا آن...)

۱۰ جرم اول ایران در سال ۱۳۹۱

۳۸۵۰۰۰۰
پرونده قضایی سال ۹۱

۱۰ جرم نخست کشور

تعداد پرونده

۴۶۹ هزار	۱- سرقت مستوجب تعزیر
۳۶۸ هزار	۲- ضرب و جرح عمدی
۲۳۰ هزار	۳- ایراد صدمه بدنی غیرعمدی
۲۲۲ هزار	۴- توهین به اشخاص عادی
۱۸۰ هزار	۵- تهدید
۱۳۲ هزار	۶- تخریب
۱۱۳ هزار	۷- نگهداری و مالکیت مواد مخدر
۹۷ هزار	۸- استعمال مواد مخدر
۹۳ هزار	۹- خیانت در امانت
۹۳ هزار	۱۰- صدور چک
۲ میلیون	۱۱- سایر پرونده ها

مهم ترین خواسته ها در سال ۱۳۹۴ (مدنی)

1. مطالبه وجه بابت امور مختلف حدود ۲۹۰ هزار وارده بوده است که ۸ درصد کل پرونده های مدنی
2. مطالبه وجه چک که ۲۵۰ هزار پرونده بوده (هفت درصد)
3. طلاق توافقی ۱۶۴ هزار وارده بوده که ۴.۵ درصد خواسته های کشور
4. مطالبه مهریه ۱۳۰ هزار وارد که ۳.۵ درصد از خواسته ها
5. اعسار از پرداخت ۱۲۷ هزار وارده
6. مطالبه خسارت ۱۱۵ هزار وارده
7. مطالبه نفقه ۸۶ هزار وارده
8. الزام به تکمین ۸۵ هزار وارده
9. طلاق به درخواست زوجه ۷۲ هزار وارده
10. سایر عناوین ۲ میلیون و ۶۲ هزار بوده

۱۰ اتهام اول کشور در دادسراها (کیفری) – سال ۱۳۹۴

1. سرقت مستوجب تعزیر با ۶۹۶ هزار وارده
2. ضرب و جرح عمدی با ۹۴ هزار وارده
3. توهین به اشخاص عادی ۴۱۵ هزار وارده
4. ایراد صدمه بدنی در تصادفات ۳۱۳ هزار
5. تهدید ۳۱۵ هزار مورد
6. تخریب ۲۱۶ هزار مورد
7. کلاهبرداری ۱۸۸ هزار مورد
8. خیانت در امانت ۱۶۲ هزار مورد
9. نگهداری مواد مخدر ۱۴۲ هزار مورد
10. صدور چک بلامحل ۱۳۲ هزار مورد
11. سایر موارد نیز ۲ میلیون و ۶۲۰ هزار پرونده

چرا باید مراقب بود، اما نگران نه؟

- ✓ نسبت تعداد پرونده ها
- ✓ اطلاع دادرسی
- ✓ اصل بر براءت
- ✓ پوشش های بیمه
- ✓ آگاهی بیش از پیش مهندسان نسبت به مسئولیت ها

بازخوانی چند پرونده

نمونه نظر کارشناسی و رأی دادگاه (غیر قابل استناد)

شماره دادنامه: ۹۵۰۹۹۲۱۶۸۶۰۰۹۴۰
تاریخ تنظیم: ۱۳۸۵/۱۲/۲۲
شماره پرونده: ۹۵۰۹۹۲۱۶۸۶۰۰۵۷۷
شماره پایگانی شعبه: ۹۵۰۵۸۶

شعبه ۸۳ دادگاه عمومی حقوقی مجتمع قضایی شهید مدرس
تهران
دادگاه کلی استان تهران

پرونده کلاسه ۹۵۰۹۹۲۱۶۸۶۰۰۵۷۷ شعبه ۸۳ دادگاه عمومی حقوقی مجتمع قضایی شهید مدرس تهران تصمیم نهایی شماره ۳۸-۳۸ آقای [نام] فرزند رضا به نشانی تهران - خیابان پیروزی - پلاک [نام] خوانده: آقای [نام] به نشانی تهران - خیابان پیروزی - پلاک ۲۰ - پلاک [نام] خواسته: مطالبه خسارت

رای دادگاه

در خصوص دعوی آقای [نام] بطرفیت آقای [نام] بخواسته مطالبه مبلغ ۳۵/۰۰۰/۰۰۰ ریال بابت خسارت وارده به مغازه ایشان واقع در پلاک ثبتی ۷۳۶۳۹ / [نام] که برابر پاسخ استعلام ثبتی، خواهان مالک ۱/۵ دانگ مشاع از آن می باشد، نظر به دفاعیات خوانده و صرفنظر از صلاحیت دادگاه با شورا که محل اختلاف و تامل می باشد، با عنایت به اینکه خوانده اعلام آمادگی جهت بازسازی قسمتهای تخریب شده نموده است، می بایست بدو دعوی الزام خوانده به بازسازی را مطرح و در صورت استکفاف از اجرای حکم مبلغ مورد نیاز جهت جبران برآورد و دریافت شود، علیهذا دعوی به نحو معروضه قابل اجابت نمی باشد و دادگاه مستندا به مواد ۸۴ قانون آیین دادرسی مدنی قرار عدم استماع صادره می نماید. رای صادره حضوری و ظرف ۳۰ روز از تاریخ ابلاغ قابل تجدیدنظر خواهی در محاکم تجدیدنظر استان تهران می باشد.

رئیس شعبه ۸۳ دادگاه عمومی تهران - سید محمود طباطبائی نژاد

نشانی: تهران - خیابان دماوند - خیابان وحیدیه - مجتمع قضایی شهید مدرس

مهر دادگاه

۴- اقدام غیرایمن و خطرناک سنگ کار پروژه که باتوجه به انعقاد قرارداد کتبی و با قبول مسئولیت انجام کار سنگ کاری بدلیل عدم دقت لازم در نصب سنگها خصوصا قطعاتی که بدلیل فرم و شکل آن و محل نصب آن می بایست دقت بیشتری در چگونگی نصب آن به عمل میامد، کوتاهی وی در انجام این امر کاملا محسوس می باشد.

۵- عدم نظارت صحیح مهندس ناظر پروژه پس از اتمام کار ساختمان که نامبرده طبق وظائفی که برعهده وی بوده است می بایست پس از بررسی دقیق و داشتن اطمینان کامل از ایمنی کار، اتمام ساختمان را اعلام می نمود.

لذا با عنایت به مراتب فوق الذکر و در نظر گرفتن جمیع جوانب امر میزان قصور از نظر این جانب به شرح زیر اعلام می گردد.

الف: مالکین ساختمان ۱۰ واحدی باتوجه به بندهای ۱ و ۲ از علل وقوع حادثه جمعا به میزان ۳۰٪ (سی درصد) به طور مساوی که این میزان برای هرواحد به میزان ۳٪ اعلام می گردد.

مالکین عبارتند از:

- ۱- خانم [نام] ۵ واحد
- ۲- آقای [نام] ۱ واحد
- ۳- خانم [نام] ۱ واحد
- ۴- آقای [نام] ۱ واحد
- ۵- خانم [نام] ۱ واحد
- ۶- آقای [نام] ۱ واحد

ب: آقای [نام] (سازنده پروژه) باتوجه به بند ۳ از علل وقوع حادثه به میزان ۳۰٪ (سی درصد)

ج: آقای [نام] (پیمانکار سنگ کار ساختمان) باتوجه به بند ۴ از علل وقوع حادثه به میزان ۳۰٪ (سی درصد)

د: آقای [نام] (مهندس ناظر ساختمان) باتوجه به بند ۵ از علل وقوع حادثه به میزان ۱۰٪ (ده درصد)

بندهی است اتخاذ تصمیم نهایی با مرجع محترم قضایی خواهد بود.

مهر دادگاه

در مراحل انتهایی کار و پس از اتمام ساختمان آقای [نام] ۴ واحد از سهم خویش را به چهار نفر فروخته و در حال حاضر تنها مالکیت یک واحد را دارا می باشد، ولیکن خانم [نام] کماکان مالک ۵ واحد از این پروژه می باشد.

در حدود یکماه قبل از وقوع حادثه قطعه سنگی از نمای ساختمان در قسمت حیاط بدلیل عدم اسکوپ صحیح، از نمای جدا شده و طبق اظهارات مالکین ساختمان همزمان نفاذچی ساختمان در داخل پارکینگ مشغول نظافت و تمیز کردن بوده ولیکن جان سالم بدر می برد و در روز بازرسی این جانب در مورخ ۹۴/۱۱/۲۹ مشاهده گردید که سنگهای اطراف این سنگ در قسمت نمای حیاط به طور بسیار خطرناک و غیرایمن بهمان صورت باقیمانده و هیچگونه اقدامی جهت برطرف نمودن این نقص بعمل نیامده است.

در مورخ ۹۴/۱۱/۱۵ حدود ساعت ۱۴/۳۰ بعدازظهر هنگامیکه خانم [نام] ۶۹ ساله از محل منزل خویش در کوچه مجاور این ملک به محل سوپرمارکت رفته، در برگشت در هنگام عبور از جلوی این ساختمان مجدداً قطعه سنگی از نمای ساختمان در قسمت نمای واحد طبقه سوم غربی از محل نصب خود رها شده و با سر ایشان برخورد می کند که منجر به فوت نامبرده می گردد.

علل وقوع حادثه:

۱- بی توجهی مالکین ساختمان به ایمنی سنگهای نمای پروژه که باتوجه به سقوط یک قطعه سنگ در مدتی قبل از وقوع این حادثه، می بایست مالکین در اسرع وقت نسبت به ایمنی سنگهای نمای محل سکونت خویش اقدام می کردند و سپس در وقت مقتضی از طریق مراجع قضایی بر علیه کوتاهی افراد ذینفع در این امر غیراصولی، اقدام می نمودند.

۲- اقدام غیرصحیح مالکین ساختمان مبنی بر واگذاری کار ساخت و ساز پروژه به فردی فاقد صلاحیت و عدم داشتن تخصص لازم در این امر و عدم توجه لازم به مخاطرات احتمالی این کار.

۳- بی توجهی آقای [نام] به عنوان سازنده پروژه که با عنایت به این مسئله که مسئولیت اجرای ساخت و ساز پروژه را به صورت مدیریت پیمان متقبل شده است، در خصوص نظارت لازم بر کار سنگ کار به منظور ایمن نصب کردن کلیه سنگهای نمای ساختمان در شکلهای و اندازه های مختلف چه از طریق اسکوپ کردن و چه بوسیله رول پلاک کوتاهی نموده است و از انجام کار غیرایمن وی بدلیل عدم داشتن مهارت لازم ممانعت به عمل نیآورده است.

مهر دادگاه

بازخوانی یک پرونده: عنوان جرم : مرگ خاموش

✓ ساختمانی واقع در قلعه حسن خان، با ۸۰۰ متر مربع جواز، در ۴ طبقه و ۸ واحد، که در سال ۱۳۸۳، پایان کار گرفته است. دو سال بعد طبق اسناد در تاریخ ۱۳۸۵/۰۴/۰۴ به ساختمان کنتور گاز می دهند. در آن مقطع زمانی ناظر گاز از ناحیه نظام مهندسی و شرکت گاز تولد نیافته و تعریف نشده بود، بنابراین سازمان به صورت تک ناظره نظارت شده بود. طی سال ها کل ۸ واحد بدون دودکش از گاز شهری استفاده کردند. (مثلاً با سوراخ کردن پنجره ها و رد کردن لوله بخاری از آن). در تاریخ ۱۳۹۲/۱۲/۰۱ که هفت سال از تاریخ گرفتن کنتور و نه سال از تاریخ اخذ پایان کار می گذرد، در طبقه ی چهارم مرگ خاموش رخ می دهد. در آن روز خاص، به علت بسته بودن پنجره ها و انجام تستشو در منزل (ترکیب مونوکسید کربن با بخار آب، خطر کشندگی مونوکسید کربن را ۲۵۰ برابر افزایش می دهد و مرگ خاموش در اثر این گاز عموماً هنگامی که در محل حادثه میزان بخار آب زیاد شده باشد رخ می دهد).

✓ در کارشناسی یک نفره و سه نفره مهندس ناظر به پرداخت ۱۰٪ از دیه مادر و پسر قربانی شده در حادثه محکوم می شود.

بازخوانی یک پرونده: عنوان جرم: ریزش گود

در خصوص اتهام متهمین آقایان ... به مشارکت در تثبیت قتل شبه عمدی متوفی ها خانم و آقای ... و ایراد جرح شبه عمدی نسبت به آقایان ... در اثر ریزش ساختمان در جریان خاک برداری غیر اصولی به ترتیب به میزان متهم اول ۳۷/۵ درصد متهم دوم ۴۲/۵ درصد و متهمین سوم و چهارم هر یک ۱۰ درصد تقصیر موضوع شکایت اولیاء دم متوفی ها با وکالت خانم ... و شکایت شکات مجروح آقایان ... با عنایت به محتویات پرونده کیفر خواست صادره توسط دادستانی گزارشات مرجع انتظامی گزارشات پزشکی قانونی در خصوص متوفی ها و مجروحین و همچنین نظریه هیأت های کارشناسی خصوصاً هیأت ۳ نفره کارشناسی که حکایت از آن دارد در مورخه ۹۰/۲/۱۸ در جریان ساختمان سازی متهم ردیف سوم و چهارم با نظارت مهندسین متهم ردیف اول و دوم در اثر خاک برداری غیر اصولی ساختمان مجاور که متوفی ها و مجروحین در حال استراحت بودند ریزش نموده و تعدادی و دو نفر مجروح گردیده که با پیگیری ارجاع امر به کارشناسی هر یک از متهمین به ترتیب ذکر شده مسئول درصدی از تقصیر می باشند. لذا نظر به جمیع محتویات پرونده و دفاعیات متهمین ردیف سوم و چهارم و اظهارات وکیل ایشان و عدم مراجعه متهمین ردیف اول و دوم با وصف ابلاغ و اعلام گذشت اولیاء دم متوفی ها واحدی از شکات به نام ... از متهمین ردیف سوم و چهارم آقایان ... دادگاه مستنداً به مواد ۲۹۵ تبصره سه و ۳۰۲، ۳۰۴، ۴۸۰، ۴۸۱، ۴۸۴، ۴۹۵ و ۶۱۶ و بند ۱ و ۶ ماده ۲۲ قانون مجازات اسلامی حکم به محکومیت متهم ردیف اول و دوم آقایان ... به ترتیب به میزان ۳۷/۵ درصد و ۴۲/۵ درصد دیه کامله دو فقره فوت زن مسلمان و یک فقره دیه کامل مرد مسلمان در حق اولیاء دم و نیز پرداخت دو درصد دیه کامله بابت حارثه ناحیه تحتانی خلف ساعد راست و حارثه ناحیه فوقانی ناحیه راست و حارثه ناحیه فوقانی ساعد چپ و نیم درصد ارش بابت تورم در ناحیه ساعد راست و ۸ درصد دیه کامله به عنوان ارش بابت پارگی مقاطع قدامی زانوی چپ و ۸ درصد ارش بابت پارگی مینیسک داخلی و خارجی زانوی چپ و ۴ درصد دیه کامله بابت ارش آسیب به نسج استخوانی انتهای فوقانی استخوان درشت نی چپ در حق آقای ...

بازخوانی یک پرونده: عنوان جرم: ریزش گود-ادامه

و همچنین نیم درصد دیه کامله به عنوان ارش حارثه شانه راست و ۱ درصد دیه کامله ب عنوان ارش بابت ساییدگی وسیع سمت چپ خلف چپ قفسه سینه قفسه سینه و دو درصد دیه کامله به عنوان ارش بابت خونریزی زیر ملتحمه چشم راست و نیم درصد دیه کامله بابت ارش تشدید عارضه روانی و ۸ درصد دیه کامله بابت ارش بابت تشدید علائم بیرون زدگی دیسک بین مهره های چهارم و پنجم کمری و بین مهره های پنجم کمری و اول خارجی ظرف دو سال از تاریخ وقوع حادثه به نسبت درصد تقصیر در حق اولیاء دم و مجروحین محکوم و اعلام می گردد ضمناً متهمین ردیف سوم و چهارم آقایان ... با توجه به گذشت اولیاء دم متوفی ها و همچنین اعلام گذشت احدی از شکات به نام در خصوص پرداخت دیه مسئولیتی نداشته و مستنداً به ماده ۲۷۷ قانون آیین دادرسی کیفری رأی به موقوفی تعقیب آنان صادر و اعلام می گردد و نامبردگان مذکور فقط نسبت به پرداخت درصد تقصیر خود نسبت به دیه شاکی آقای ... مسئولیت دارد و در خصوص جنبه عمومی جرم بی احتیاطی و بی مبالاتی و عدم رعایت موازین قانونی منجر به فوت و مجروحیت شکات مستنداً به ماده ۶۱۶ قانون مجازات اسلامی حکم به محکومیت آقایان ... با توجه به اعتراض شدید اولیاء دم و شکات مبنی بر عدم مراجعه و احساس همدردی نامبردگان از زمان وقوع حادثه تا کنون به تحمل هر یک دو سال حبس محکوم و اعلام می گردد و در خصوص متهمین ردیف سوم و چهارم آقایان با توجه به گذشت شکات و همکاری آنان در طول جریان دادرسی و جلب رضایت اولیا دم قبل از رسیدگی پرونده دادگاه نامبردگان را مستحق تخفیف دانسته حکم بر محکومیت هر یک از متهمین ... به پراخت سی میلیون ریال معادل سه میلیون تومان (مجموعاً شش میلیون تومان) به عنوان جزای نقدی بدل از یکسال حبس به نفع صندوق درآمد دولت محکوم و اعلام می نماید رأی صادره نسبت به متهمین ردیف اول و دوم غیابی و قابل واخواهی ظرف ده روز پس از ابلاغ در همین دادگاه و نسبت به متهمین ردیف سوم و چهارم حضوری و ظرف بیست روز پس از ابلاغ قابل تجدید نظر می باشد.

بازخوانی یک پرونده: عنوان جرم: ریزش در هنگام خاکبرداری

در خصوص اتهام متهمین آقایان ... (۱۲ نفر) همگی به اتهام مشارکت در تسبیب در قتل شبه عمدی ناشی از بی احتیاطی و بی مبالاتی و عدم رعایت نظامات قانونی در جریان ساخت و ساز و خاک برداری منجر به فوت متوفی ها ... به ترتیب متهم ردیف اول به میزان ۴۰ درصد تقص و یر، متهم ردیف دوم به میزان ۲۰ درصد تقصیر، متهم ردیف سوم به میزان ۱۰ درصد تقصیر و متهمین ردیف ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ مشترکا به میزان ۱۰ درصد تقصیر موضوع شکایت اولیاء دم متوفی ها با وکالت آقای ... با عنایت به محتویات پرونده، کیفرخواست صادره و گزارشات مرجع انتظامی و نظریه پزشکی قانونی و گواهی فوت متوفی ها که حکایت از آن داشته است در جریان گودبرداری ساختمان ضلع شرقی مسجد حضرت رقیه واقع در خیابان شاندیز- کوچه میراحمدی همگامی که متوفی هنوز داخل مسجد مذکور در قسمت خانم ها مشغول عبادت

بوده اند ساختمان مسجد ریزش نموده و بر اثر تخریب و ریزش مسجد نامبردگان در زیر آوار فوت گردیده اند که در جریان بررسی موضوع و اخذ نظریه های هیأت کارشناسی یک نفره و سه نفره افراد مذکور به میزان تقصیر ۱ مسئولیتی که در جریان ساخت و ساز و نظارت داشته و همچنین هیأت امنای مسجد مذکور که علیرغم اتمام نماز نسبت به تخلیه مسجد با وصف هشدار اقدام جدی نکرده اند مسئول وقوع حادثه شناخته شده و بعضی از متهمان نسبت به نظریه هیأت ۳ نفره در دادگاه اعتراض و علیرغم تشکیل هیأت ۵ نفره کارشناسی از پرداخت هزینه کارشناسی استنکاف نموده اند و ارجاع امر به هیأت ۵ نفره کارشناسی از ادات دلایل خارج گردیده و در جریان اخذ دفاع و آخرین دفاعیات از متهمین و وکلای آنان دلیل بر عدم توجه اتهام نسبت به خودشان ارائه نکرده اند،

بازخوانی یک پرونده: عنوان جرم: رینرش در هنگام خاکبرداری-ادامه

لذا دادگاه نظر به جمیع محتویات پرونده بزه انتسابی نسبت به کلیه متهمان را محرز و مسلم دانسته مستندا به مواد ۲۹۵ و ۳۰۰ و ۳۰۲ و ۳۰۴ و رعایت ماده ۱۱۶ قانون مجازات اسلامی حکم بر محکومیت آقای ... به عنوان پیمانکار به پرداخت ۴۰ درصد دیه ۶ نفر زن مسلمان و متهم ردیف دوم آقای ... را به ۲۰ درصد دیه ۶ نفر زن متوفی مسلمان و متهم ردیف سوم را نیز به پرداخت ۱۰ درصد دیه ۶ نفر زن مسلمان و متهم ردیف چهارم شهرداری منطقه ... تهران با مدیریت ... به پرداخت ۱۰ درصد دیه ۶ نفر زن مسلمان و متهمان ردیف ۵ و ۶ و متهم هفتم را به پرداخت ۱۰ درصد دیه ۶ نفر زن مسلمان و متهمان ردیف ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ را نیز مشترکا به پرداخت ۱۰ درصد دیه ۶ نفر زن مسلمان ظرف دو سال از تاریخ وقوع جرم در حق اولیای دم متوفی ها محکوم و اعلام می گردد و از جنبه عمدی جرم بی مبالاتی و عدم رعایت نظامات قانونی نیز دادگاه متهمان را محرز دانسته حکم به محکومیت متهم ردیف اول را به یک سال حبس و متهمین ردیف دوم و سوم و چهارم را به پرداخت هر یک مبلغ سی میلیون ریال جزای نقدی بدل از یکسال حبس و متهمین ردیف ۵ و ۶ و ۷ و ۸ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ و ۱۲ هر یک به پرداخت مبلغ یک میلیون ریال جزای نقدی به نفع دولت محکوم و اعلام می گردد رای صادره حضوری و وفق مقررات قابل تجدید است.

نگاهی به چند آمار حقوقی قضایی در کشور

- ✓ در ۱۶ اسفند ۱۳۹۴ اعلام شد که ۱۵ میلیون پرونده قضایی (تقریبا هر ۵ نفر یک پرونده) در حال رسیدگی است. در سال ۱۳۶۴، ایران با جمعیت ۴۴ میلیون و ۸۰۲ هزار نفر، ۲ میلیون و ۴۷۱ هزار فقره پرونده یعنی در مقابل هر ۱۸ نفر یک پرونده قضایی وجود داشت.
- ✓ شهرداری رئیس مرکز آمار و فناوری قوه قضائیه: در سال ۱۳۹۵ بالغ بر ۱۱ میلیون و ۵۰۰ هزار پرونده تکراری در گردش در واحدهای قضایی کل کشور وارد شده است که از این تعداد حدود ۵ میلیون و ۶۱۲ هزار پرونده غیر تکراری (یکتا) بوده است که در مجموع ۳.۳ درصد شاهد افزایش مجموع پرونده‌ها بوده‌ایم.
- ✓ تقریبا ۵۰ درصد دعاوی و اختلافات ریشه ملکی دارند، که درصد قابل توجهی از آنها به شکل گیری پرونده های قضایی منجر می شوند.
- ✓ اسدالله جولایی مدیرعامل ستاد دیه کشور اخیرا گفته بود: ۸ هزار و ۷۱۹ محکوم مالی غیرکلاهبرداری در سطح کشور تحمل حبس می کنند که علت عمده ورود این افراد به زندان عدم اطلاع درست و یا ناقص آنها نسبت به وجود برخی قوانین و مقررات قضایی است.
- ✓ ۱۵۰ دفتر خدمات الکترونیک قضایی در ۳۰ مرکز استان فعال است (سال ۱۳۹۵) که به خدماتی همچون ثبت و پیگیری اظهارنامه و تجدیدنظر خواهی رسیدگی می کنند.

بیمه های ساختمان

انواع بیمه

- ✓ بیمه مسئولیت مدنی
- ✓ بیمه شخص ثالث
- ✓ بیمه تمام خطر (پیمانکاری+نصب)
- ✓ بیمه مسئولیت مدنی
- ✓ بیمه کارکنان
- ✓ بیمه ماشین آلات و تجهیزات
- ✓ بیمه عدم النفع شکست ماشین آلات
- ✓ بیمه آتش سوزی+بیمه زلزله
- ✓ بیمه سازه های تکمیل شده
- ✓ بیمه تضمین کیفیت (عیوب پنهان کار)

اصطلاحات مرتبط

- ✓ **خسارت بدنی:** واژه خسارت بدنی به هرگونه خسارت و آسیب وارد شده به کارگران یا کارکنان یک پروژه عملیات عمرانی که منجر به جراحت، نقص عضو و فوت گردد می‌گویند.
- ✓ **نقص عضو:** آسیب‌های وارد شده به کارکنان یا کارگران پروژه عملیات عمرانی که منتهی به فوت نمی‌شود ولی در یکی از عضوهای بدن آنها آسیب جدی و از کار افتادگی یا حذف آن عضو می‌شود که منجر به دریافت دیه است می‌گویند.
- ✓ **دیه:** خسارات بدنی و جانی که در دین مبین اسلام کسی که مقصر است موظف به پرداخت آن است و ابتدای هر سال شمسی میزان مبلغ آن مشخص شده و اعلام می‌گردد.
- ✓ **اشخاص ثالث:** منظور از اشخاص ثالث کلیه افرادی است که به هیچ عنوان و نوع خاصی ارتباطی با کار موضوع بیمه ندارند.
- ✓ **اماکن وابسته:** این واژه در اجرای یک پروژه ساختمانی اجزا و اماکن وابسته به اجرای پروژه مانند: رستوران، اقامتگاه کارگران و ... است.
- ✓ **قاعده نسبی حق بیمه:** در صورت ارائه سهوی اطلاعات نادرست از جمله تعداد کارکنان در هنگام وقوع حادثه و پرداخت خسارت، خسارت نسبت به تعیین ریسک واقعی متناسب به حق بیمه‌ایی که باید پرداخت می‌شده است به حق بیمه حاضر پرداخت می‌شود.
- ✓ **محدوده مورد بیمه:** محل مورد بیمه و تمامی اماکنی که با توجه به نوع کار جزیی از کارگاه در محوطه مورد بیمه

بیمه تمام خطر پیمانکاران

الف : آتش سوزی، صاعقه، انفجار، سقوط هواپیما، کاربرد آب یا سایر اقداماتی که به منظور اطفاء حریق صورت می گیرد.

ب : سیل، طغیان آب، باران، برف، بهمن، امواج عظیم دریا در اثر آتشفشان.

ج : هرنوع طوفان.

د : زمین لرزه ، نشست زمین ، لغزش زمین و صخره ها.

ه : دزدی ساده ، سرقت با شکست حرز.

و : اجرای ناصحیح کار، عدم مهارت، سهل انگاری، اعمال توأم با سوءنیت.

ز : از بین رفتن یا خسارت وارد به مصالح ساختمانی، ماشین آلات ساختمانی و لوازم و تجهیزات ساختمانی را که در حین حمل و نقل در محدوده اجرای پروژه، انبار داری، یا در هنگام سوار کردن یا پیاده کردن ماشین آلات به وقوع بپیوندد را تحت پوشش قرار می دهد.

کلوز های مهم و الزامی در بیمه نامه مسئولیت مدنی کارفرما

در قبال کارکنان-۱

- ✓ کلوز ۱: تعدد دیات - این کلوز شخص در اثر سقوط، فوت نمی کند بلکه قطع نخاع میشود؛ در آن صورت دو دیه یک فرد بالغ بجای یک دیه ی کامل، به او تعلق میگیرد و در صورتی که این کلوز تحت پوشش نباشد خسارت به طور کامل پرداخت نمی شود و کارفرما باید مابقی را از جیب خود بپردازد.
- ✓ کلوز ۳: به موجب این کلوز اگر صدمات جانی بعد از ساعات اداری وارد می شوند جبران خواهد شد. (بسیار مهم)
- ✓ کلوز ۴: صدمات جسمانی که به کارکنان بیمه گذار وارد شده است ناشی از مسئولیت مهندس مجری صلاحیت دار تحت پوشش قرار میگیرد.
- ✓ کلوز ۶: صدمات جسمانی که به کارکنان بیمه گذار و پیمانکاران فرعی وارد می شود ناشی از مسئولیت وی تحت پوشش قرار میگیرد.
- ✓ کلوز ۷: صدمات جسمانی که به کارکنان بیمه گذار وارد شده است ناشی از مسئولیت مهندسین ناظر و مشاور (محاسب) تحت پوشش قرار میگیرد.
- ✓ کلوز ۸: مسئولیت بیمه گذار ناشی از صدمات جسمانی که به کارکنان وارد شده بدون رای دادگاه و با احراز مسئولیت بیمه گذار جبران می شود.

کلوز های مهم و الزامی در بیمه نامه مسئولیت مدنی کارفرما

در قبال کارکنان - ۲

- ✓ کلوز ۹: هزینه های پزشکی که در اثر صدمات جسمانی به کارکنان وارد شده بدون اعمال تعرفه دولتی و با ارائه صورت حساب مراجع درمانی جبران میگردد.
- ✓ کلوز ۱۰: مطالبات بیمه تامین اجتماعی که طبق ماده ۶۶ قوانین بیمه تامین اجتماعی بر بیمه گذار وارد می شود، پرداخت می شود.
- (تبصره ۱ ماده ۶۶ بیمه تامین اجتماعی: اگر کارگری در حادثه ای در کارگاه ساختمانی فوت کند و یا نقص عضو شود و از کار افتاده شود، بیمه تامین اجتماعی حقوق مستمری ده سال کارگر را از صاحبکار و کسانی که در حادثه مقصر بودند بطور یکجا می گیرد و ماهیانه به فرد زیان دیده و یا وراث او پرداخت میکند)
- ✓ کلوز ۱۱: صدمات جسمانی که به شخص بیمه گذار، کارفرما و پیمانکار، مهندسین ناظر و طراح وارد می شود تحت پوشش قرار میگیرد.
- ✓ کلوز ۱۲: صدمات جسمانی که به اشخاص ثالث وارد می گردد جبران خواهد شد.
- ✓ کلوز ۱۳: اگر بعد از پایان بیمه نامه افزایش نرخ دیات رخ دهد، دیات به نرخ روز پرداخت میشود. (مبنای محاسبه نرخ دیات زمان ارجاع پرونده به اجرای احکام است)
- ✓ کلوز ۱۵: صدمات جسمانی که به اشخاص ثالث وارد می شود ناشی از فعالیت های نامرتبط ساختمانی باشد. (مثلا به دلیل جابجایی میلگرد سر کوچه حادثه اتفاق بیافتد)
- ✓ کلوز ۱۶: صدمات جسمانی که به اتباع خارجه غیرمجاز (کارگر افغانی) وارد می گردد جبران می شود. (این کلوز از تاریخ ۹۲/۴/۲۵ توسط بیمه مرکزی لغو گردیده و به همین دلیل پیشنهاد میشود اصلا از کارگر افغانی استفاده نکنید)

با آرزوی سلامتی و بهروزی

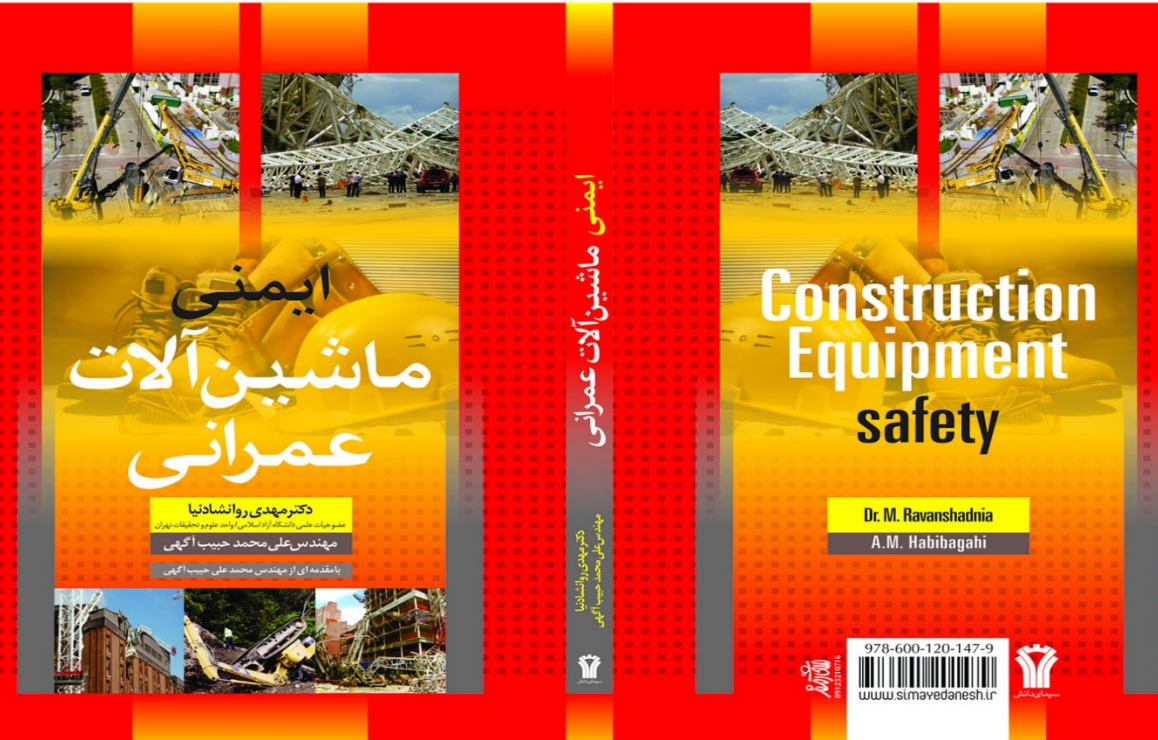
www.irancem.com

www.ravanshадnia.ir

معرفی چند منبع

منبع قوانین و مقررات طرح های عمرانی

دوره صلاحیت های اجرا-بخش اول: مبانی قانونی و شرح وظایف و اختیارات-دکتر مهدی روانشادینیا-